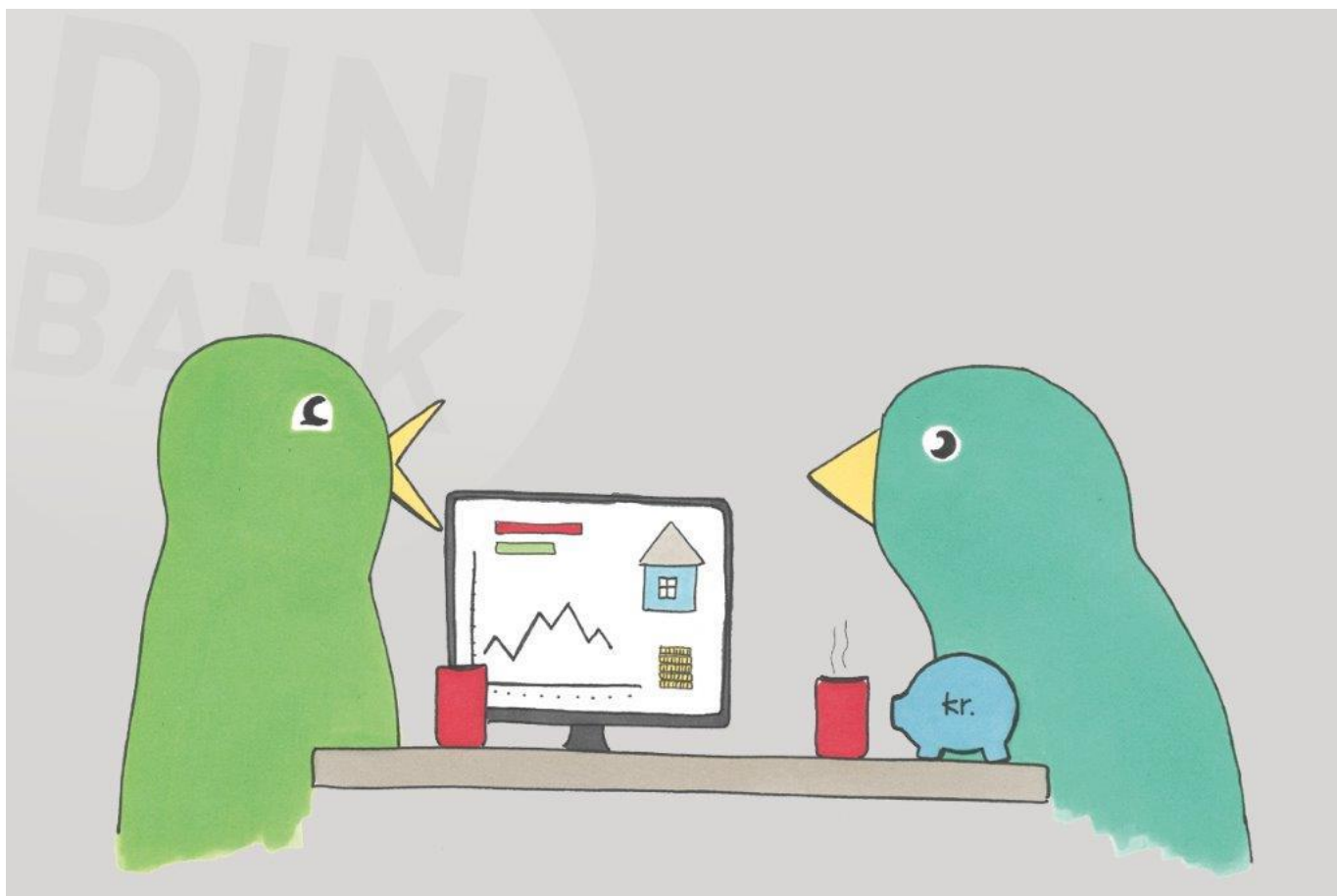

Årsrapport 2016

MelhusBanken i 2016

2016 har vært et år med høy aktivitet og god utvikling i banken. Vi har gjennom året fortsatt å legge stor vekt på vårt lokalbankkonsept med tilstedeværelse i lokalmiljøet og god personlig rådgiving til våre kunder. Det er enkelt for kundene å komme i kontakt med sin rådgiver, og rådgiveren har kompetanse og fullmakter til å hjelpe kundene frem til beste løsning for kunden.

Vi ser at det blant ungdom varierer hva de kan om personlig økonomi og hvor godt forberedt de er til å etter hvert ta ansvar for egen økonomi. Dette gjør at vi i 2016 har økt våre aktiviteter mot ungdom. Vi har nå vært hos en rekke klasser/linjer på videregående skole og holdt undervisning i personlig økonomi med konseptet «sjef i eget liv». Med utgangspunkt i det samme konseptet tilbyr vi også alle 18 åringer som er kunde i banken en rådgivingsamtale der vi går igjennom med de økonomisk ståsted i dag, hva de kan forvente fremover, og hvordan de bør forberede seg best mulig for også økonomisk bli «sjef i eget liv».

Gjennom 2016 har vi videreført deler av aktivitetene fra jubileumsåret i 2015. Vi gjennomfører en rekke lokale aktiviteter og deltar i aktiviteter iverksatt av andre. På den måten er vi med å forsterker en positiv utvikling i kommunen. Et av høydepunktene våre i fjor vår nok en gang åpen gård på Øya hvor vi anslår at så mange som 3.500 var innom arrangementet.

I starten av 2016 gjennomførte vi en emisjon som økte bankens egenkapital med 83 mill kroner. Dette ble gjennomført fordi vi så at banken hadde gode muligheter til en lønnsom vekst. Tilgangen på nye kunder har vært stor for banken vi har oppnådd en vekst i utlån på 13,8% betydelig over markedsveksten. Veksten har vært størst for nye kunder innenfor personmarked. For bedriftsmarked har veksten i bankens egne bøker vært liten. Dette skyldes at vi har i samarbeid med andre Eikabanker har overført lån til disse bankene for å unngå en stor vekst som krever mye egenkapital i MelhusBanken. Dette viser at vi både alene og i samarbeidet mellom bankene i Eika-alliansen kan tilby gode løsninger for næringslivskundene.

MelhusBanken har hatt stor tilgang på gode kunder i 2016, og det er tydelig at vårt lokalbankkonsept er attraktivt både på Melhus og i Trondheim. I tillegg har eierandelen og samarbeidet med Heimdal Eiendomsmedling AS gitt oss god tilgang på kunder. Utover våren var konkurransen mellom bankene spesielt hard og rentemarginen kom under sterkt press. Banken har likevel greid å holde en god inntjening og har for første gang et årsresultat før skatt på over 100 mill kr. Bankens ansatte fortjener en stor takk for innsatsen og resultatene i året som har gått.

På slutten av 2016 gjennomførte Finanstilsynet og Finansdepartementet en innstramming i bankens krav til egenkapital. Kombinert med veksten i 2016 gjør dette at vi nå må planlegge en lavere vekst. 2016 har vært et år med meget høy aktivitet. I 2017 skal vi i tillegg til å skaffe oss nye kunder ta oss enda bedre tid til å ta vare på og følge opp de kundene vi allerede har. Vi ser frem til et aktivt år sammen med våre kunder.

Ragnar Torland

Banksjef

Innhold

1.	Om MelhusBanken	4
2.	Eierstyring og selskapsledelse	5
2.1.	Bankens styrende organer	5
2.2.	Selskapskapital og utbytte	8
3.	Eika Alliansen	9
4.	Styrets Årsberetning	9
4.1.	Samfunnsansvar, arbeidsmiljø, likestilling og miljø	9
5.1.	Risikostyring	12
5.2.	Datterselskaper / Tilknyttede selskaper	13
5.3.	Generell økonomisk utvikling	14
5.4.	Bankens årsregnskap	16
5.5.	Årsresultat og disposisjoner	21
	Resultatregnskap	22
	Balanse	23
	Egenkapitaloppstilling	24
	Kontantstrømoppstilling	25
	Noter	26
	Revisors beretning	66
	Nøkkeltall	72
	Generalforsamlingen	73

1. Om MelhusBanken

Bankens virksomhet

MelhusBanken er en av Norges eldste sparebanker etablert i 1840. Banken har sitt hovedkontor i Melhus sentrum, og avdelingskontorer i Trondheim sentrum, Heimdal, Ler og Korsvegen. Banken har ca. 17.200 registrerte kunder og en forvaltningskapital inkl. plassering i Eika Boligkreditt på ca. 9,7 mrd. kroner ved årsskiftet.

MelhusBanken er en børsnotert bank med egen verdipapirkonsesjon. Vi bygger vår kundebehandling på en kombinasjon av moderne selvbetjeningsløsninger og personlige relasjoner. Vår visjon er ”*Vi Oppfyller Drømmer*”. Dette gjør vi gjennom våre kjerneverdier *Dyktig, Imøtekommende og Nær*. I sum skal bankens hovedstrategi sikre en aktiv og engasjert lokalbank basert på vekst og lønnsomhet.

Bankens hovedmarked er i Melhus og Trondheim kommune. I tillegg kan enkeltkunder i randkommunene inngå i kundegrunnet. MelhusBanken skal være et naturlig førstevalg for innbyggere og bedrifter i Melhus Kommune og et tydelig alternativ i Trondheim.

Vår kundebehandling kjennetegnes av lokalbankens fordeler i form av god og personlig service med korte beslutningsveier. Samtidig tilbyr vi gjennom Eika alliansen moderne selvbetjeningsløsninger på nivå med andre banker. Banken er hovedeier i Heimdal Eiendomsmegling AS og medeier i Melhus Regnskap AS.

Banken har over lang tid vist en utvikling med gode resultater, volumvekst og økning i bankens kapitaldekning.

Nøkkeltall	2016	2015	2014	2013	2012
Forvaltningskapital	8.061.134	6.982.422	6.415.514	5.987.228	5.284.266
Utlån inkl. EBK	8.594.679	7.553.923	6.943.400	6.458.884	5.436.808
Utlånsvekst inkl. EBK	13,8 %	8,8 %	7,5 %	18,8 %	8,5 %
Innskudd i % av utlån	67,4 %	64,3 %	70,3 %	72,2 %	78,3 %
Ren kjernekapitaldekning	15,8 %	15,0 %	14,0 %	12,5 %	12,8 %
Resultat før skatt	102.657	67.932	87.452	66.111	63.538
Rentenetto	1,6 %	1,8 %	1,9 %	1,8 %	1,6 %
Egenkapitalavkastning	12,6 %	9,0 %	12,7 %	11,8 %	14,9 %
K/I	48,9 %	55,2 %	41,4 %	52,9 %	62,7 %
Tapsprosent	0,04 %	0,09 %	0,14 %	0,12 %	0,05 %
Utbytte pr. bevis	8,50	8,50	9,00	8,50	11,50

2. Eierstyring og selskapsledelse

Eierstyring og selskapsledelse i MelhusBanken omfatter de verdier, mål og prinsipper som banken styres og kontrolleres etter. MelhusBanken følger norsk anbefaling vedrørende temaet eierstyring og selskapsledelse utarbeidet av sentrale interesseorganisasjoner. Anbefalingen retter seg først og fremst mot aksjeselskaper notert på Oslo Børs.

Formålet med anbefalingen er at børsnoterte selskaper skal ha en modell for eierstyring og selskapsledelse som klargjør rolledeling mellom eiere, styret og daglig ledelse ut over det som følger av lovgivning.

Videre er formålet å styrke tilliten til selskapene og bidra til størst mulig verdiskapning over tid, til beste for eiere, ansatte og andre interessenter.

Anbefalingen anvendes for MelhusBanken som egenkapitalbevisbank så langt den passer for egenkapitalbevis. Det foreligger ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og hvordan den etterleves i MelhusBanken.

2.1. Bankens styrende organer

Generalforsamling.

Fra 1.1.2016 ble Sparebankloven erstattet av ny lov for Finansforetak. Banken har i den forbindelse bl.a. tilpasset sine vedtekter og erstatter forstanderskapet med generalforsamling iht ny lovgivning.

Bankens øverste organ er generalforsamlingen. Generalforsamlingen består av til sammen 25 representanter og er sammensatt av 9 egenkapitalbevisiervalgte, 6 kundevalgte, 6 ansattevalgte og 4 offentlig valgte representanter.

Generalforsamlingen velger bankens styre og fastsetter styrets honorar. Styret er generalforsamlingens organ for å lede og utøve den strategiske og operative driften av banken. Bankens vedtekter fastsettes av generalforsamlingen. Vedtektsendringer krever 2/3 flertall samt at minimum 50% av medlemmene i generalforsamlingen er tilstede. Generalforsamlingen beslutter videre egenkapitalemisjoner, erverv av egne egenkapitalbevis, opptak av fondsobligasjonslån og ansvarlig lån. Generalforsamlingen godkjenner også bankens årsregnskap.

Generalforsamlingens kontroll med virksomheten utøves av statsautorisert revisorselskap. Revisor velges av generalforsamlingen og generalforsamlingen fastsetter dens honorar. Det avgis egen beretning fra revisor til generalforsamlingen i forbindelse med fremlegging og godkjenning av årsregnskapet.

Generalforsamlingsmøter

Det avholdes normalt et årlig møte i generalforsamlingen. Dette møtet skal avholdes innen 31. mars, og her behandles og godkjennes årsoppgjøret samt valg til styre og komiteer. Alle møter ledes av generalforsamlingens leder. Innkalling med sakliste skal sendes ut minimum tre uker før generalforsamlingsmøtet og saksdokumenter skal sendes ut minimum 8 dager før møtet.

Valgkomiteer – egenkapitalbeviseremøte

Finansforetaksloven regulerer hvordan valgkomitéarbeidet skal foregå i banken. Ansattes representanter og offentlig oppnevnte representanter til generalforsamlingen har egne prosedyrer. Kundevalgte velges i et eget valgmøte, etter innstilling fra en egen valgkomité. Generalforsamlingen har fastsatt egen instruks for kundevalget.

Egenkapitalbeviserne velger 9 medlemmer. Hver representant velges for fire år. Disse valgene foregår i et eget egenkapitalbeviseremøte etter innstilling fra en egen valgkomité, valgt av egenkapitalbeviserne. Samtlige kjente egenkapitalbevisere blir tilskrevet før dette møtet, og kan selv velge å møte eller ved fullmektig. Møtet blir også annonsert i utvalgte media.

Generalforsamlingen har en egen valgkomité som foreslår medlemmer til styret og øvrige komiteer. Valgkomiteen består av en representant fra hver av de fire grupperinger i generalforsamlingen. Generalforsamlingen har fastsatt egen instruks for komiteen.

Styret

Styret skal iflg vedtektene bestå av 5 - 9 representanter som velges av generalforsamlingen. Styret har siden valget i mars 2016 bestått av 8 medlemmer hvorav 2 ansattevalgte. Alle styrerepresentanter velges for 2 år av gangen. Generalforsamlingen velger styrets leder og styrets nestleder.

Styret leder bankens virksomhet i samsvar med lov, vedtekter og generalforsamlingens vedtak. Det er fastsatt en egen instruks for styrets arbeid. Gjennom bankens årlige planprosesser fastsetter styret mål og strategier for bankens drift. En del av dette er mål knyttet til egenkapitalbehov og kapitalplan. Styret fastsetter også bankens risikoprofil og systemer for risikohåndtering og god intern kontroll. Styret fører løpende kontroll med bankens drift og risikoposisjonering gjennom oppfølging av handlingsplaner, kvartalsvis risikorapport, månedlig regnskapsrapportering og kvartalsvis rapporteringer av finansielle nøkkeltall, mot definerte grenseverdier. Gjennom utarbeidelse av instruks for risikoområder, bevilgningsfullmakter og årlig intern kontrollrapportering i henhold til egen forskrift for bankene, følger styret med bankens strategiske og operasjonelle risiko. Dette arbeidet overvåkes av revisor, som avgir en årlig erklæring vedrørende arbeidet med intern kontroll.

Styret fungerer som bankens revisjons- og risikoutvalg og har samlet den kompetanse som ut fra bankens organisasjon og virksomhet er nødvendig for å ivareta revisjons- og risikoutvalgets oppgaver. Utvalgets oppgaver er;

- a.) Forberede styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen.
- b.) Overvåke systemene for intern kontroll og risikostyring
- c.) Forberede styrets behandling av risikostyring, risikokontroll og risikorapportering
- d.) Forberede styrets behandling av bankens kapitalbehov, kapitalmål og kapitalplan
- e.) Ha løpende kontakt med bankens valgte revisor om revisjonen av årsregnskapet.
- f.) Vurdere og overvåke revisors uavhengighet, herunder særlig i hvilken grad andre tjenester enn revisjon som er levert av revisor eller revisjonsselskapet kan påvirke revisors uavhengighet.

På samme måte fungerer det samlede styret som godtgjørelsesutvalg med formål å påse at bankens godtgjørelsesordninger fremmer god styring og kontroll med bankens risikotaking.

Styret, sammensetning og uavhengighet

Ved sammensetning av styret vektlegger valgkomiteen styrets samlede kompetanse og geografiske tilknytning. Alle styremedlemmer velges for 2 år av gangen. Styrets leder velges av generalforsamlingen for ett år av gangen. Styret, foruten ansattevalgte representanter, har siden valget

i mars 2016 bestått av tre næringslivsledere, en veterinær, en gårdbruker og en leder fra offentlig sektor.

Styrets arbeid

Styret utarbeider, og følger en årsplan for sitt arbeid. Årsplanen tidfester sentrale områder som oppdatering av strategisk plan, rapporteringer, børsinformasjon, internkontroll med mer. Det utarbeides månedlige regnskaper for styret, samt kvartalsvise delårsregnskaper for presentasjon på Oslo Børs. Styret har i sitt arbeid fokus på at banken følger en strategisk plan, organiseres på en forsvarlig måte, samt bankens internkontroll, økonomiske stilling og formuesforvaltning. Det er utarbeidet en egen instruks for styrearbeid på samme måte som instruks for banksjef og bankens ledende ansatte.

Godtgjørelse til styret

Godtgjørelse til styret besluttet av generalforsamlingen etter vurdering / forslag fra generalforsamlingens valgkomité. Godtgjørelsen er todelt, med en fast del samt en del pr. møte. Godtgjørelsen fremgår av note 9 til årsregnskapet.

Bankens ledelse

Bankens ledergruppe består av 7 ledere.

Banksjef rapporterer til styret. Banksjef har det overordnede ansvar for ledergruppen og bankens daglige drift. Banksjef er utdannet statsautorisert revisor fra Norges Handelshøyskole og tilleggsutdannelse fra samme høyskole innenfor strategi og ledelse. Han har variert yrkesmessig bakgrunn med erfaring fra revisjon og rådgiving fra større internasjonalt revisjonselskap og ledererfaring fra finansbransjen. Banksjef ble ansatt i 2013.

Assisterende banksjef rapporterer til banksjef, og er banksjefs stedfortreder. I tillegg til stedfortrederfunksjonen har ass. banksjef det faglige ansvar for HR funksjon, bankens finansiering og eiendomsdrift. Ass. banksjef er utdannet bankøkonom, og har erfaringsbakgrunn fra de fleste områder innen bankdrift. Ansatt i banken siden 1979.

Leder Bedriftsmarked rapporterer til banksjef. Leder Bedriftsmarked har ansvar for bankens totale aktiviteter ut mot bedriftsmarkedet samt for bankens funksjoner for verdisikring og depot. I tillegg har han fagansvar for all kredittgivning og garantistillelser innenfor personmarked, bedriftsmarked og landbruk. Leder Bedriftsmarked har bred bankkompetanse, så vel fra vår bank som annen bank. Han er utdannet ved Trondheim Økonomiske Høyskole, med senere etterutdannelse fra Bankakademiet. Han har hatt ulike posisjoner i Melhus Sparebank. Ansatt i banken siden 1985.

Leder Personmarked Melhus rapporterer til banksjef. Hun har ansvaret for bankens totale aktiviteter og resultater innenfor personmarked for bankens kontorer i Melhus kommune. Hun har fagansvaret for forsikring og bankens salgsprosesser. Hun har forsikringsfaglig erfaringsbakgrunn og utdannelse fra forsikring. Ansatt i banken siden 2006.

Leder for Personmarked Trondheim rapporterer til banksjef. Han har ansvaret for bankens totale aktiviteter og resultater innenfor personmarked for bankens kontorer i Trondheim kommune. Han har fagansvaret for bankens spareområde, inklusive verdipapirkonsesjonen. Leder Personmarked Trondheim har variert yrkesbakgrunn fra ulike type bedrifter med blant annet regnskap/økonomierfaring, samt daglig leder og økonomisk rådgiver i bankens tidligere datterselskap Finans Rådgiving AS fra 1991 til 2010. Lederen har formell bakgrunn som agronom/agrotekniker med tilleggsfag fra BI og Høgskolen i Gjøvik. Ansatt i banken siden 2010.

Leder Serviceavdelingen rapporterer til banksjef. Hun har ansvaret for bankens dagligbankfunksjon, nettbaserte tjenester og betalingsløsninger. Hun har bachelorgrad innenfor økonomi og har vært ansatt i banken siden 2005.

Økonomisjef rapporterer til banksjef. Økonomisjef har ansvaret for virksomhetsstyring og regnskapsavleggelse i tillegg til bankens compliance- og risikostyringsfunksjon. Han er utdannet statsautorisert revisor, med bakgrunn fra et større internasjonalt og landsdekkende revisjonsselskap. Ansatt i banken siden 2005.

2.2. Selskapskapital og utbytte

Utbytte

Det er utarbeidet en klar og forutsigbar utbyttepolitikk som skal gi eierne en god direkteavkastning gjennom årlig utbytte. Utbytte skal til enhver tid tilpasses bankens inntjenings- og egenkapitalsituasjon. Det skal tilstrebes å utbetale årlig utbytte tilsvarende 50 – 100% av eierandelskapitalens matematiske andel av bankens overskudd. Generalforsamlingen beslutter det årlige utbytte.

Egenkapitalemisjoner, utstedelse av fondsobligasjoner og opptak av ansvarlige lån besluttes av generalforsamlingen og skal i henhold til forskrift alltid forhåndsgodkjennes av Finanstilsynet. Tilsvarende behandling kreves ved fullmakter til tilbakekjøp av egne egenkapitalbevis. Slike tilbakekjøp har ikke skjedd, bortsett fra tilbakekjøp av små poster i forbindelse med utdeling til de ansatte som bonus.

Bankens egenkapital

Det er styrets ansvar at banken til enhver tid har en egenkapital som er tilstrekkelig i forhold til bankens drift og i samsvar med de kapitalkrav som myndighetene setter. Grunnlaget for beregning av kapitalbehov er ihht. lov og forskrifter som Finanstilsynet har beskrevet i kapitaldekningsregelverket. I samsvar med regelverket gjennomfører banken systematisk vurdering av samlet kapitalbehov i forhold til risikoprofil og bankens strategi. Analysen og vurderingen av kapitalbehovet er fremtidsrettet, og tar hensyn til planer, vekst og tilgang til egenkapitalmarkedene. Det tas også høyde for konjunkturer og finansieringsbehov. I tillegg foretar Finanstilsynet sine egen vurderinger av bankens kapitalbehov basert på Finanstilsynets samlede skjønnsmessige vurdering med støtte i metodikk i henhold til Finanstilsynets rundskriv nr. 12/2016.

Likebehandling av egenkapitalbevisiere og transaksjoner med nærstående

Egenkapitalbevisene utstedt av banken har alle samme klasse. Hvert egenkapitalbevis gir en stemme i egenkapitalbevisiermøtene og gir samme rett til utbytte. Ved emisjoner gir samtlige egenkapitalbevis samme relative tegningsrett til nye egenkapitalbevis. Dersom dette prinsipp skal kunne fravikes, skal dette begrunnes. Banken har etablert et innsideregister med forpliktende avtaler, slik at alle transaksjoner med egenkapitalbevis til eller fra innsidere meldes til Oslo Børs i henhold til børsreglementet.

Fri omsettelighet

Bankens egenkapitalbevis er fritt omsettelig og uten noen restriksjoner.

Informasjon og kommunikasjon

Banken legger ut finansiell kalender på Oslo Børs, slik at alle på samme grunnlag skal kunne orientere seg om bankens regnskapsfremleggelse, utbyttedatoer og lignende. Alle transaksjoner fra innsidere meldes umiddelbart til Oslo Børs i henhold til børsens regelverk. Det gis ingen

regnskapskommentarer før regnskapene er kjent og offentliggjort for allmennheten. Bankens hjemmeside benyttes til informasjon. Her legges også delårs- og årsregnskap ut.

3. Eika Alliansen

MelhusBanken er aksjonær i Eika Gruppen AS og en av 73 lokalbanker i Eika Alliansen. Lokalbankene, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt utgjør Eika Alliansen. Eika Alliansen er en av Norges største finansgrupperinger, med en samlet forvaltningskapital på 360 milliarder kroner.

Lokalbankene i Eika alliansen har en sterk, lokal posisjon med sin nærhet til kundene. Bankene har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet. Med 200 bankkontorer i 120 kommuner representerer lokalbankene en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping i mange norske lokalsamfunn.

Eika Gruppen styrker lokalbankene ved å utvikle og levere konkurransedyktige tjenester og produkter som dekker lokalbankene og lokalbank-kundenes behov, i første rekke innen IT, digitalisering, infrastruktur og betalingsformidling. Eika Gruppen har et prosjektmiljø som utvikler digitale løsninger i samsvar med den generelle samfunnsutviklingen. I den sammenhengen legges det spesielt vekt på digitale løsninger som ivaretar lokalbankens nærhet til kunden.

Eika Gruppen har produktselskaper som leverer produkter til alliansebankene. Eika Forsikring er blant Norges største forsikringsselskap og leverer de fleste produkter innen skade- og personforsikring. Eika Kredittbank leverer debet- og kredittkortprodukter samt finansieringsløsninger som leasing og salgspantlån. Eika Kapitalforvaltning leverer fondsprodukter for personkunder og bankene.

Eika Boligkreditt er en del av Eika Alliansen og er direkte eid av 72 lokalbanker og OBOS. Selskapet har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på omlag 96 milliarder kroner og er, med sin tilgang til finansiering i både det norske og internasjonale finansmarked, en viktig finansieringskilde for alliansebankene.

Utover dette gir Eika lokalbanken tilgang til kompetanseutvikling med Eika skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. Eika Gruppen ivaretar også bankenes næringspolitiske interesser gjennom dialog med relevante myndigheter.

4. Styrets Årsberetning

4.1. Samfunnsansvar, arbeidsmiljø, likestilling og miljø

Lokalt engasjement som betyr noe

Som en lokal sparebank har MelhusBanken en rolle ut over det å være banken i sitt nedslagsfelt. Banken er en viktig støttespiller for mange aktiviteter og bevilger hvert år et betydelig beløp av årets resultat til ulike formål i bankens nærrområde.

Som samarbeidspartner til Næringsforeninga i Trondheim, avdeling Melhus, bidrar banken til det generelle arbeidet med næringsutvikling i kommunen. Gjennom Næringsforeninga engasjerer banken seg i ulike saker av betydning for utviklingen i kommunen. Det har i løpet av året vært holdt 3

frokostmøter i bankens lokaler hvor lokalt næringsliv møtes for presentasjon og diskusjon av ulike tema. Gjennom merkevaren «smak og opplev Melhus» har også banken engasjert seg i utviklingen av lokal mat og opplevelser i kommunen. Bankens inngående lokale kunnskap gjør også at banken kan treffe gode kredittbeslutninger som er med på å utvikle våre kunder og lokalt næringsliv.

Som bank i lokalmiljøet i Melhus er vi også den organisasjonen som vet mest om privatøkonomi og hvilke utfordringer og feller dette kan medføre. Vi har nå begynt å tilby denne kunnskapen til de videregående skolene i Melhus kommune og sørdelen av Trondheim kommune. Medarbeidere i banken har høsten 2016 besøkt 6 linjer/klasser hvor de har gitt elevene innsikt i viktige tema knyttet til privatøkonomien til ungdom og unge voksne, og det er planlagt tilsvarende aktivitetsnivå for våren 2017. Bankens bidrar også med kompetanse og midler i forbindelse med «elevbedrifter» ved Melhus videregående skole. Fra 2016 har vi også begynt å tilby en tilpasset rådgiving til alle bankens kunder det året de fyller 18 år.

Lag, organisasjoner og enkeltpersoner driver viktig arbeid for barn, ungdom og eldre, og banken gir økonomisk støtte til mange av disse. Støtten gis i form av gaver, prosjektmidler og priser. I tillegg er MelhusBanken hovedsponsor for de fleste idrettslagene i kommunen hvor betydelige beløp utbetales til utstyr / arrangement og drift. Totalt er det i 2016 benyttet ca 2 mill. kroner til ovennevnte formål.

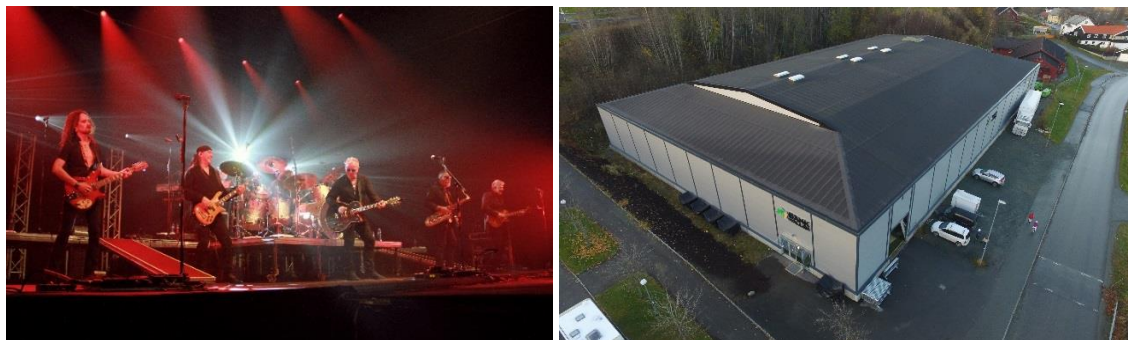
Ut over idretten støtter banken økonomisk annet frivillig arbeid, først og fremst knyttet opp mot omsorgsaktiviteter og kulturelle tilbud. Gjennom å støtte breddeidretten og frivillig kultur- og omsorgsarbeid møter våre pengebidrag en stor frivillig innsats som i sum skaper viktige resultater for de det gjelder.

Nedenfor er logoen til idrettslag hvor MelhusBanken er hovedsponsor for breddeidretten i 2016. Vi vil gi ros til alle som deltar i disse organisasjonene og vi ønsker lykke til i det videre arbeidet!

I 2012 ble BankHallen i Melhus ferdigstilt. MelhusBanken var, sammen med noen av idrettslagene i kommunen pådrivere for å få realisert dette prosjektet, og banken bidro den gang med 1,2 mill kr i ren pengestøtte. Hallen har vel knapt ledig treningstid og er benyttet også til større kulturelle arrangement. I forbindelse med bankens 175-årsjubileum

arrangerte MelhusBanken konsert med Åge Alexandersen. Arrangementet var utsolgt og særdeles vellykket. Et meget etterlengtet sanitæranlegg er bygget i 2016, og MelhusBanken bidro med kr 100.000,- i prosjektmidler for å få realisert dette.

Arbeidsmiljø, likestilling og miljø

Banken hadde ved slutten av året 66 ansatte. Antall årsverk i banken utgjorde 60, det samme som i fjor. I løpet av året er det ansatt en ny medarbeider.

MelhusBanken er en kompetanseintensiv virksomhet. Det betyr at det er avgjørende for banken at våre kunder møter erfarne kunderådgivere med god innsikt i sine fagområder. Banken legger til rette for dette gjennom systematisk opplæring av ansatte. Banken har totalt 17 rådgivere sertifisert som «autorisert finansiell rådgiver» og 17 rådgivere sertifisert innenfor «godkjennelsesordningen for skadeforsikring». Ytterligere 5 og 2 rådgivere vil bli sertifisert innenfor de samme ordningene i 2017. Begge disse ordningene administreres av Finansnæringens autorisasjonsordning. I tillegg kommer ulike opplæringer og interne godkjenninger gjennom Eika skolen. Dette gjør at tilnærmet alle rådgivere er sertifiserte innenfor sine fagområder. I tillegg til skolebasert opplæring gjennomføres det et eget internt oppfølgingsopplegg av alle nyansatte basert på kompetanse og erfaring.

Banken som arbeidsgiver og bankens ansatte er i all hovedsak organisert gjennom Finans Næringens Hovedorganisasjon og Finansforbundet. Her er det laget retningslinjer for samarbeidet mellom arbeidsgiver og arbeidstaker som banken følger. I tillegg legges det vekt på at ansatte skal få anledning til å påvirke og være med på å utforme sin arbeidshverdag til beste for banken og den enkelte. Kvaliteten på arbeidsmiljøet måles i egne klimaundersøkelser og ved behov iverksettes nødvendige tiltak. Det er et godt samarbeidsklima i banken.

Banken har valgt et verneombud som sammen med ledelsen ivaretar arbeidsmiljølovens regler om arbeidsmiljø og HMS. Verneombudet er gitt nødvendig opplæring. Det er så langt lagt mest vekt på at den enkelte skal ha en godt tilpasset arbeidsplass. Banken har også etablert et opplegg som motiverer og belønner ansatte for deltakelse i fysisk aktivitet og trening.

Det har i 2016 ikke forekommet skader eller ulykker i virksomheten. Sykefravær under 8 uker for 2016 ble på 2,2%, noe som er en reduksjon fra 2015 hvor tilsvarende sykefravær var 2,7%. Av årets sykefravær representerer egenmeldt fravær 0,8%. Styret er godt fornøyd med det lave sykefraværet i banken. Langtidsfravær mellom 9 og 52 uker utgjorde i sum 1,5% og skyldes ikke yrkesrettede sykdommer.

Banken legger vekt på likeverd og rettferdighet. Som en naturlig følge av dette er alle bankens medarbeidere, uavhengig av kjønn, innplassert i et likeverdig lønns-/normeringssystem, som gir lik lønn for likt arbeid. I ledergruppen er det fem menn og tre kvinner. Styret består av to kvinner og fem

menn. Blant bankens medarbeidere er det flere kvinner enn menn. Banken bestreber seg gjennom nyrekruttering en balanse mellom kjønnene, bl.a. er det fra 1. feb 2017 ansatt ny kvinnelig ass banksjef.

Finanstilsynet har gjennom hvitvaskingsloven og tilhørende rundskriv lagt til rette for bankenes arbeid for bekjempelse av hvitvasking og terrorfinansiering. Banken har etablert et sett av tilhørende rutiner som sikrer at banken ivaretar sitt ansvar innenfor dette området. Dette omfatter bl.a. en risikobasert kundekontroll og tilhørende oppfølging og rapportering av kunder og transaksjoner.

Måling og rapportering angående brudd på menneskerettigheter eller forurensning av ytre miljø har begrenset relevans for konsernets virksomhet. Det legges vekt på å anvende miljøriktige produkter der dette lar seg gjøre.

4.2. Risikostyring

Virksomheten i Melhus Sparebank skal holdes innenfor rammen av moderat risikoprofil. Kredittrisikoen styres gjennom forsiktig fullmaktsdelegering. Banken har en egen kreditthåndbok som beskriver rutiner, fullmakter og risikoavdekning. Kredittrutinene angir klare og konservative regler for vurdering av panterisiko og betalingsevne. Alle lån/kreditter som ligger utenfor spesifiserte grenser for fullmaktsdelegasjonene, skal behandles på et høyere fullmaktsnivå, av en egen kredittkomité eller styret, avhengig av lånet/kredittens størrelse. Banken har fastsatt grenseverdier for størrelse på enkeltengasjement og spesielt utsatte bransjer.

Utlånene risikoklassifiseres i tolv risikogrupper fordelt på lav, middels og høy risiko. Risikoklassifiseringsmodellen er beskrevet i note 3. Det er knyttet ulike priser til de forskjellige låneprodukter slik at produkter med lav risiko gir lavere pris. Hva angår volum og nedskrivninger på utlån vises bl.a. til note 11. Bankens kredittpolicy har over tid gitt lave tap.

Banken søker å ha en lav renterisiko. Det aller meste av bankens utlån løper derfor med flytende rente som følger markedets renteutvikling. Tilsvarende har banken innskudd fra kunder og innlån fra markedet med flytende rente. I den grad banken har utlån og innlån med fast rente og en viss størrelse, søker man å redusere renterisikoen ved bruk av rentebytteavtaler.

Holdningen til investeringer i verdipapirer er forsiktig og banken skal ha lav risiko på området. Hovedvekten av bankens aksjeportefølje består av aksjer eid som grunnlag i forretningsdrift. Dette omfatter aksjer i Eika Gruppen AS, Eika Boligkreditt AS, Melhus Regnskap AS og Heimdal Eiendomsmegling AS, samt noen mindre poster i SDC, Eiendomskreditt, Spama og Bøndernes Hus AS. Øvrig aksje og aksjefondsportefølje hadde ved utgangen av 2016 en bokført verdi på 2,1 mill. kr.

Banken hadde ved utgangen av 2016 likviditetsplasseringer i statsobligasjoner, obligasjoner i norske banker, kommuner og fylkeskommuner til en verdi av 509 mill. kr. Banken har også investert i pengemarkedsfond med en bokført verdi på 191 mill. kr. I tillegg har banken en kommitert trekkrett på 250 mill. kr. Styret anser at bankens beholdning av kontanter, andre likvide midler og kommiterte linjer er tilstrekkelig. Obligasjonsporteføljen er satt ut til aktiv forvaltning hos Eika Kapitalforvaltning AS under et stramt mandat med hensyn til kreditt- og renterisiko.

Bankens finansiering skjer hovedsakelig gjennom innskudd fra egne kunder, obligasjonslån med lengre horisont og ansvarlig kapital. Pr. 31.12.2016 utgjorde innskuddsmassen 4.704 mill. kr., (58%), mens egenkapital og ansvarlig lånekapital utgjorde 884 mill. kr. (11%) Den øvrige finansiering fordelte seg med 2.268 mill (28%) i sertifikat- og obligasjonslån, 150 mill. kr. (2%) i lån og innskudd fra kredittinstitusjoner og 55 mill. kr. (1 %) annen gjeld.

Obligasjonslånene og gjeld til kredittinstitusjoner har forfall jevnt fordelt over årene 2016 til 2021 (se note 24). Alle obligasjonslån forrentes etter 3 måneders nibor rente (flytende rente), eller er swappet til 3 måneders nibor rente. Med disse obligasjonslånene og øvrige langsiktige lån, har banken en finansiell struktur som gir forutsigbarhet.

Fremmedfinansieringen i forhold til forvaltningskapitalen utgjorde ved årsskiftet 33,3% mot 32,9% på samme tidspunkt i 2015, og ligger således godt innenfor styrets fastsatte øvre grense for fremmedfinansieringen på 35%.

Bankens operasjonelle risiko overvåkes og styres gjennom en rekke systemer, rutiner og kontroller. Rapportering skjer årlig gjennom ledelsesrapportering til styret i henhold til internkontrollforskriften.

Styret har utarbeidet instruks vedrørende lederes ansvar for internkontroll. Det foretas årlige gjennomganger av risiko på de vesentligste områdene med rapportering til styret. Det foretas ledelsesrapportering på etterlevelse av internkontrollforskriften med oppsummering fra banksjef til styret årlig. Uavhengig bekreftelse foretas av ekstern revisor.

4.3. Datterselskaper / Tilknyttede selskaper

Heimdal Eiendomsmegling AS

MelhusBanken har siden 2009 eid 20% av Heimdal Eiendomsmegling AS og økte i januar 2016 denne eierandelen til 51%. Øvrige eiere er Heimdal-Gruppen AS med 29% og ansatte i selskapet med 20%. I Trondheim kommune er Heimdal Eiendomsmegling AS nest største eiendomsmegler med 21% markedsandel. I Melhus kommune er de den største megleren med over 50% markedsandel. Gjennom eierskapet har megleren utviklet seg til en god kanal for nye kunder til banken.

Selskapets hovedkontor ligger på Vestre Rosten 69 i Trondheim med avdelingskontorer i Trondheim Sentrum, Høyskoleparken, Byåsen, Melhus, Heimdal Sentrum, Stjørdal, Orkanger og Tromsø.

Heimdal Eiendomsmegling formidlet i 2016 til sammen 2 132 (1 778 i 2015) nye og brukte boligsalg. Markedsandelen for bruktbolig utgjør totalt 13% i Sør-Trøndelag, Stjørdal, Meråker og Frosta kommune, hvor selskapet er representert. Markedsandelen for prosjektbolig utgjorde for 2016 33% i Trondheim kommune. Omsetningen i kroner ble på 134,4 mill kr (112,5 mill kr) og resultat før skatt ble 12,39 mill kr (8,58 mill kr). Omsetningen av brukte eiendommer har i de siste fire årene vært ca 80 mill kr, mens prosjektmarkedet har økt omsetning i 2016 med 32,6 mill.kr.

De viktigste driverne i boligmarkedet er tilgang på boliger, antall boligkjøpere, rentenivå og kjøpernes fremtidsstro (herunder forventninger om utviklingen i boligprisene).

Tilbudssiden på bruktmarkedet ble for 2016 omtrent som for 2015. Få boliger til salgs ved inngangen til 2017, gjør bruktboligmarkedet i Trondheim til et av de mest konkurranseutsatte i landet. Tilbudet på prosjektmarkedet har vært økende i 2016 og det forventes også et økende tilbud i 2017. Dette vil føre til et større skille mellom utbyggere. Aktørene som er i stand til å tilby de mest markedstilpassede boligene i forhold til løsninger og pris, vil i større grad lykkes.

Heimdal Eiendomsmegling har fokus på å opprettholde den høye kundetilfredsheten gjennom god kvalitet og kvalitetssikring i alle ledd i virksomheten. Målinger viser at over 90% av kundene vil velge megleren om igjen og anbefaler oss til venner og kjente.

Registrert sykefravær har vært på 3,04 % i 2016. Tilsvarende tall for 2015 var 1,12 %. Det har ikke vært noen registrerte ulykker i selskapet. Det råder full likestilling mellom kvinner og menn i selskapet.

Boligmarkedet har i 2016 vært velfungerende og ved inngangen til 2017 ser det ut til at det vil være en betydelig aktivitet i boligmarkedet i tiden fremover. I tillegg vil selskapet i 2017 ha økt fokus på effektiv drift og inntjening pr. avdeling, dyktige medarbeidere samt samarbeid med selskapets strategiske allianser. Dette er antatt å gi et godt grunnlag for en fortsatt positiv utvikling fremover. Fremtidige usikkerheter er først og fremst knyttet til om den unormalt høye boligprisveksten fortsetter så lenge at den skaper grunnlaget for et tilbakeslag i boligmarkedet.

Melhus Regnskap AS

I 2015 kjøpte MelhusBanken 34% av aksjene i Melhus Regnskap AS. Melhus Regnskap AS er det ledende regnskapskontoret i kommunen med kunder innenfor næringsliv og landbruk. Regnskapskontoret har 800 kunder og 21 årsverk.

Driftsinntektene i selskapet er på ca. 20 mill. kr., en økning på ca. 2 mill. kr. fra i fjor. Resultatet er på 1,1 mill. kr. før skatt, mot 1,4 mill. kr. i fjor.

4.4. Generell økonomisk utvikling

Generell utvikling i norsk økonomi

Norsk økonomi var i 2016 inne i sitt andre år med unormalt svak økonomisk vekst. De siste prognoser fra Statistisk Sentralbyrå peker mot en vekst i BNP for Fastlands-Norge på 0,7 pst, klart lavere enn de 2 pst som SSB antar er den mer normale veksten for norsk økonomi. For å holde veksten oppe, og motvirke de negative virkningene av et vedvarende fall i oljeinvesteringene, økte myndighetene i 2016 de offentlige utgiftene samtidig som Norges Bank reduserte sin foliorente fra 0,75 pst til 0,5 pst. Også i 2017 vil de samlede utgifter over statsbudsjettet ligge høyt.

Kronekursen var i gjennomsnitt i 2016 på et rekordsvakt nivå, om lag 2 pst svakere enn i 2015. Til tross for et meget moderat lønnsoppgjør med en antatt lønnsvekst i fjor på 2,0-2,5 pst, ble prisveksten for året som helhet så høy som 3,6 pst, godt hjulpet av den svake kronekursen. Gjennom fjoråret hentet imidlertid kronekursen seg inn igjen, hvilket bidro til lavere prisvekst mot slutten av året. Fjorårets fall i reallønnen på 1,4 pst er den sterkeste nedgang vi har sett i moderne tid.

Den lave lønnsveksten i fjor må sees i sammenheng med den relativt høye arbeidsledigheten, samt de vedvarende utfordringene oljeindustrien sliter med. Arbeidsledigheten endte på 4,8 pst ved utgangen av året.

Til tross for svak økonomisk vekst og en nedgang i kjøpekraften for folk flest, økte boligprisene med 8,3 pst for året som helhet, målt ved Eiendom Norge sin nasjonale boligprisindeks. De regionale forskjellene var store med en nedgang på 5,8 pst i Stavanger, og en økning på 15,1 pst for hovedstaden.

Kredittveksten til norske långivere var 4,8 pst de siste 12 måneder til november. De ikke-finansielle foretakene hadde 2,6 pst vekst i denne perioden, mens husholdningenes gjeld la på seg med 6,1 pst. Husholdningenes gjeldsgrad er nå rekordhøye. Antall konkurser økte med 13,5 pst fra 3. kvartal 2015 til samme kvartal i fjor. Oslo Børs endte opp 12,1 pst inklusive utbytter, fra slutten av 2015 til siste handledag i fjor. Indeksen for egenkapitalbevis steg med hele 34,9 pst.

Utsiktene for 2017 preges av behersket optimisme i de fleste norske prognosemiljøer. Den økonomiske veksten antas å ta seg noe opp til tross for vedvarende svak utvikling i oljenæringene, men arbeidsledigheten vil holde seg om lag på dagens nivåer. Pris- og lønnsvekst antas å bli moderat. Boligprisveksten antas å avta. Jo lenger den unormalt høye prisveksten på bolig fortsetter, jo mer sårbar blir vi for et alvorlig tilbakeslag i boligmarkedene.

Norsk økonomi har håndtert den kortsiktige effekten av oljeprisfallet og bortfallet av ca 50.000 arbeidsplasser i sektoren på en god måte. De viktigste virkemidlene har vært svekket kronekurs, lav rente, økte offentlige utgifter og økte investeringer i bolig. Fremover er ikke dette virkemiddel som kan brukes i samme grad og vi vil trenge økt aktivitet i eksportrettet industri som grunnlag for å skape vekst i økonomien.

Utvikling i Melhus

Næringslivet i Melhus er dominert av landbruk, handelsbedrifter, mindre og mellomstore bedrifter innen bygg og anlegg, samt transportbedrifter. Melhus kommune er en del av et felles arbeidsmarked i Trondheimsregionen, og ca. 60 % av kommunens yrkesaktive har sin arbeidsplass i Trondheim.

Regionen preges av store offentlige arbeidsplasser. Samtidig har vi i Midt-Norge stor aktivitet knyttet til fiskeoppdrett, teknologi og forskning/utvikling. Dette gjør at regionen i begrenset grad har merket effektene av prisfall i oljesektoren og tilhørende bortfall av arbeidsplasser.

Statistikk fra sysselsettinga viser at det siden 2014 har vært en økning i antall virksomheter i kommunen på 6,3%. Samtidig har det vært en mindre nedgang i antall ansatte i privat sektor. Dette kompenseres med en økning i antall ansatte i offentlig sektor slik at antall arbeidsplasser i kommunen viser i sum svak økning siden 2013. 46% av arbeidsplassene i kommunen er nå i offentlig sektor.

Arbeidsledigheten målt basert på NAV sin statistikk viser en arbeidsledighet i kommunen på 2,4%. Etter at arbeidsledigheten over tid har ligget lavere enn Sør-Trøndelag fylke totalt sett viser den nå en stigning med 0,5% opp til fylkessnittet. Sett i nasjonal sammenheng ligger likevel arbeidsledigheten på et lavt nivå i kommunen og fylket.

Boligprisveksten i Trondheim har i 2016 vært høyere enn forventet og havnet på 10%. Etter Oslo er dette den byen i Norge med sterkest prisvekst på bolig. For Melhus kommune sin del har prisveksten vært litt lavere, i størrelsesordenen 7%.

Infrastrukturen i området er under utbygging og det er etablert et langt bedre togtilbud fra Melhus til Trondheim samt til Værnes Lufthavn. Kollektivtilbudet er også godt. Utbyggingen av ny E6 fra Tonstad til Jaktøyen er påstartet og vil gi en bedre veiforbindelse til Trondheim.

Øvrige store infrastrukturprosjekter er preget av beslutningsprosesser som tar lang tid og er lite forutsigbare. Utbyggingen av E6 fra Jaktøyen til Ulsberg vil skje i regi av det statlige veiselskapet, Nye Veier AS. Foreløpig ligger denne veistrekningen langt nede på prioriteringslisten til Nye Veier AS og fremdriften i utbyggingen er uvis. Jernbaneverket har innstilt på Torgaard som ny godsterminal i regionen, men endelig stedsvalg og tidspunkt for byggestart er fremdeles uavklart. Begge disse prosjektene vil være store og viktig utbyggingsprosjekt for lokalt næringsliv. I tillegg er de uavklarte situasjonene uheldige for trafikanter og transportører, samt at de skaper unødvendige bremsere for utviklingen av tettstedene som berøres av endringene.

Beliggenheten som randkommune til Trondheim, gir kommunen en jevn befolkningsvekst. Det finnes nå utbyggingsplaner for nærings- og boligfelt i ulike deler av kommunen og med en god markedstilpassing vil disse være med på å skape vekst, både i forhold til befolkning og lokalt næringsliv. I dag er det en noe overkapasitet på næringseiendom i Nedre Melhus. For industrirettet næringsareal er området på Hofstad Leir i ferd med å fylles opp og det vil være behov for ytterligere

næringsareal fremover. Det er under utvikling flere utbygginger av boligområder med en overvekt mot leilighetsbygg i Nedre Melhus. Salg av nye boliger går godt i kommunen og vi trenger særlig flere felt beregnet på familieboliger fremover.

Utvikling fremover

Ved inngangen til 2017 er det tegn til en positiv utvikling i norsk økonomi igjen, men dog er vekstsignalene svake. Internasjonalt er det nå større usikkerhet i forhold til hvordan signaler om proteksjonisme og ny politikk i USA og England vil slå ut. Melhus- og Trondheimsregionen har vist liten påvirkning av fallet i oljepriser og den mest sannsynlige utviklingen er nå fortsatt en svak, men stabil vekst. Veksten er til dels basert på økte offentlig utgifter og boligpriser. Jo lengere den sterke boligprisveksten fortsetter, jo større er risikoen for et tilbakeslag i økonomien. En langsiktig utvikling der veksten i sysselsetningen i kommunen skjer innenfor offentlig sektor vil heller ikke være bærekraftig, og lokalt trenger vi økt vekst i det private næringsliv.

4.5. Bankens årsregnskap

Selskapsregnskapet er for 2016 avlagt ihht. internasjonal standard for finansiell rapportering (IFRS).

Banken oppnådde et resultat etter skatt for 2016 på 83,2 mill. kr. og har en ren kjernekapitaldekning pr. 31.12.2016 på 15,8%. Grunnlaget for fortsatt drift er til stede, og dette legges til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

Resultatregnskapet

Driftsåret 2016 ble et bra år med et resultat før skatt på 102,7 mill. kr., mot 67,9 mill. kr. for 2015. Dette gir en egenkapitalavkastningen etter skatt på 12,6% mot 9,0% i fjor.

Resultater er påvirket av engangshendelser og endringer i regnskapsføringen i form av:

- Det ble i 1. kvartal inntektsført en gevinst på 11,9 mill. kr. som resultat av økt eierandel i Heimdal Eiendomsmegling AS. I 2. kvartal er det inntektsført en gevinst på 3,3 mill. kr. ved salg av Visa Europa til Visa Inc. Avtale om salg ble gjort i slutten av 2015, men vi har ikke hatt gode nok estimat på verdien til å inntektsføre gevinsten tidligere.
- Det er foretatt en endring i regnskapsreglene slik at fondsobligasjonslånet nå presenteres som egenkapital. Renter av lånet behandles som utbytte og utbetales ved renteforfall. Sammenligningstall er tilpasset endringen.
- Banken har tidligere omdannet sin pensjonsordning fra ytelsespensjon til innskuddspensjon. Delvis uføre står likevel igjen i ytelsesordningen. Denne ordningen er nå tilpasset ansattes fripoliser fra ytelsesordningen ved at bankens ansvar for regulering av fremtidige alderspensjon under utbetaling er fjernet. Dette har medført en nedgang i pensjonsforpliktelsen på 4,6 mill. kr. som inntektsføres i 2016.

Korrigert for disse engangseffektene er bankens resultat etter skatt 13,0 mill. kr. bedre enn fjoråret. Bankens rentenetto i kroner er 7,7 mill. kr. høyere enn i 2015. Den relative rentenettoen er på 1,64%, mot fjorårets rentenetto på 1,82%. Stor utlånsvekst gjør at rentenettoen i kroner likevel øker. Andre driftsinntekter er beløpsmessig det samme som i fjor, bortsett fra endring i virkelige verdier på derivatavtaler, samt en nedskrivning på aksjer i fjor. Driftskostnadene er i sum på nivå med fjoråret.

Veksten i forvaltningskapitalen i 2016 ble på 1,1 mrd. kr. Brutto utlån i balansen er økt med 664 mill. kr og økning i lån formidlet gjennom Eika Boligkreditt utgjør 377 mill. kr slik at samlet utlånsvekst kom på 1 mrd. kr. Utlån i egen balanse og utlån formidlet til Eika Boligkreditt AS økte med til sammen 13,8%.

Inntekter

Årets rentenetto ble 130,3 mill. kr. (1,64 %) mot 122,6 mill. kr. (1,82 %) for 2015. Dersom renter fra plasseringer i pengemarkedsfond blir hensyntatt i rentenettoen, noe som gir et mer korrekt bilde, ville rentenettoen i 2016 vært 1,68 % mot 1,86 % i fjor. Pengemarkedsrenten som styrer bankenes innlånskostnader er gjennom året vært forholdsvis stabil med en nedgang frem til våren og deretter en tilsvarende økning utover høsten. På våren medførte konkurransen om utlån til personmarkedet at kunderentene ble satt lavere enn hva utviklingen i pengemarkedsrenten tilsa. Noe av rentenedgangen på utlån er tatt igjen ved reduksjon i innskuddsrenter, men med det lave rentenivået som er i dag er det likevel vanskelig å dekke opp hele nedgangen i utlånsrenter. I sum har dette drevet rentemarginen ned i 2016. Nedgangen ble også forsterket av at et usikkert og urolig kredittmarked har gitt høye kredittpåslag i obligasjonsmarkedet. I desember 2016 ble det varslet en renteoppgang på utlån til personkunder på inntil 0,2%, tilpasset nivået på pengemarkedsrentene.

Utlånsveksten i 2016 har kompensert for den reduksjon som har vært i relativ rentenetto. Selv om den største delen av veksten har kommet i lavt forrentet utlån til privatmarkedet har dette gitt en økning i rentenetto i kroner på 7,7 mill kr.

Banken hadde også i 2016 fokus på privatkunder gjennom samarbeidet med Heimdal Eiendomsmegling AS. Banken benytter Eika Boligkreditt ved at en del av lån inntil 60 % av boligens verdi finansieres over kredittforetakets balanse, med en løpende portefølje provisjon tilbake til banken. Dermed oppnår man gunstige vilkår til kunden, kombinert med at den samlede fundingkostnaden holdes lav og finansieringsbehovet reduseres for banken. Provisjonsinntektene fra Eika Boligkreditt var 8,5 mill. kr. i 2016 mot 10,1 mill. kr. i 2015. En nedgang i tråd med reduserte utlånsmarginer i markedet. I tillegg mottok banken 3,2 mill. kr. i utbytte fra boligkredittselskapet mot 1,7 mill. kr. året før. Ved utgangen av året hadde vår bank formidlet en løpende portefølje på 1.607 mill.kr til Eika Boligkreditt. Lån formidlet gjennom Eika Boligkreditt AS utgjør 24,9% av bankens samlede utlån til privatmarkedet.

Årets netto inntekter fra banktjenester ble 30,7 mill. kr, en økning fra fjoråret med 0,7 mill. kr. Formidlet verdipapirportefølje er ca. 450 mill. kr., med størst økning innenfor rente- og obligasjonsfond. Provisjonsinntektene fra verdipapirer er som i fjor. Inntekter fra betalingsformidling er økt med 0,4 mill. kr. i 2016. Skadeforsikringsporteføljen har også i 2016 økt og er i slutten av året 63,3 mill. kr. Personforsikringsporteføljen er på 7,4 mill. i utgangen av 2016. Provisjonsinntektene fra forsikring økte fra 7,7 mill. kr. i 2015 til 9,2 mill. kr. i 2016.

Netto gevinster fra verdipapirer er 2,6 mill. kr. bedre i 2016 enn i fjor og skyldes i hovedsak utvikling i virkelig verdi på derivatavtaler. Årets gevinster består ellers i hovedsak av utbytte fra Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS, samt realisasjon og verdiutvikling av pengemarkedsfond.

Driftskostnader

Bankens driftskostnader er på nivå med fjoråret, når endringen i pensjonsforpliktelsen ikke hensyntas. Reduksjon i administrasjonskostnader med 1,9 mill. kr. skyldes i hovedsak bortfall av fjorårets jubileumskostnader, samtidig som markedsføringsutgiftene er tatt ned. Kostnadsøkning har vært størst innenfor driftskostnader til SDC og andre IT-kostnader, samt noe engangskostnader til eksterne konsulenter i forbindelse med økning i eierandel i Heimdal Eiendomsmegling AS

Andre driftskostnader er 0,3 mill. kr. lavere enn i fjor. Felleskostnader/utviklingskostnader fra Eika er økt med 1,2 mill. kr. knyttet til utvikling av nye IT-løsninger. I tillegg er 1,1 mill. kr. av utviklingskostnadene aktivert og gjelder i hovedsak utvikling av nytt kreditt-/rådgiversystem.

De relative kostnadene ble i 2016 på 1,33% (før endring av pensjonsbetingelsene i ytelsesordningen) mot 1,33% i fjor, målt i forhold til forvaltningskapitalen. Kostnader målt i forhold til inntekter er på

48,9% i 2016 mot 56,0% i 2015, eksklusive gevinster. Målet er at kostnader i forhold til inntekter bør være under 50%.

Tapssituasjonen

Generelt har tapene de senere årene vært lave. Dette har sammenheng med en forsiktig kredittpolitikk, kombinert med et godt eiendomsmarked i vår region og et næringsliv som har klart seg godt. Årets netto tap ble 2,4 mill. kr., en reduksjon i forhold til 2015 på 2,6 mill. kr.

Til tross for erfaringsvis lave tap er gruppenedskrivninger fortsatt 7,8 mill. kr. i 2016.

Ved lånevurderingen til boligformål legges det fortsatt til grunn at kunden skal ha en betjeningsevne som tåler en renteoppgang på 5 %, samt en egenkapitalandel på 15% eller mer. Fra sommeren 2016 har det normalt ikke vært gitt lån utover 5 ganger husholdningsinntekten til låntaker. Dette er det samme kravet som kom i Finanstilsynets oppdaterte boliglånsforskrift fra 01.01.2017.

Ved vurderingen legges det avgjørende vekt på kundens betjeningsevne over tid. Utdannelse, arbeidserfaring, framtidssikter, stabilitet, arbeidsgivers soliditet og bransjeutvikling er faktorer som tillegges stor vekt, i tillegg til betalingshistorikk og pantobjektets verdi og beliggenhet. Alle kredittsaker som ikke tilfredsstillende bevilgningsreglementets kritiske verdier, men hvor det likevel vurderes forsvarlig å kunne yte kreditt, behandles på et høyere fullmaktsnivå i banken. Alle nye næringslivsengasjement behandles i kredittkomitéen.

Balans utvikling og likviditet

Bankens brutto utlån er økt med 13,8% inklusive Eika boligkreditt. Utlån innenfor privatmarkedet er økt med 18,5%, mens bedriftsmarkedsporføljen er styrt ned mot nullvekst (1,2%). Dette har skjedd ved at andre Eika banker har tatt deler av våre bedriftsmarkedslån via syndikeringsavtaler. Mye av veksten i privatmarkedet er plassert i EBK, dvs. innenfor 60% av sikkerhetsverdi. En stor del av økningen i engasjement til privatmarkedet er utlån i BLU-konseptet.

Innskuddene fra kunder økte i samme periode med 650 mill. kr., noe som medførte at bankens innskuddsdekning ble økt til 67,4% ved utgangen av 2016. Selv om innskuddsdekningen har økt så er den fortsatt for lav i forhold til styrets mål på området, og det er iverksatt tiltak for å styrke denne.

Gjennom bruk av markedspapirer (sertifikater og obligasjoner) har banken gjennom hele 2016 hatt en god likviditet. Banken har ved årsskiftet en buffer i forhold til internt likviditetskrav på 467 mill. kroner, inklusive en kommitert trekkrett på 250 mill. kr.

Langsiktig gjeld i forhold til total fremmedfinansiering utgjør ved årsskiftet 85,9%, som er godt over målsatt andel på 75%.

Banken har bibeholdt sitt egenpålagte krav til likvid reserve gjennom å eie en betydelig portefølje av likvide obligasjoner og pengemarkedsfond. For å få en profesjonell og forsiktig forvaltning av disse verdiene, er obligasjonene satt ut for forvaltning under et sterkt regulert mandat til Eika Kapitalforvaltning AS.

Kapitaldekning

Myndighetene har fastsatt et minimumskrav til bankens egenkapital. Bankens styre har på basis av bankens risikoprofil, fremtidige strategi og myndighetens krav fastsatt mål for kapitaldekningen med utgangspunkt i disse kravene. Sammen med bankens kapitaldekning pr 31.12.2016 fremgår disse tallene av tabellen under:

	Myndighetskrav pr 31.12.2016*	Bankens interne mål pr 31.12.2016	Myndighetskrav pr 31.12.2017*	Bankens interne mål pr 31.12.2017	Bankens kapitaldekning i 2016 regnskapet
Ren kjernekapital (eierbeviskapital og tilbakeholdt overskudd)	14,8%	15,0%	15,3%	16,0%	15,8%
Ansvarlig kapital (Ren kjernekapital med tillegg av fondsobligasjoner og ansvarlig lån)	18,3%	18,3%	18,8%	19,0%	18,3%

* Inkludert i myndighetskravene er en motsyklisk kapitalbuffer på 1,5% pr 31.12.2016 og økning til 2,0% pr 31.12.2017. I tillegg er medtatt ICAAP-tillegg fastsatt av Finanstilsynet den 21.11.2016 til 3,3%. Motsyklisk kapitalbufferen kan økes til maksimalt 2,5% med et halvt års varslingsfrist til bankene.

Banken gjennomførte en styrkning av sin kapitaldekning våren 2016 gjennom en emisjon på 83 mill kr. Denne emisjonen har vært grunnlaget for at banken har kunnet hatt en utlånsvekst på 13,6% i 2016.

Mot slutten av 2016 har banken fått en betydelig økning i myndighetenes kapitalkrav. Finanstilsynet fastsatte den 26. november 2016 bankens ICAAP tillegg (pilar 2 krav) til 3,3% basert på metodikk offentliggjort i rundskriv 12/2016 fra juni 2016. Dette er 2% poeng over de beregninger som banken har lagt til grunn ut bankens egen vurdering av risiko- og tapssituasjonen. Den 15.12.2016 økte også Finansdepartementet det generelle kapitalkravet til bankene med 0,5% gjennom en økning i motsyklisk kapitalbuffer som gjøres gjeldene pr 31.12.2017. Basert på myndighetenes økning i kapitalkrav har styret vedtatt nye krav til ren kjernekapital på 16,0% pr 31.12.2017 og 19% for ansvarlig kapital pr 31.12.2017.

Myndighetene har fastsatt en overgangsregel for beregning av fradrag i kapitaldekningen for eierandeler i andre finansinstitusjoner. Overgangsregelen blir faset ut til 01.01.2018. Hvis vi ikke hensyntar denne overgangsregelen så utgjør bankens rene kjernekapitaldekning 15,0%. I tillegg har Finansdepartementet fastsatt krav om konsolidering av kapitaldekning av eierandeler i finansgrupperinger. Dette skal gjennomføres fra 01.01.2018. Eierandelene i Eika-gruppen og Eika boligkreditt skal da konsolideres inn i bankens kapitaldekning. Hvis dette hadde vært gjort pr 31.12.2016 så estimeres bankens rene kjernekapital til 14,8%.

Økningen i myndighetenes kapitalkrav på slutten av 2016 kombinert med utfasing av overgangsregel og konsolidering av kapitaldekningen av eierandeler i Eika alliansen gjør at banken må øke sin kapitaldekning gjennom 2017. Bankens kapitalplan bygger på at dette skal skje gjennom bankens inntjening og tilpasning av bankens utlånsvolum. For fleksibilitet har styret vedtatt å be generalforsamlingen den 8. mars om fullmakt til å foreta kapitalutvidelse på inntil 10% av utstående eierandelskapital, samt fullmakt til å ta opp fondsobligasjonslån og ansvarlig lån.

4.6. Konsernets årsregnskap

Konsernet har en total inntekt på 308 mill. kr., men har litt ulike type inntekter. Dette består av netto rente- og provisjonsinntekter fra bankdrift, samt salg og provisjonsinntekter fra meglervirksomheten. Konsernet har i 2016 er resultat på 92 mill. kr. etter skatt. Forskjellen mellom resultatene i mor og i konsernet er resultat fra datterselskapet, hensyntatt avskrivninger på identifiserte merverdier ved oppkjøp, samt eliminering av interne transaksjoner. Ikke-kontrollerende eierinteresser sin del av konsernresultatet er 4,6 mill. kr.

4.7. Egenkapitalbevistes stilling

I løpet av 2016 er det omsatt 155.000 egenkapitalbevis mot 298.000 bevis i 2015. I mars 2016 ble det gjennomført en emisjon rettet mot eksisterende eiere på 77.887 bevis til kurs 107,50. Etter emisjonen har omsetningen av egenkapitalbevis vært lavere enn tidligere år. Omsetningene de siste årene viser likevel at egenkapitalbeviset har blitt mer likvid og mer tilrettelagt for eiere som ønsker å sitte med egenkapitalbevis i en avgrenset periode. Banken har en avtale om likviditetsgaranti med Norne Securities AS.

Børskursen på bankens egenkapitalbevis var ved årsskiftet kr 125,- mot kr 125,50,- året før. Høyeste kurs gjennom året var kr 131,50 og laveste kurs var kr. 106,50.

Markedsverdien av bankens egenkapitalbevis var ved utgangen av 2016 på kr 288,3 mill. Styrets forslag til utbytte for 2016 er i samsvar med bankens utbyttepolitikk, som beskrevet under pkt. 2.2 ”Selskapskapital og utbytte” i denne beretning.

4.8. Erklæring fra styret og daglig leder

Vi erklærer etter beste overbevisning at årsregnskapet for 2016 er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet. Vi erklærer også, etter beste overbevisning, at årsberetningen gir en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet, de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står ovenfor neste regnskapsperiode, samt av vesentlige transaksjoner av nærstående.

4.9. Utsikter

En vurdering av fremtidig utvikling er nødvendigvis beheftet med usikkerhet. De fleste prognosemiljø venter en svak vekst i norsk økonomi i 2017. Næringsstrukturen i Trondheimsområdet er slik at vi i begrenset grad er påvirket av svingninger i norsk økonomi. Det er en langsiktig positiv utvikling i antall arbeidsplasser og befolkningsutvikling i vårt markedsområde.

Etter emisjonen våren 2016 har banken hatt en høy vekst innenfor personmarkedet og denne veksten har vært med på å skape en god lønnsomhet. For 2017 tilsier kapitalsituasjonen en betydelig lavere vekst og større fokus på utvikling av eksisterende kunder.

Boligprisene har steget unormalt mye gjennom 2016. Et evt tilbakeslag i boligpriser vil påvirke banken negativt. Selv om dette ikke er forventet så vil en vedvarende unormalt høy prisveksten øke sannsynligheten for et slikt tilbakeslag.

5. Årsresultat og disposisjoner

Årets resultat etter skatt på kr. 83 226 000 foreslås disponert som følger:

Rente på fondsobligasjonslån	kr. 2 674 000
Utbytte på egenkapitalbevis	kr. 19 602 000
Overført til utjevningsfondet	kr. 12 262 000
Avsetning til gaver	kr. 850 000
Overført til grunnfond	kr. 47 838 000
Sum disponert	kr. 83 226 000

I sparebanker kan det kun utdeles utbytte på grunnlag av årsresultat og fra utjevningsfondet. Heimdal Eiendomsmegling AS foreslår hele sitt års resultat til utbytte.

Melhus 31. desember 2016/8. februar 2017

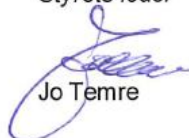
Styret for Melhus Sparebank

Bjarne Berg
Styrets leder

Bernt Gagnås
Nestleder

Roar Øverbø

Marianne Bringedal

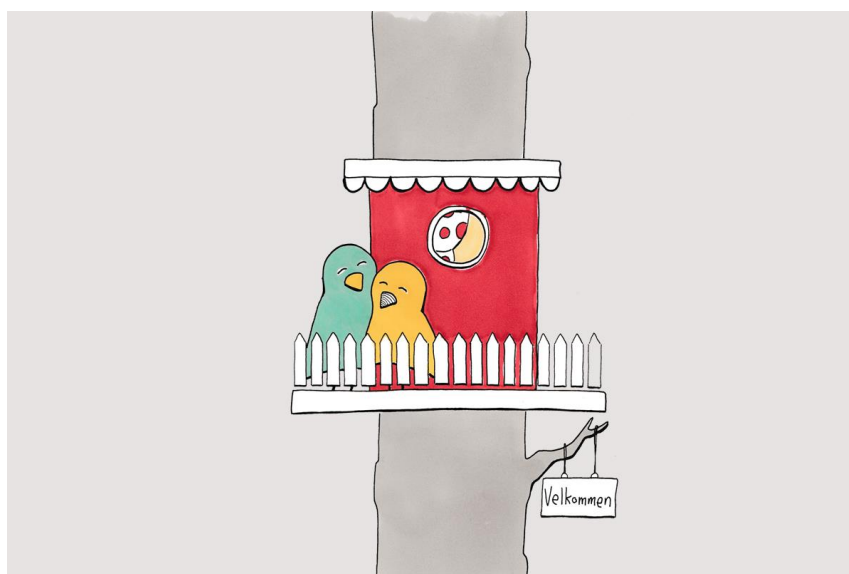

Jo Temre

Esten Bollingmo
Ansattvalgt

Mona Berg
Ansattvalgt

Ragnar Torland
Banksjef

Ann Sølvi Valås Myhr

RESULTATREGNSKAP

Alle beløp i NOK 1000

Konsern			Mor	
2016		Note	2016	2015
238.728	Renteinntekter og lignende inntekter	5, 15	239.546	234.920
108.579	Rentekostnader og lignende kostnader	5, 33	109.282	112.315
130.149	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		130.264	122.605
36.686	Provisjons inntekter og inntekter av banktjenester	6	36.686	35.168
5.951	Provisjons kostnader og kostn. ved banktjenester		5.951	5.164
11.942	Netto gevinster/(tap) finansielle instrumenter til virkelig verdi	7, 22	11.942	7.426
135.199	Andre driftsinntekter	8	1.809	1.502
177.876	Netto andre driftsinntekter		44.485	38.932
308.025	Sum netto driftsinntekter		174.749	161.537
98.694	Lønnskostnader	9	37.760	35.754
1.548	Pensjonskostnader	9	-484	4.228
18.587	Sosiale kostnader	9	7.169	6.607
57.890	Administrasjonskostnader	9	21.278	23.149
5.871	Av- og nedskrivninger	20, 21	3.925	3.720
24.216	Andre driftskostnader	10	15.879	16.137
206.806	Sum driftskostnader før tap på utlån		85.527	89.595
101.219	Driftsresultat før nedskrivninger og tap på utlån		89.222	71.942
2.388	Nedskrivninger på utlån og tap på garantier	11	2.388	5.010
98.830	Driftsresultat		86.834	66.932
315	Andel av resultat tilknyttet selskap	18	315	1.000
15.508	Gevinst ved realisasjon av aksjer	18	15.508	0
114.653	Resultat før skatt		102.657	67.932
22.611	Skatt på resultat	12	19.431	17.537
92.042	Resultat etter skatt		83.226	50.395
Utvidet resultat				
<i>Poster som ikke vil bli omklassifisert til resultat</i>				
-552	Rekalkulering pensjonsforpliktelse		-552	563
<i>Poster som kan bli omklassifisert til resultat</i>				
9.902	Verdiregulering finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	12, 16	9.902	1.601
9.350	Utvidet resultat etter skatt		9.350	2.164
101.392	Årets totalresultat		92.576	52.559
2.674	Andel tilordnet fondsobligasjonsinvestorer	26	2.674	2.560
85.008	Andel tilordnet grunnfond/egenkapitalbevisiere	13	80.552	47.835
4.361	Andel tilordnet ikke-kontrollerende eierinteresser	18		
	<i>Resultat pr. gj.snittlig antall egenkapitalbevis</i>	13	<i>14,73</i>	<i>11,12</i>
	<i>Utvannet resultat pr. gj.snittlig antall egenkapitalbevis</i>	13	<i>13,82</i>	<i>11,12</i>

BALANSE

Alle beløp i NOK 1000

Konsern			Mor	
31.12.16	EIENDELER	Note	31.12.16	31.12.15
69.947	Kontanter og fordringer på sentralbanker	14	69.947	64.704
53.431	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14	53.431	37.490
6.979.694	Netto utlån til og fordringer på kunder	11, 15	6.977.218	6.309.692
1.036	Aksjer og ek. bevis til virkelig verdi over resultat	16a	1.036	4.874
191.458	Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.	16a, 22	191.458	33.472
508.937	Sertifikater og obl. tilgjengelig for salg	17, 22	508.937	326.558
1.185	Overtatte eiendeler	2	1.185	1.150
0	Finansielle derivater	22	0	1.495
62.684	Andre eiendeler	23	7.340	5.231
154.909	Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg	16b, 22	154.909	142.806
4.431	Investeringer i tilknyttede selskaper	18	4.431	14.375
0	Investeringer i konsernselskaper	18	53.050	800
2.286	Utsatt skattefordel	12	2.258	2.755
46.134	Immaterielle eiendeler	20	2.684	2.222
37.457	Varige driftsmidler	21	33.250	34.798
8.113.589	SUM EIENDELER		8.061.134	6.982.422
31.12.16	GJELD OG EGENKAPITAL		31.12.16	31.12.15
30.592	Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	27	14.882	12.074
21.405	Betalbar skatt	12	18.361	16.820
2.805	Utsatt skatt	12		
30.556	Annen gjeld	28	16.454	10.623
4.699.673	Innskudd fra og gjeld til kunder	15, 22	4.704.054	4.054.042
150.709	Gjeld til kredittinstitusjoner	22, 24, 25	150.709	150.671
2.267.735	Sertifikat- og obligasjonsgjeld	22, 24, 25	2.267.735	1.998.674
4.926	Finansielle derivater	22	4.926	6.954
93	Pensjonsforpliktelser	30	93	5.987
80.009	Ansvarlig lånekapital	24, 25, 26	80.009	79.976
7.288.503	SUM GJELD		7.257.223	6.335.821
230.608	Eierandelskapital	29, 31	230.608	152.719
17.329	Overkursfond	29	17.329	14.008
500.141	Annen egenkapital	29	495.644	419.574
60.330	Fondsobligasjonslån	26	60.330	60.300
16.678	Ikke-kontrollerende eierinteresser			
825.085	SUM EGENKAPITAL		803.910	646.601
8.113.588	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		8.061.134	6.982.422
	POSTER UTENOM BALANSEN			
258.434	Garantiansvar	32	259.680	183.646
175.671	Pantstillelser	32	176.959	175.671

Melhus, 8. februar 2017

 Bjarne Berg Styrets leder	 Bernt Gagnås Nestleder	 Roar Øverbø	 Marianne Bringedal
 Jo Temre	 Esten Bollingmo Ansattvalg	 Mona Berg Ansattvalg	 Ragnar Torland Banksjef
			 Ann Solvi Valås Myhr

ENDRING I EGENKAPITAL

Alle beløp i NOK 1.000

	Eierandels kapital	Overkurs-fond	Grunn-fond*	Gaver	Utjevnings-fond/ utbytte*	Annen EK res.ført*	Fonds-obligasj.	Morbank Total egen-kapital
Endring egenkapital 2016								
Egenkapital 31.12.2015	152.719	14.008	360.281	850	31.984	26.459	60.300	646.601
Årets resultat			53.036		30.190			83.226
Utvidet resultatregnskap								
Endr. v.v. på fin. eiendeler tilgjengelig for salg/estimatavvik pensjon						9.350		9.350
Årets totalresultat	0	0	53.036	0	30.190	9.350	0	92.576
Transaksjoner med investorer								
Emisjon	77.887	3.321						81.208
Egne egenkapitalbevis	1							1
Utbetalte renter fondsobligasjonslån			-2.674				30	-2.644
Utbytte/gaver				-850	-12.982			-13.832
Egenkapital pr. 31.12.2016	230.607	17.329	410.643	0	49.192	35.809	60.330	803.910

*Fond for urealiserte gevinster utgjør 34.645. Totalt utsatt skatt på elementer som er ført direkte mot fond for urealiserte gevinster utgjør 1.220. Totalt utsatt skattefordel på elementer som er ført over utvidet resultat utgjør 10.

Fond for vurderingsforskjeller på 621 etter skatt består av resultatandel fra tilknyttet selskap ført etter egenkapitalmetoden.

	Eierandels kapital	Overkurs-fond	Grunn-fond*	Gaver	Utjevnings-fond/ utbytte*	Annen EK res.ført*	Fonds-obligasj.	Total egen-kapital
Endring egenkapital 2015								
Egenkapital 31.12.2014	152.725	14.008	330.282	850	28.742	24.295	0	550.902
Årets resultat			33.409		16.986			50.395
Utvidet resultatregnskap								
Endr. v.v. på fin. eiendeler tilgjengelig for salg/estimatavvik pensjon						2.164		2.164
Årets totalresultat	0	0	33.409	0	16.986	2.164	0	52.559
Transaksjoner med investorer								
Opptak fondsobligasjonskapital							60.000	60.000
Egne egenkapitalbevis	-6							-6
Utbetalte renter fondsobligasjonslån			-2.560				300	-2.260
Utbytte/gaver				-850	-13.745			-14.595
Egenkapital pr. 31.12.2015	152.719	14.008	361.132	0	31.984	26.459	60.300	646.601

*Fond for urealiserte gevinster utgjør 31.579. Totalt utsatt skatt på elementer som er ført direkte mot fond for urealiserte gevinster utgjør 1.220. Totalt utsatt skattefordel på elementer som er ført over utvidet resultat utgjør 1.206.

Fond for vurderingsforskjeller på 1.568 etter skatt består av resultatandel fra tilknyttet selskap ført etter egenkapitalmetoden.

	Eierandels kapital	Overkurs-fond	Grunn-fond*	Gaver	Utjevnings-fond/ utbytte*	Annen EK res.ført*	Fonds-obligasj.	Ikke-kontr. eierint.	Total egen-kapital
Endring egenkapital 2016									
Egenkapital 31.12.2015 (mor)	152.719	14.008	360.281	850	31.984	26.459	60.300		646.601
Årets resultat			57.491		30.190			4.361	92.042
Utvidet resultatregnskap									
Endr. v.v. på fin. eiendeler tilgjengelig for salg						9.350			9.350
Årets totalresultat	0	0	57.491	0	30.190	9.350	0	4.361	101.392
Transaksjoner med investorer									
Ny kapital minoritetsiere								12.358	12.358
Emisjon	77.887	3.321							81.208
Egne egenkapitalbevis	1								1
Utbetalte renter fondsobligasjonslån			-2.674				30		-2.644
Utbytte/gaver				-850	-12.982		0		-13.832
Egenkapital pr. 31.12.2016	230.607	17.329	415.098	0	49.192	35.809	60.330	16.719	825.085

*Fond for urealiserte gevinster utgjør 34.645. Totalt utsatt skatt på elementer som er ført direkte mot fond for urealiserte gevinster utgjør 1.220. Totalt utsatt skattefordel på elementer som er ført over utvidet resultat utgjør 10.

Fond for vurderingsforskjeller på 621 etter skatt består av resultatandel fra tilknyttet selskap ført etter egenkapitalmetoden.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING 2016

Alle beløp i NOK 1.000

Konsern			Morbank	
2016	Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	Note	2016	2015
Utlån og innlånsvirksomhet				
267.762	Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetalinger og gebyrer fra kunder		268.580	263.129
-669.246	Netto innbetalinger/utbetalinger av nedbetalingslån, rammekreditter		-669.949	-600.707
-54.859	Renteutbetalinger til kunder		-54.859	-72.267
-155.930	Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av kortsiktige inv. i aksjer og lignende		-155.930	180.750
774	Netto innbetaling/utbetaling ved omsetning av valuta og finansielle derivater		774	792
7.077	Innbetalinger av utbytte		7.077	8.179
10.553	Renteinnbetalinger på verdipapirer		10.553	8.031
-196.736	Utbetaling til drift		-75.968	-78.690
-21.071	Skatter		-17.891	-19.857
135.199	Andre		1.809	1.502
-850	Utbetalt gaver av overskudd		-850	-850
-677.327	Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		-686.654	-309.988
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
-35.894	Kjøp av varige driftsmidler/immaterielle eiendeler		-2.838	-15.987
0	Salg av varige driftsmidler		0	5.200
-8.872	Kjøp av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler		-39.922	-18.200
6.912	Salg av langsiktige investeringer i aksjer og andre andeler		6.912	3.538
97.185	Innbetaling ved salg av rentebærende verdipapirer		97.185	180.228
-279.564	Utbetaling ved kjøp av rentebærende verdipapirer		-279.564	-240.709
-220.233	Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		-218.227	-85.930
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
645.631	Netto innbetalinger av innskudd		650.012	37.338
0	Plassering/låneopptak i kredittinstitusjoner		0	0
-15.903	Tilbakebetaling/nedbetaling til kredittinstitusjoner		-15.903	-110.434
1.210.000	Opptak av sertifikater og obligasjonsgjeld/ansvarlig lånekapital		1.210.000	810.000
-940.939	Utbetaling ved tilbakebetaling av obligasjonsgjeld/ansvarlig kapital		-940.939	-231.382
-15.922	Utbetaling av utbytte	13	-12.982	-13.745
-60.432	Netto rentebetalinger på finansaktiviteter		-60.432	-46.103
80.368	Innbetaling egenkapital/emisjon		80.368	
902.803	Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		910.124	445.674
5.243	Netto kontantstrøm for perioden		5.243	49.756
64.704	Beh. av kontanter og kontantekvivalenter ved perioden begynnelse		64.704	14.949
69.947	Beh. av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		69.947	64.704

Kontanstrømoppstillingen er utarbeidet etter den direkte metoden.

NOTER

Alle beløp i 1.000 kroner hvis ikke annet er presisert.

1. Generell informasjon

Melhus Sparebank er hjemmehørende i Norge, og er lokalisert i Melhus og Trondheim kommune. Selskapets virksomhet er bank- og finansielle tjenester. Melhus Sparebank er notert på Oslo Børs (ticker MELG). Regnskapet er vedtatt i selskapets styre 8. februar 2017.

Melhus Sparebank har siden 2009 eid 20% av Heimdal Eiendomsmegling AS og økte i januar 2016 denne eierandelen til 51%. Dette medfører en realisasjon av tidligere eierandel og gevinst må tas til inntekt ved konserndannelsen. Dette har i år gitt banken en regnskapsmessig gevinst på 11,9 mill. kr. bokført under «gevinst ved realisasjon aksjer». Det utarbeides fra og med 2016 konsernregnskap der Heimdal-Gruppen AS og HEM Ansatte AS utgjør ikke-kontrollerende eierinteresser med en eierandel på hhv 29% og 20%. Datterselskapet har som formål å drive eiendomsmegling og er en god kanal for nye kunder til banken.

Melhus Sparebank sin egenkapital består av eierandelskapital, overkursfond, grunnfond, utjevningfond, fondsobligasjon og annen egenkapital som ikke er resultatført. Annen egenkapital ikke resultatført består av urealiserte gevinster og tap knyttet til finansielle instrumenter der verdiendringer føres i utvidet resultat, samt aktuært tap/gevinst fra pensjonsordningene. Gaver (gavefond) hører til under grunnfond og består av forslag til gaveutdeling til allmennyttig formål. Fond for urealiserte gevinster (FUG) er positive verdiendringer/gevinster på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og merverdi i forretningseiendommen. FUG er inkludert både i grunnfond, utjevningfond og annen ikke resultatført egenkapital. Fond for vurderingsforskjeller består av andel resultat fra investeringer i tilknyttede selskaper ført etter egenkapitalmetoden. Disse fondene holdes utenfor ved beregning av utdeling av årlig utbytte og beregning av egenkapitalbevisbrøken. Utstedelse av egenkapitalbevis besluttet av øverste myndighet i institusjonen (generalforsamling) med flertall som for vedtektsendring. Overkursfondet kan bare brukes til dekning av utgifter ved forhøyelse av eierandelskapitalen; dekning av tap som ikke kan dekkes på annen måte; fondsemisjon, hvis ikke institusjonen har udekket underskudd. Grunnfond er bygd opp gjennom overskudd siden 1840. Fondet kan benyttes til dekning av underskudd. Utjevningfond består av ikke utbetalt utbytte til egenkapitalbeviserne, samt egenkapitalbevisernes andel av resultatet for inneværende år. Fondet skal benyttes til utjevning av avkastning til egenkapitalbeviserne. Fondsobligasjonslån som er godkjent etter nytt kapitalkravsregelverk og er fra og med 2016 definert som egenkapital.

2. Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsipper

Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av regnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte i alle presenterte perioder, dersom ikke annet fremgår av beskrivelsen.

2.1 Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Regnskapet er avlagt i samsvar med EU-godkjente IFRS'er og tilhørende fortolkninger, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven, børsforskrift og børsregler, og som skal anvendes pr. 31.12.2016.

Konsernregnskapet er utarbeidet basert på historisk kost prinsippet med følgende modifikasjoner: finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder finansielle derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet.

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i høy

grad inneholder slike skjønnsmessige vurderinger eller høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for regnskapet, er beskrevet i note 4.

Regnskapet er avlagt under forutsetningen om fortsatt drift.

2.1.1 Endringer i regnskapsprinsipper og opplysninger

(a) Nye og endrede standarder tatt i bruk av banken.

Det er i 2016 ikke tatt i bruk standarder som får effekt på regnskapet.

(b) Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor selskapet ikke har valgt tidlig anvendelse

Banken har ikke valgt tidlig anvendelse av noen nye eller endrede IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger.

I juli 2014 offentliggjorde IASB regnskapsstandarden IFRS 9, som avløser IAS 39. Standarden foreskriver prinsipper for klassifisering og måling av finansielle eiendeler og forpliktelser, fraregning, nedskrivning av finansielle eiendeler og regnskapsmessig sikring. IFRS 9 er godkjent som en del av IFRS-forordningen av EU 22. nov. 2016 og trer i kraft 1. januar 2018.

Nødvendig systemutvikling har pågått siden våren 2016 for de områdene som blir påvirket av IFRS 9, spesielt med hensyn til nedskrivning på utlån, i samarbeid med bankens datasentral (SDC – Skandinavisk Data Center). Banken har i samarbeid med datasentralen satt i gang en analyse av konsekvensene av de nye reglene. Prosjektet forventes å pågå gjennom 2017 og er på nåværende tidspunkt ikke kommet tilstrekkelig langt til å kunne komme med foreløpige resultater for den regnskapsmessige effekten. Det er antatt at for banknæringen totalt sett at IFRS 9 vil gi høyere tapsavsetninger enn dagens regelverk. Ut fra at banken har en godt sikret utlånsportefølje med lave historiske tap, er det grunn til å tro at konsekvenser for vår bank vil være relativt mindre enn for banknæringen generelt.

Klassifisering og måling

Under IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres på basis av den forretningsmodellen som den finansielle eiendelen inngår i, samt hvordan kontantstrømmenes kontraktsmessige karakteristika er.

Finansielle eiendeler som holdes med henblikk på at innkreve kontraktsmessige kontantstrømmer, som utelukkende består av renter og avdrag på hovedstol, måles til amortisert kost. Som eksempel omfatter denne målingskategorien utlån, samt obligasjoner som skal holdes til forfall.

Finansielle eiendeler som holdes med formål både å innkreve kontraktsmessige kontantstrømmer, som består av renter og avdrag på hovedstol, og å selge eiendelen, skal måles til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader (other comprehensive income – OCI). Virkelig verdi over OCI medfører at eiendelene blir innregnet til virkelig verdi i balansen og amortisert kost i ordinært resultat. Som eksempel omfatter denne målingskategorien en obligasjonsportefølje som inngår i den daglige likviditetsstyringen. Presentasjonsmessig vil anvendelsen av en blandet forretningsmodell for obligasjoner som inngår i den daglige likviditetsstyringen, innebære at kursreguleringen til dagsverdi for fremtiden vil inngå i OCI fremfor i ordinært resultat etter dagens regnskapspraksis. Den presentasjonsmessige effekten vil avhenge av obligasjonsporteføljens størrelse og den tilhørende kursregulering av porteføljen.

Alle andre finansielle eiendeler måles til virkelig verdi over ordinært resultat. Som eksempel omfatter denne målingskategorien finansielle eiendeler i en handelsportefølje.

IFRS 9 inneholder en virkelig verdi-opsjon, som kan benyttes hvis det fjerner eller reduserer et regnskapsmessig misforhold i måling eller innregning, som ellers ville vært til stede.

I tillegg inneholder IFRS 9 også en opsjon til «ugjenkallelig» å føre endringer i virkelig verdi over OCI på egenkapitalinstrumenter som ikke anskaffes for å selges. Disse virkelig verdiendringene vil ikke bli resirkulert over ordinært resultat. Utbytte fra slike investeringer vil bli innregnet i ordinært resultat. Som eksempel omfatter denne målingskategorien strategiske investeringer, eller langsiktige investeringer som ikke er tett forbundet med virksomhetens drift.

Prinsippene som vedrører finansielle forpliktelser er stort sett uendrede. Generelt måles finansielle forpliktelser fortsatt til amortisert kost, mens instrumenter som holdes for handelsformål måles til virkelig verdi over ordinært resultat. IFRS 9 introduserer en endring for finansielle forpliktelser til virkelig verdi over ordinært resultat. Endringer i virkelig verdi relatert til egen kredittisiko skal innregnes i OCI og dermed ikke i ordinært resultat. Denne endringen skyldes behovet for å eliminere problemstillingen med at et fall i en egen kredittverdighet resulterer i at det innregnes gevinster i ordinært resultat for slike finansielle forpliktelser.

Konseptet som gjelder innebygde derivater, er beholdt for finansielle forpliktelser. Dette betyr for eksempel at visse strukturerte gjeldsinstrumenter fortsatt vil måles som vertskontrakter til amortisert kost med separate innebygde derivater, i motsetning til at hele gjeldsinstrumentet måles til virkelig verdi.

Finansielle forpliktelser til virkelig verdi omfatter derivater, handelsbeholdninger samt gjeldsposter hvor virkelig verdi-opsjon er benyttet. Verdiendringer på gjeldsposter hvor det er benyttet virkelig verdi-opsjon som skyldes endring i egen kredittisiko, innregnes i OCI med mindre dette fører til et regnskapsmessig misforhold i måling eller innregning.

Alle finansielle instrumenter forventes klassifisert i det øyeblikk de blir registrert. Dette vil bli gjort ut fra kontantstrømmenes kontraktsmessige karakteristika, samt forretningsformålet med det aktuelle instrumentet. Forretningsformålet forventes å være definert på hvert enkelt spesifikke sluttprodukt. Overenstemmelse mellom forretningsformålet og faktisk bruk vil bli kontrollert periodisk.

Anvendelsen av målingskategoriene i IFRS 9 for finansielle instrumenter, på bakgrunn av forretningsmodellen og karakteristika ved de kontraktsmessige kontantstrømmene, forventes å gi ubetydelige endringer i målingsprinsippene sammenlignet med målingsprinsippene i dagens regnskapsrapportering. Unntaket gjelder for anvendelsen av en blandet forretningsmodell for obligasjoner som er en del av den daglige likviditetsstyringen.

Nedskrivninger for forventet kredittap

Nedskrivninger for forventet kredittap på finansielle eiendeler innregnet til amortisert kost i ordinært resultat, lånetilsagn, ubenyttede kredittammer og finansielle garantier, avhenger av om kredittisikoen er steget vesentlig siden førstegangs innregning.

Hvis kredittisikoen ikke har steget vesentlig, så vil nedskrivningen bestå av forventede kredittap de neste 12 måneder – steg 1. Hvis kredittisikoen derimot har steget vesentlig, så vil nedskrivningen bestå av forventede kredittap for den finansielle eiendelens restløpetid - steg 2. Hvis det er indentifisert objektive bevis på tap, beveger eiendelen seg videre til steg 3, hvor banken innregner en (prinsipielt uendret i forhold til steg 2) nedskrivning som svarer til det forventede kredittapet for restløpetiden. Forskjellen mellom steg 2 og 3 består i innregningen av renteinntekten på den finansielle eiendelen. I steg 1 og 2 foretas innregningen av renteinntekten på bakgrunn av eiendelens bruttoverdi, dvs. uten justering (motregning) for de foretatte nedskrivningene. I steg 3 foretas innregningen av renteinntekten på bakgrunn av eiendelens nettoverdi, dvs. etter justering (motregning) for de foretatte nedskrivningene.

Modellen, som er under utvikling, skal avgjøre om kredittrisikoen er steget vesentlig basert på en sannsynlighet for mislighold som i tillegg til historiske erfaringer også avspeiler aktuelle forhold og forventninger på balansedagen.

Modellen, som er under utvikling, for forventninger på balansedagen, er basert på en fordeling av bankens privatkunder på geografisk område og bankens bedriftskunder på næringsgruppe og geografisk område. For hver kategori forholder banken seg til forventningen til fremtiden i relasjon til de historiske erfaringene som sannsynligheten for mislighold baseres på. I denne modellen bygges det på eksterne (generiske) data og interne (adferd) kriterier, jfr. beskrivelse av dagens PD-modell. Modellen, som er under utvikling, for beregning av forventet kredittap i steg 1 og en delmengde av steg 2, er primært en modellbasert individuell vurdering basert på en sannsynlighet for mislighold, et tap gitt mislighold og eksponering på misligholdstidspunktet. For større, svake kunder/engasjement i steg 2 og steg 3 forventes nedskrivningsberegningen å bli foretatt ved en manuell, individuell vurdering av de finansielle eiendelene fremfor bruk av en modellmessig beregning.

Nedskrivningsberegningene i steg 1 og 2 erstatter i stor grad den gruppevise nedskrivningsberegningen etter gjeldene regler, mens nedskrivningsberegningen i steg 3 mer eller mindre erstatter den individuelle nedskrivningsberegningen.

Regnskapsmessig sikring

De nye reglene for regnskapsmessig sikring, eller sikringsbokføring, utvider anvendelsen av sikringsreglene, slik at foretakenes regnskapsrapportering i større grad blir i overensstemmelse med bankenes risikostyringsaktiviteter. Prinsippene for regnskapsmessig sikring er allikevel uendret med hensyn til anvendelse og krav til innregning i resultatet. IFRS 9 inkluderer dessuten en opsjon, som gir en mulighet til å fortsette med å benytte prinsippene i IAS 39 for regnskapsmessig sikring inntil IASB har ferdigstilt prosjektet vedrørende regnskapsmessig makro-sikring.

De endrede reglene for regnskapsmessig sikring påvirker ikke bankens regnskapsavleggelse da vi ikke benytter reglene for regnskapsmessig sikring.

For øvrig er det ingen andre IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

2.2 Investering i datterselskap og tilknyttede selskaper

Datterselskaper

Datterselskaper er alle enheter som banken har kontroll over. Kontroll over en enhet oppstår når banken er utsatt for variabilitet i avkastningen fra enheten og har evnet til å påvirke denne avkastningen gjennom sin makt over enheten. Datterselskap konsolideres fra dagen kontroll oppstår, og dekonsolideres når kontroll opphører. Normalt har banken kontroll gjennom aksjeeie på mer enn halvparten av stemmerettene. Datterselskaper som er uvesentlige trengs ikke å konsolideres. Heimdal Eiendomsmegling AS er konsolidert.

Oppkjøpsmetoden benyttes for regnskapsføring ved kjøp av datterselskaper. Anskaffelseskost ved oppkjøp måles til virkelig verdi av: eiendeler som ytes som vederlag ved kjøpet, egenkapitalinstrumenter som utstedes, pådratte forpliktelser ved overføring av kontroll og direkte kostnader forbundet med selve oppkjøpet. Identifiserbare oppkjøpte eiendeler, overtatt gjeld og betingede forpliktelser er regnskapsført til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet, uavhengig av eventuelle ikke-kontrollerende eierinteresser. Anskaffelseskost som overstiger virkelig verdi av identifiserbare netto eiendeler i datterselskapet balanseføres som goodwill. Hvis anskaffelseskost

er lavere enn virkelig verdi av netto eiendeler i datterselskapet, resultatføres differansen på oppkjøpstidspunktet.

Konserninterne transaksjoner, mellomværende og urealisert fortjeneste mellom konsernselskaper er eliminert. Urealiserte tap elimineres, men vurderes som en indikator på verdifall i forhold til nedskrivning av den overførte eiendelen. Regnskapsprinsipper i datterselskaper endres når dette er nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Transaksjoner og ikke-kontrollerende eierinteresser

Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser behandles som transaksjoner med tredjepart. Ved salg av aksjer i datterselskap til ikke-kontrollerende eierinteresser, resultatføres konsernets gevinst eller tap. Ved kjøp av aksjer i datterselskap fra ikke-kontrollerende eierinteresser oppstår goodwill. Goodwill vil være forskjellen mellom vederlaget og andelen av regnskapsført egenkapital av datterselskapet, samt identifiserte merverdier på immaterielle eiendeler som kjøpes.

Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er selskaper der banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der banken har mellom 20 og 50 prosent av stemmerettene. Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Investeringen regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost, og bankens andel av resultatet i etterfølgende perioder inntektsføres eller kostnadsføres. Balanseført beløp inkluderer eventuell implisitt goodwill identifisert på kjøpstidspunktet.

Ved reduksjon av eierandel i tilknyttet selskap hvor banken opprettholder betydelig innflytelse, omklassifiseres kun en forholdsmessig andel av beløp som tidligere er ført i utvidet resultat til resultatet.

Bankens andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskaper resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringen. Bankens andel av utvidet resultat i det tilknyttede selskapet føres i utvidet resultat i banken og tillegges også balanseført beløp for investeringene. Banken resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført beløp av investeringen blir negativt (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre banken har pådratt seg forpliktelser eller foretatt betalinger på vegne av det tilknyttede selskapet.

Banken avgjør ved slutten av hver regnskapsperiode hvorvidt det foreligger nedskrivningsbehov på investeringen i det tilknyttede selskapet. I så fall beregnes nedskrivningsbeløpet som forskjellen mellom gjenvinnbart beløp av investeringen og dens bokførte verdi, og resultatfører differansen på egen linje under regnskapslinjen ”Andel resultat i tilknyttede selskaper”.

Dersom det oppstår gevinst eller tap på transaksjoner mellom banken og dets tilknyttede selskaper regnskapsføres kun den forholdsmessige andelen som knytter seg til aksjonærer utenfor selskapet. Urealiserte tap elimineres med mindre det foreligger et nedskrivningsbehov på eiendelen som var gjenstand for transaksjonen. Der det har vært nødvendig er regnskapene i de tilknyttede selskapene omarbeidet for å oppnå samsvar med bankens regnskapsprinsipper. Gevinster og tap ved utvanning av eierandeler i tilknyttede selskaper blir resultatført.

2.3 Omregning av utenlandsk valuta

Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet er presentert i NOK som er den funksjonelle og presentasjonsvalutaen til banken, datter- og tilknyttede selskaper.

Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i utenlandsk valuta regnes om til NOK ved bruk av transaksjonskursen. Valutagevinster og -tap som oppstår ved betaling av slike transaksjoner resultatføres. Pengeposter (eiendeler og gjeld) i utenlandsk valuta ved årets slutt omregnes til kursen på balansedagen og agio resultatføres.

2.4 Varige driftsmidler

Tomter og bygninger består hovedsakelig av forretningsbygg. Det er valgt å benytte kostmodell for verdsettelse av varige driftsmidler. Øvrige varige driftsmidler regnskapsføres også til anskaffelseskost, inkludert overtatt eiendel som består av et tomteområde.

Tomter eller firmahytte avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives etter den lineære metode, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

Tomter	Avskrives ikke
Bygninger	15-40 år
Maskiner	5-15 år
Kjøretøy	3-5 år
Inventar	3-8 år

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, revurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Vesentlige enkeltdeler av eiendommen er dekomponert og har ulik utnyttbar levetid. Gevinst og tap ved avgang resultatføres og utgjør forskjellen mellom salgpris og balanseført verdi.

Etterfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat, når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte banken, og utgiften kan måles pålitelig. Balanseført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

2.5 Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill oppstår ved kjøp av virksomhet og er forskjellen mellom anskaffelseskost og virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler i virksomheten på oppkjøpstidspunktet. Goodwill ved oppkjøp av datterselskap er klassifisert som immateriell eiendel. Goodwill ved kjøp av andel i tilknyttede selskaper er inkludert i investeringer i tilknyttede selskaper. Goodwill testes årlig for verdifall og balanseføres til anskaffelseskost med fradrag av nedskrivninger, jfr. IAS 36. Identifiserte immaterielle eiendeler ved oppkjøp er knyttet til merkenavn, kunderelasjoner og ordresreserve. Disse avskrives i konsernet ut fra antatt levetid.

Edb programvare

Kjøpt IT-løsninger og programvarer balanseføres til anskaffelseskost (inkludert utgifter til å få systemene operative) og avskrives over forventet utnyttbar levetid (5 år). Banken har ikke egne utgifter til utvikling eller vedlikehold av programvarer eller andre immaterielle eiendeler.

Kostnader vedrørende konsesjonssøknad

Kostnader knyttet til søknad om verdipapirkonsesjon er aktivert som immaterielle eiendeler.

2.6 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med udefinert utnyttbar levetid avskrives ikke og vurderes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at fremtidig kontantstrømmer ikke kan forsvare balanseført verdi.

En nedskrivning resultatføres med forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi.

Ved vurdering av verdifall, grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

2.7 Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler klassifiseres i følgende kategorier: til virkelig verdi over resultatet, utlån og fordringer, eller eiendeler tilgjengelige for salg. Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen. Ledelsen klassifiserer finansielle eiendeler ved anskaffelse.

Finansielle eiendeler vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Denne kategorien har to underkategorier: finansielle eiendeler holdt for handelsformål, og finansielle eiendeler som initielt er valgt å føre til virkelig verdi over resultatet. Derivater klassifiseres som holdt for handelsformål, med mindre de er en del av en sikring. Finansielle eiendeler som ledelsen velger å klassifisere til virkelig verdi over resultatet skjer fordi den i hovedsak er anskaffet med henblikk på å gi fortjeneste fra kortsiktige prissvingninger, fordi måling og rapportering til virkelig verdi resulterer i mer relevant informasjon og fordi det er en gruppe finansielle instrumenter som internt styres og følges opp basert på virkelig verdi. Valget av klassifisering benyttes konsistent for alle eiendeler som styres samlet etter virkelig verdi.

Investeringer i pengemarkedsfond med lav vekt er valgt å klassifisere under sistnevnte underkategorien. Dette er en del av bankens likviditetsbeholdning og skal kunne realiseres innen 3 dager.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er blant annet utlån og øvrige finansielle eiendeler som ikke er notert i et aktivt marked og som ikke er definert som eiendeler vurdert til virkelig verdi over resultatet eller finansielle eiendeler tilgjengelig for salg. Det skilles ikke mellom omløp- eller anleggsmidler i oppstillingsplan for bank.

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivative finansielle eiendeler som man velger å plassere i denne kategorien eller som ikke er klassifisert i noen annen kategori. I denne kategorien inngår vår portefølje av obligasjoner og aksjeinvesteringer vi ikke har til hensikt å selge innen 12 måneder etter balansedagen. Rente på plasseringene inntektsføres under ”Renter og lignende inntekter av obligasjoner”, jfr. note 5. Verdiendringer på disse aksjeinvesteringene og obligasjonene føres i utvidet resultat, fratrukket skatt som føres mot utsatt skattefordel.

Regnskapsføring og måling

Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på avtaletidspunktet, som er den dagen banken forplikter seg til å kjøpe eller selge eiendelen. Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet, balanseføres første gang til virkelig verdi pluss transaksjonskostnader. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet, regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres. Investeringer fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen

opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og banken i hovedsak har overført all risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg og finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet føres etter første gangs balanseføring til virkelig verdi i balansen. Utlån og fordringer regnskapsføres til amortisert kost ved bruk av effektiv rentes metode.

Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av poster i kategorien ”finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet”, inkludert renteinntekt og utbytte, medtas i resultatregnskapet under ”netto gevinster/tap finansielle instrumenter” i den perioden de oppstår. For finansielle eiendeler tilgjengelig for salg føres verdiendring, som ikke anses varig, over utvidet resultat. Når verdipapirer klassifisert som tilgjengelig for salg realiseres, føres samlet verdiregulering som er ført over utvidet resultat, som gevinst eller tap fra investeringer i verdipapirer i ordinært resultat.

Banken har en eierandel i Visa Norge FLI, som har solgt sin eierinteresse i Visa Europa Ltd. Kontantvederlaget tilfaller medlemmer og er inntektsført under «gevinster ved realisasjon av aksjer».

Nettopresentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser presenteres netto i balansen når det foreligger en motregningsrett som kan håndheves juridisk og en har til hensikt å gjøre opp netto eller realisere eiendelen og gjøre opp forpliktelsen samtidig. Retten til motregning kan ikke være betinget av en fremtidig hendelse, og må være juridisk håndhevbar i alle situasjoner som banken eller motparten kan komme i.

Verdifall på finansielle eiendeler

a) Eiendeler balanseført til amortisert kost

Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi. Ved senere måling vurderes utlån til amortisert kost fastsatt ved bruk av effektiv rente metoden. Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall foretas nedskrivning for verdifallet. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynlighet for at kunden vil gå konkurs, og utsettelse og mangler ved betalinger, anses alle som objektive bevis på at fordringen skal vurderes nedskrevet. Objektive bevis for at en gruppe av utlån har verdifall er negative endringer i betalingsstatus til kunder i gruppen, eller nasjonale eller lokale økonomiske forhold som korrelerer med mislighold i utlånsgruppen. Nedskrivningen utgjør forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer, diskontert med opprinnelig effektiv rente. Det er tatt i bruk Eika sin risikoklassifiseringsmodell. Modellen beregner sannsynlighet for at kunder går i mislighold (PD-modell). Nedskrivning på grupper av utlån er foretatt ved å inndele kundemassen etter risikoklasse fra modellen. Tapsanslagene i hver klasse er et anslag ut fra et gjennomsnitt i alle Eika-bankene, justert for historiske tap i egen bank.

Engasjementsvurdering foretas ved utgangen av hvert kvartal. Alle engasjement hvor det foreligger manglende termininnbetaling (f.o.m. 1. termin) på lån, og overtrekk på kreditter gjennomgås og vurderes. I tillegg gjennomgås engasjement med høy risiko ut fra risikoklassifiseringsmodellen og som i tillegg har lav sikkerhetsdekning. Et engasjement defineres som misligholdt 90 dager etter manglende terminbetaling/overtrekk. Ved mislighold (eller tidligere) vurderes de sikkerheter som er deponert for engasjementet. Sikkerheter vurderes til påregnelig salgspris redusert med salgskostnader. Differansen mellom pålydende og neddiskontert forventet kontantstrøm, diskontert med opprinnelig effektiv rente, nedskrives.

(b) Eiendeler klassifisert som tilgjengelig for salg

Banken vurderer hver balansedag om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller gruppe av finansielle eiendeler, har falt i verdi. Dersom det foreligger indikasjoner på verdifall for et gjeldsinstrument, og verdireduksjoner tidligere har vært ført

over utvidet resultat, skal beløp som tidligere er innregnet i utvidet resultat omklassifiseres og føres over resultatregnskapet som nedskrivning. Beløpet måles som differansen mellom anskaffelseskost og dagens virkelige verdi, med fradrag for nedskrivninger som tidligere er resultatført. Dersom den virkelige verdien av et gjeldsinstrument klassifisert som tilgjengelig for salg i en etterfølgende periode øker, og økningen objektivt kan knyttes til en hendelse som skjedde etter at nedskrivningen ble resultatført, skal verdifallet reverseres i resultatregnskapet.

For egenkapitalinstrumenter er en vesentlig eller langvarig reduksjon i virkelig verdi på instrumentet under anskaffelseskost, også en indikasjon på at eiendelen er utsatt for verdifall. Dersom det foreligger indikasjoner på verdifall, og verdireduksjoner tidligere har vært ført over utvidet resultat, skal det akkumulerte tapet som er innregnet i utvidet resultat omklassifiseres og nedskrivningen resultatføres. Beløpet måles som differansen mellom anskaffelseskost og dagens virkelige verdi, med fradrag for verdifall som tidligere er nedskrevet over resultatet. Slike nedskrivninger skal ikke reverseres over resultatregnskapet.

2.8 Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter og andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig forfallstid.

2.9 Utsatt skattefordel og betalbar skatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfellet, blir skatten også ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen.

Betalbar skatt for perioden beregnes i samsvar med de skattelover og skatteregler som er vedtatt, eller i hovedsak vedtatt på balansedagen. Ledelsen vurderer løpende de standpunkter som er hevdet i selvangivelsene der gjeldende skattelover er gjenstand for fortolkning. Basert på ledelsens vurdering, foretas avsetninger til forventede skattebetalinger der dette anses nødvendig.

Det er beregnet utsatt skatt på midlertidige forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt beregnes ikke på goodwill. Dersom en midlertidig forskjell oppstår ved første gangs balanseføring av en gjeld eller eiendel i en transaksjon, som ikke er en virksomhets sammenslutning, og som på transaksjonstidspunktet verken påvirker regnskaps- eller skattemessig resultat, blir utsatt skatt ikke balanseført. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skattelover som er vedtatt eller i det alt vesentlige er vedtatt på balansedagen, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten gjøres opp.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil foreligge der de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper, bortsett fra når banken har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene, og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig fremtid.

Utsatt skattefordel og utsatt skatt skal motregnes dersom det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne eiendeler ved betalbar skatt mot forpliktelse ved betalbar skatt, og utsatt skattefordel og utsatt skatt gjelder inntektsskatt som ilegges av samme skattemyndighet for enten samme skattepliktige foretak eller forskjellige skattepliktige foretak som har til hensikt å gjøre opp forpliktelse og eiendeler ved betalbar skatt netto.

2.10 Ansatteytelser

Banken er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Det er 7 ansatte som har ytelsesbasert tjenstepensjonsordning, mens resterende ansatte har gått over til innskuddsbasert ordning. Begge ordningene er eller har vært gjennom DnB Livsforsikring AS.

For innskuddsordninger betaler banken inn faste bidrag. Banken har ingen rettslige eller selvpålagte forpliktelser til å skyte inn ytterligere midler hvis det viser seg at det ikke er tilstrekkelige midler til å betale alle ansatte de ytelsene som er knyttet til deres opptjening i denne eller tidligere perioder. En ytelsesordning er definert som en ordning som ikke er en innskuddsordning.

En ytelses ordning vil typisk definere et beløp en ansatt vil motta fra og med pensjoneringsstidspunktet, vanligvis avhengig av alder, antall år i arbeid og lønn.

Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordningene er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet av uavhengige aktuarer som anvender lineærmetoden ved beregningen. Bruttoforpliktelsen diskonteres til nåverdi ved bruk av renten på høykvalitets bedriftsobligasjoner utstedt i den valuta som forpliktelsen utbetales, og med tilnærmet lik løpetid som utbetalingshorisonten av forpliktelsen.

Gevinster og tap som oppstår ved rekalkulering av forpliktelsen som følge av erfaringsavvik og endringer i aktuarmessige forutsetninger føres mot egenkapitalen via utvidet resultat i perioden de oppstår.

Virkingen av endringen i ordningens ytelser resultatføres umiddelbart. Årlig forventet regulering av pensjoner er endret og tilpasset de betingelser som er i bankens innskuddsordning. Dette har medført en større nedgang i bankens pensjonsforpliktelse. Samtidig har banken utbetalt sine forpliktelser til pensjonistene i ytelsesordningen slik at det nå er kun 7 ansatte i ytelsesbasert ordning.

I en innskuddsordning innbetaler banken til offentlig eller privat ordninger det de har forpliktet seg til ved avtale, er forpliktet til ved lov eller på frivillig basis skyter inn. Banken har ikke ytterligere forpliktelser utover denne innbetalingen. Innskuddet føres som lønnskostnad når de påløper. Forskuddsbetalinger balanseføres som en eiendel i den grad de kan brukes til å dekke fremtidige premier eller bli tilbakebetalt.

Se for øvrig note 30

Bonusordning

Banken regnskapsfører en forpliktelse og en kostnad for bonuser og overskuddsdeling basert på en beregning som tar hensyn til egenkapitalavkastningen i banken. Banken regnskapsfører en avsetning der det foreligger kontraktsmessige forpliktelser. En del av resultatlønnen utbetales med bankens egenkapitalbevis.

2.11 Inntektsføring / kostnadsføring

Renter og provisjoner tas inn i regnskapet etter hvert som de opptjenes som inntekter og i samsvar med effektiv rente metoden. Kostnader tas inn i regnskapet når de påløper. Etablerings- og depotgebyr som privatpersoner og næringslivskunder belastes ved låneopptak, amortiseres over lånets løpetid. Pr. 31.12.16 er 6,3 mill. kr. holdt tilbake og inntektsføres over lånets løpetid, tilsvarende som i fjor.

Aksjeutbytte og andre provisjoner og gebyrer som banken mottar inntektsføres fortløpende. Forskuddsbetalte inntekter eller påløpte kostnader ved årets slutt periodiseres og bokføres som gjeld. Opptjente inntekter og forskuddsbetalte kostnader inntektsføres og bokføres som fordring. Gevinst ved salg av eiendeler bokføres når det har skjedd en overføring av risiko til kjøper.

Meglerprovisjon som datterselskapet mottar ved salg av prosjekterte boliger tas ikke til inntekt før utbygger har fastsatt dato for byggestart. Utbygging starter først når en tilfredsstillende andel av prosjektet er kontraktsfestet. I de fleste tilfeller er det satt en grense på 80% solgte enheter før bygging igangsettes. Opptjente inntekter fremkommer under andre eiendeler i konsernregnskapet.

2.12 Innlån

Innlån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder regnskapsføres lån til amortisert kost beregnet ved bruk av effektiv rente. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fratrukket transaksjonskostnader) og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid.

2.13 Utbytte

Utbytte klassifiseres som en del av egenkapitalen inntil det er besluttet. Avsatt utbytte blir likevel tatt ut i beregning av kapitaldekning etter gjeldende kapitaldekningsregler.

2.14 Segmentinformasjon

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets ledelse. Dette er i henhold til den organisasjon som banken har. Et virksomhetssegment er en del av virksomheten som leverer produkter eller tjenester som er gjenstand for risiko og avkastning som er forskjellig fra andre virksomhetsområder. Resultatposter er fordelt mellom privat- og næringsmarked på kreditt, samt øvrige deler kalt «andre». «Andre» vil i hovedsak bestå av resultatposter fra forsikring og sparing-/plasseringsområdet. Renteinntekter og –kostnader er fordelt på kreditt, mens provisjonsinntekter fra alle kunder er i hovedsak fordelt under andre. Det er foretatt direkte allokering. Under «Ufordelt» vil det være inntekter og kostnader som ikke naturlig lar seg fordele. Aktuelle balansetall er fordelt på privat- og næringsmarked. Utlån og innskudd er i tillegg fordelt på geografisk marked, jfr. note 15.

3. Finansiell risikostyring

Finansielle risikofaktorer

Bankens aktiviteter medfører ulike typer finansiell risiko: markedsrisiko (inkludert valutarisiko, virkelig verdi renterisiko og prisrisiko), kredittrisiko, likviditetsrisiko og flytende renterisiko.

Risikostyringen ivaretas av ledelsen i overensstemmelse med retningslinjer godkjent av styret. Styret fremlegger prinsipper for den overordnede risikostyring, og angir retningslinjer for spesifikke områder som kredittrisiko, likviditetsrisiko, valutarisiko, renterisiko, bruk av finansielle derivater og investering av overskuddslikviditet. Viser for øvrig også til styrets årsberetning.

Kredittrisiko

Det har vært et prosjekt i Eika for å få til et mer ensartet og sammenlignbart risikoklassifiseringssystem for bankene i gruppen (LØFT-prosjektet). Modellen som benyttes er en sannsynlighetsbasert (PD – probability of default) risikoklassifiseringsmodell. Modellen vil benyttes på alle kunder der det er risiko for tap for banken. Det betyr at alle kunder med lån, kreditt eller garanti blir risikoklassifisert, i tillegg til kunder med overtrekk over NOK 1.000,-. Risikoklassifiseringsmodell er delt i to hovedmodeller – en for personmarked og en for bedriftsmarked. Hovedmodellene er igjen delt i tre ulike delmodeller:

- Ekstern (generisk) modell
- Intern (atferds) modell
- Makromodell

Delmodellene har ytterligere modellsplitt for bedre å finne optimal vektning av variablene i modellene. Modellene er bygd opp slik at kunden vurderes etter en rekke variabler, for hver variabel får kunden poeng. Høyere samlet poeng gir bedre risikoklasse for kunden.

Risikoklassifiseringsmodellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder. Banken benytter risikoklasser med tilhørende PD-verdier (sannsynlighet for mislighold).

Risikoklasse		Misligholdssannsynlighet i %
1	Lav risiko	0,01 – 0,10
2		0,10 – 0,25
3		0,25 – 0,50
4	Middels risiko	0,50 – 0,75
5		0,75 – 1,25
6		1,25 – 2,00
7		2,00 – 3,00
8	Høy risiko	3,00 – 5,00
9		5,00 – 8,00
10		8,00 – 100,00
11	Misligholdt	Kunden er i mislighold
12	Tapsutsatt	Manuelt vurdert som tapsutsatt. Trenger ikke være i mislighold

57 % av bankens bedriftsmarkedsportefølje består av engasjement innenfor eiendomsdrift. Av dette igjen gjelder 53% engasjement knyttet til bygging eller utleie av eiendom til boligformål. Banken har over tid sett at risikoklassifiseringsmodellen for denne type engasjement ikke gir en tilfredsstillende bilde av risiko. Dette gjelder både den eksterne og interne del av modellen. Den eksterne delen av modellen hentes bl.a. fra offentlig tilgjengelige regnskapsinformasjon. Regnskapsført egenkapital i eiendomsengasjementer fremkommer ofte for lavt så lenge eiendom ikke bokføres til markedsverdi. Banken har gjennomgått alle bedriftsengasjement innenfor eiendomsdrift og vurdert reell egenkapital i bedriftengasjementene. Dette hensyntas når banken gjør analyser av resultatet av risikoklassifiseringsmodellen. Det er ikke gjort endring i tabellen over risikofordeling med bakgrunn i effekt dette har på den generiske del av modellen.

I den interne del av modellen (atferd) vektlegges kundens innskudd betydelig vekt. Vår erfaring med eiendomsengasjement er at denne type selskaper benytter likviditeten til å redusere lånebelastningen for så å redusere rentekostnader. Banken har derfor gjennomgått de samme bedriftsengasjementene innenfor eiendomsdrift og beregnet fri likviditet i form av ledig låneramme opp til 70% av eiendommens markedsverdi. Vi har lagt dette til som innskudd og beregnet ny risikoklasse for alle disse engasjementene i modellen. Dette er med på å gi et riktigere bilde av vår engasjementsportefølje.

Fordeling av portefølje inklusive Eika Boligkreditt pr. 31/12-2016, samt ubenyttede kreditter.

Portefølje privatengasjement

Risikoklasse	Ant. kunder	Ant. Kunder, % av total	Tot. engasjement	Eng. % av total	Snitt Eika, % av total
1 – 3	3338	73,96 %	5.573.083	83,54 %	82,60 %
4 – 7	437	9,68 %	770.116	11,54 %	12,34 %
8 – 10	138	3,06 %	309.372	4,57 %	4,29 %
11	22	0,49 %	16.430	0,31 %	0,27 %
12	18	0,40 %	388	0,01 %	0,30 %
Uklass.	560	12,41 %	1.425	0,02 %	0,20 %
Totalt	4513	100,00 %	6.670.815	100,00 %	100,00 %

Portefølje bedriftsengasjement

Risikoklasse	Ant. kunder	Ant. Kunder, % av total	Tot. engasjement	Eng. % av total	Snitt Eika, % av total
1 – 3	158	23,58 %	592.846	22,12 %	29,01 %
4 – 7	291	43,43 %	1.561.893	58,28 %	49,57 %
8 – 10	124	18,51 %	464.641	17,34 %	17,79 %
11	13	1,94 %	24.644	0,92 %	0,68 %
12	11	1,64 %	36.017	1,34 %	2,73 %
Uklass.	73	10,90 %	79	0,00 %	0,22 %
Totalt	670	100,00 %	2.680.121	100,00 %	100,00 %

Totalportefølje

Risikoklasse	Ant. kunder	Ant. Kunder, % av total	Tot. engasjement	Eng. % av total	Snitt Eika, % av total
1 – 3	3496	67,45 %	6.165.930	65,94 %	70,29 %
4 – 7	728	14,06 %	2.332.009	24,94 %	20,96 %
8 – 10	262	5,05 %	774.014	8,23 %	7,41 %
11	35	0,68 %	41.074	0,49 %	0,34 %
12	29	0,56 %	36.405	0,39 %	0,79 %
Uklass.	633	12,21 %	1.504	0,02 %	0,21 %
Totalt	5183	100,00 %	9.350.937	100,00 %	100,00 %

Risikoklassifiseringsmodellen hensyntar også sikkerhetsdekning/belåningsgrad. Med sikkerhetsdekning menes antatt salgsverdi av pantet eller sikkerheten stillet for lånet, i forhold til engasjementet. Sikkerhetsdekningen er hensyntatt en reduksjonsfaktor, som varierer ut fra type pantobjekt. Sikkerhet i bolig har som utgangspunkt en reduksjonsfaktor på 20%.

Denne delen av modellen har ennå noen svakheter i form av at alle type sikkerheter ikke trekkes opp i modellen og verdien av sikkerhetene ikke blir hensyntatt. Pr. i dag viser derfor dette noe lav sikkerhetsdekning på en del engasjement. Vi har likevel valgt å ta denne i bruk selv om vi får rapportert ut flere engasjement for gjennomgang enn hva som strengt tatt er nødvendig. Vi har kvartalsvis gjennomgang av engasjement i risikoklasse 8-10 ut fra PD-modellen, samt har sikkerhetsdekning lavere enn 100%. I tillegg har vi gjennomgang av engasjement som har falt forholdsmessig mye i risikoklasse gjennom kvartalet, dette ut fra en migreringsrapport som kjøres kvartalsvis.

Maksimal eksponering for kredittrisiko. Utlån og fordringer er inkl. garantier og ubenyttede kreditter, samt fordelt etter bransjer:

Utlån, ubenyttede kreditter og garantier til kunder	2016	2015
Bygg, anlegg, kraft og vann	487.824	631.072
Eiendomsdrift, finansiell tjenesteyting	1.536.706	1.480.529
Handel, hotell og restaurantvirksomhet	99.543	121.673
Industri og bergverk	48.924	53.404
Personmarked	5.179.540	4.415.995
Primærnæring	151.839	148.666
Tjenesteytende næring ellers	187.722	318.690
Transport og kommunikasjon	51.313	71.818
Garantier EBK	124.459	69.054
Sum utlån og garantier til kunder	7.867.870	7.310.901

Maksimal eksponering for kredittrisiko på andre eiendeler:

Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	53.431	37.490
Sertifikater og obl. tilgjengelig for salg	508.937	326.558
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat	191.458	33.472
Finansielle derivater	0	1.495
Sum eksponering kredittrisiko	8.621.696	7.709.916

Spesifikasjon av garantier er vist i note 32.

Forfallstruktur utlån til kunder

	Ikke forfalt	Forfalt 0-30 dg	Forfalt 31-90 dg	Misligholdt, forfalt over 90 dg	Sum
Utlån til kunder 2016	6.790.274	139.418	16.388	41.074	6.987.154
Utlån til kunder 2015	5.965.345	231.928	96.624	29.176	6.323.073

Det er foretatt nedskrivninger på misligholdte engasjement, jfr. note 11f og g. Forfalte utlån det ikke er foretatt nedskrivning på utgjør 192.628 mot 350.140 i fjor. Disse består av enkelte større engasjement som er bragd i orden i 2017. Det er stilt samme type sikkerheter for engasjement som er forfalt, som den øvrige utlånsportefølje, jfr. under. Innslaget av blancolån anses ubetydelig for engasjement som er forfalt, tilsvarende som for den øvrige portefølje. For stilt sikkerheter, se under. Andre finansielle eiendeler (obligasjoner, pengemarkedsfond og finansielle derivater, jfr. notene 16, 17 og 22) er ikke forfalt og det er heller ikke stilt sikkerheter for disse eiendelene. Ved plassering i slike eiendeler blir derfor størrelse og soliditet vurdert fremfor eventuell historisk avkastning, jfr. markedsrisiko.

Sikkerheter

Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjon. Sikkerheter kan for eksempel være i form av fysisk sikkerhet, garantier eller avtaler om motregning. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være næringseiendom, boliger, varelager, driftstilbehør eller fordringer. I en del tilfeller benyttes også realkausjoner og simple kausjoner. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges realisasjonsverdien i en fortsatt drift situasjon til grunn hos kundene. Vi har gjennom året ikke tiltrådt

pantesikkerheter. Overtatte eiendeler gjelder engasjement der banken tidligere har tiltrådt pantet. Disse er nå solgt og oppgjør fra megler forventes første kvartal 2017.

Engasjement fordelt etter sikkerhet

	2016	2015
Engasjement med pantesikkerhet i eiendom, 35%-vektet i kapitaldekningen	5.355.715	4.840.372
Engasjement med pantesikkerhet i eiendom, 100%-vektet i kapitaldekningen	808.805	824.137
Privatlån med annen sikkerhet	24.547	29.813
Næringslån med annen sikkerhet	30.799	29.321
Kreditt med ulike sikkerheter	767.288	599.430
Sum	6.987.154	6.323.073

Nedenfor vises sikkerhetsverdier etter type sikkerhet:

	2016	2015
Bolig og forr.bygg	186.879	282.144
Enebolig	3.587.081	4.465.228
Fritidsbolig	279.173	285.080
Kausjon	66.459	114.819
Landbrukseiendom m/bolig	550.294	597.439
Næringsseiendom m/boligdel	634.596	189.167
Pantebrev	358.129	6.737
Pant i innskudd	16.181	19.860
Selveierleilighet	950.271	1.207.654
	6.629.063	7.168.127

Eika Boligkreditt

Bankens netto utlån til kunder utgjør 6.987 mill. kr. pr. 31.12.2016. I tillegg hadde banken på samme tidspunkt formidlet utlån på 1.608 mill. kr. til Eika BoligKreditt AS (EBK). Tilsvarende portefølje i fjor var 1.230 mill. kr. Bankens rente/provisjon fra EBK utgjorde 8,5 mill. kr. i 2016 mot 10,1 mill. kr. i fjor.

EBK er eid av 72 selvstendige norske sparebanker (Eika-bankene) og OBOS. Bankens eierandel i EBK er 1,91%, mens banken eier 2,09% av Eika Gruppen AS. Banken opererer som en agent/formidler for EBK, og er kundens (låntagers) kontaktpunkt i forhold til boliglånet. Selve låneavtalene inngås imidlertid mellom kunden og EBK. EBK tilbyr sparebankens kunder 1. prioritets pantelån innenfor 60% av verdigrunnlaget. Dersom det er aktuelt med finansiering utover dette, må slik finansiering ytes av banken eller andre.

Bakgrunnen for at boliglån videreformidles til EBK, er primært at EBKs finansieringsform gir muligheter for å finansiere utlånsvirksomheten gjennom innhenting av kapital fra verdipapirmarkedet på mer gunstige vilkår enn hva Eika-bankene ellers ville oppnådd. Videre vil både finansieringsbehovet og egenkapitalbehovet reduseres for banken.

EBK startet sin utlånsvirksomhet som ordinært kredittforetak i februar 2005, og har nå en utlånsportefølje på 71,5 mrd som er finansiert med obligasjoner med fortrinnsrett. EBK fikk i

2007 konsesjon som kredittforetak med rett til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett. Obligasjoner med fortrinnsrett har sikkerhet i EBKs samlede utlån. De første emisjonene av obligasjoner med fortrinnsrett fant sted i august 2007.

Distribusjonsavtale mellom banken og EBK vedrørende formidling av boliglån ble revidert i 2015. Distribusjonsavtalen omhandler blant annet fastsettelsen av provisjoner og garantier banken må stille overfor EBK. Provisjon beregnes som kundens utlånsrente minus EBKs innlånsrente inkludert en margin.

Banken stiller i tillegg følgende garantier overfor EBK, jfr. note 32:

- Saksgaranti ved at banken garanterer i form av selvskyldner for ethvert tap som EBK blir påført som følge av at banken ikke overholder sine plikter til å produsere relevante dokumenter og etablere rettsvern for de tilhørende sikkerheter for lånet.
- Tapsgaranti for 80% av ethvert tap som konstateres som følge av misligholdte lån og som ikke dekkes av sikkerheten. Tapsgarantien er begrenset til 1% av låneporteføljen banken har i EBK.

Ved en måneds mislighold har EBK rett til å gjøre tapsgarantien og eventuelt saksgarantien gjeldende. Banken plikter i en slik situasjon å velge mellom å

- Innbetale utestående terminforfall med påløpte renter og gebyrer. Garantien vil ikke bli nedskrevet. Banken kan søke regress hos kunden. Lånet i EBK løper videre.
- Innbetale det fulle garantibeløp til EBK. Banken er etter dette frigjort fra taps- og saksgarantiforpliktelsen nyttet til det aktuelle utlån. Hvis lånet går til inkasso og hvis det skulle bli aktuelt å realisere pantet, vil bankens ansvar avhenge av hvilken pris som oppnås ved salget.
- Banken overtar de rettigheter og forpliktelser som EBK har etter låneavtalen for en kjøpesum tilsvarende debtors innfrielse av lånet. Under dette alternativet innfrir banken lånet i EBK og tar lånet i egne bøker.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke kan overholde sine betalingsforpliktelser når disse forfaller, eller erstatte innskudd når disse trekkes ut, med den konsekvens at banken misligholder forpliktelsene til å innfri innskudd og lån. Banken har etablert en egen policy for styring av likviditet. Banken har arbeidet bevisst med å skaffe langsiktig funding, bedre innskuddsdekningen og sikre trekkrettigheter. Det er etablert rammer som begrenser bankens kortsiktige likviditetsforfall innenfor ulike tidsperioder. Utlån skal finansieres med innskudd fra kunder, ansvarlig kapital og langsiktige innlån. Innskuddsdekningen (innskudd i % av utlån) er viktig for likviditeten og er ved årsskiftet i år på 67,4%, mot 64,2% i fjor. De to siste års høye utlånsvekst har gjort til at innskuddsdekningen er lavere enn bankens mål på 70%. Det er satt i verk tiltak for å øke innskuddsdekningen ytterligere til over målsetningen. Banken har dessuten et måltall på at langsiktig finansiering skal være minimum 75 % av fremmedfinansiering, denne var pr. 31.12.16 på 86% mot 67% pr 31.12.15. Banken har etablert en beredskapsplan for likviditetsstyring under en finansiell krise. Styret vurderer bankens likviditet som betryggende, jfr. årsberetning, med gode relasjoner til aktører i pengemarkedet, samt at banken har ubenyttete trekkrettigheter på 250 mill. kr., som i fjor.

Det er stilt sikkerhet i bankens eiendeler (obligasjoner) for låneopptak i Norges Bank på til sammen 177 mill. kr., som i sin helhet er ledig ved årsskiftet.

Beløpene i tabellene under er kontraktsfestede nominelle kontantstrømmer, og vil derfor ikke være avstembare mot beløpene presentert som lån, finansielle derivater og innskudd i balansen.

Restløpetid pr. 31.12.2016		Inntil	Fra 1 til 3	Fra 3 mnd.	Fra 1 til 5		
	Gj. sn. rente	1 mnd.	mnd.	til 1 år.	år	Over 5 år	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner		0	743	2.229	150.743		153.715
Innskudd fra og gjeld til kunder	1,12 %	4.706.249		195.576			4.901.825
Sertifikater og obligasjonsgjeld			159.484	244.253	1.327.146		1.730.883
Ansvarlig lånekapital			546	1.638	8.736	86.006	96.926
Annen gjeld			31.336	18.361	93		49.790
Finansielle derivater netto oppgjør							0
Finansielle derivater brutto oppgjør		484	695	2.341	9.769		13.289
Sum utbetalinger		4.706.733	192.804	464.398	1.496.487	86.006	6.946.428
<i>Finansielle derivater brutto oppgjør (innstrømmer)</i>		207	370	1.269	5.468		

Restløpetid pr. 31.12.2015		Inntil	Fra 1 til 3	Fra 3 mnd.	Fra 1 til 5		
	Gj. sn. rente	1 mnd.	mnd.	til 1 år.	år	Over 5 år	Sum
Gjeld til kredittinstitusjoner		0	765	2.295	153.825		156.885
Innskudd fra og gjeld til kunder	1,66 %	3.967.220		90.493			4.057.713
Sertifikater og obligasjonsgjeld		1.297	206.174	524.670	1.335.797	0	2.067.938
Ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån			1.192	3.576	77.122	88.100	169.990
Annen gjeld			22.719	17.673	5.987		46.379
Finansielle derivater netto oppgjør							0
Finansielle derivater brutto oppgjør		446	1.673	6.263	13.389		21.771
Sum utbetalinger		3.968.963	232.523	644.970	1.335.747	88.100	6.520.676
<i>Finansielle derivater brutto oppgjør (innstrømmer)</i>		282	400	6.380	7.522		

Markedsrisiko

Banken benytter finansielle derivater for å sikre seg mot markedsrisiko/renterisiko. Vår policy er at vi ikke skal være eksponert for renterisiko ved at vi i det vesentlige benytter finansielle derivater for å sikre nibor-basert rente. Finansielle derivater (renteswapper) føres til virkelig verdi og verdien varierer gjennom den relative korte løpetiden. Verdsettelsen av derivatene gjøres av eksterne. Verdiendringene føres i resultatet mot netto gevinst på finansielle instrumenter til virkelig verdi. Innlån som derivatene svarer til føres til amortisert kost.

I tillegg har vi en lite risikoeksponert verdipapirportefølje. Banken har plassert mye overskuddslikviditet i ulike 10% - 20%- vektet verdipapirfond. Det er bevisst plassert hos aktører av en viss størrelse, og som forventes å være likvid i krisesituasjoner. Banken har utarbeidet en egen markedspolicy, og som skal være med å redusere risiko for tap. I tillegg har banken vært med på noen få emisjoner i andre Eika-banker, men utgjør en ubetydelig portefølje av egenkapitalbevis.

En nedgang i verdi på obligasjonsporteføljen tilgjengelig for salg på 1% ville medført en verdiendring på 5,1 mill. kr. (3,3 mill. kr. i fjor) som i utgangspunktet ville blitt ført over utvidet resultat. Tilsvarende nedgang for pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat ville medført en nedskrivning på 1,9 mill. kr. mot 0,3 mill. kr. i fjor og som ville blitt resultatført.

Sensitivitetsanalyse for renterisiko

Renterisiko oppstår fordi rentebindingstiden for bankens eiendeler og gjeld ikke er sammenfallende.

Banken søker å ha en kontrollert renterisiko. Det aller meste av bankens utlån løper derfor med flytende rente som følger markedets renteutvikling. Tilsvarende har banken innskudd med flytende rente. I den grad banken har utlån med fast rente søker man å balansere innlåssiden ved bruk av swapavtaler, slik at størrelse og renteavtaler på lån og innlån med ulike løpetider er i rimelig balanse. Vår obligasjonsportefølje og andre innlån er til flytende rente eller swappet til

flytende rente, jfr. note 24. Innlån fra markedet er knyttet til 3-måneders nibor pluss margin som gjelder på det tidspunkt innlån tas opp. Det søkes å ha flere opptak/forfall gjennom året slik at gjennomsnittlig margin gir minst mulig svingninger.

En økning i renter vil medføre at både inntektssiden og kostnadssiden går opp. Dersom rentenivået (gjennomsnittlig rente for de ulike rentebærende elementene) hadde vært 1% høyere ville dette medført et økt resultat i størrelsesorden 2,7 mill. kr. etter skatt. Dette er under forutsetning av at både rente på utlån og innlån kan økes like mye samtidig. Det er dog ulike varslingsfrister på utlån og innskudd ved renteendringer.

Reduksjon i den relative rentenettoen i 2016 skyldtes konkurransesituasjonen og stort press på prisene på utlån til privatmarkedet. Dette selv om mange av de store bankene har et generelt krav til oppbygging av egenkapital for å tilpasse seg nye kapitaldekningsregler. I tillegg ble styringsrenten satt ned tidlig på året som et resultat av generell nedgang i Norsk økonomi. Det har ligget forventninger gjennomåret til at rentenivået skulle ytterligere ned. Spreadutgang som en følge av økt kredittrisiko og urolig marked har medført generelt økte innlånskostnader for bankene. Dette gjør at marginene har vært lave i 2016. En økning av utlånsrenter i starten av 2017 er et resultat av dette. Melhusbanken sin vekst i utlån kompenserer marginnedgangen og medfører en økning i rentenetto i kroner.

Hvis det i rentenettoen hadde vært hensyntatt renter av pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat, ville rentenettoen vært på 1,68% i 2016 og 1,86% i 2015. Hvis vår rentenetto i år har vært 1,54% i stedet for 1,64% ville dette gitt et lavere resultat på 8,0 mill. kr., dvs. ca. 6,0 mill. kr. etter skatt.

Prisrisiko

Banken er utsatt for prisrisiko i forhold til aksjepriser på investeringer klassifisert i balansen enten som tilgjengelig for salg eller til virkelig verdi over resultat. Se for øvrig over under markedsrisiko.

Valutarisiko

Valutarisiko oppstår når man har eiendeler eller gjeld i utenlandsk valuta, der verdien eller forpliktelsen er avhengig av kursen på realisasjons- eller oppgjørstidspunktet. Banken har pr. 31.12.2016 liten valutarisiko. Beholdningen av utenlandske sedler utgjør 831, mot 723 i fjor. Kurstap er uvesentlig.

4. Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger

Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer. Dette inkluderer forventninger om fremtidige hendelser som anses å være sannsynlige under nåværende omstendigheter. Banken og eksterne konsulenter utarbeider estimater og gjør antagelser/forutsetninger knyttet til fremtiden. De regnskapsestimater som følger av dette vil per definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfall. Det vil for eksempel alltid være knyttet usikkerhet til fastsettelse av virkelige verdier. Det vil også være stor usikkerhet knyttet til forventninger av fremtidige kontantstrømmer. Vi har benyttet eksterne parter til beregning av virkelige verdier på finansielle derivater, pensjonsforpliktelser og obligasjoner. Vi har selv foretatt forventninger av kontantstrømmer blant annet knyttet til nedskrivning av utlån og test av nedskrivningsbehov for goodwill. Markedsverdi på ikke børsnoterte aksjer er vurdert av Eika Kapitalforvaltning AS, samt at vi har for enkelte aksjer satt markedsverdi ut fra observerbare salgskurser og emisjonskurser. I enkelttilfelle og mindre poster har vi benyttet andel av bokført egenkapital samt ligningsverdier. Viser for øvrig til note 22.

5 Renteinntekter og rentekostnader

	Mor		Konsern
	2016	2015	2016
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renter o.l. inntekter av utlån til og fordr. på kredittinst.	2.607	1.669	2.607
Renter o.l. inntekter av utlån til og fordr. på kunder	231.894	227.961	231.076
Renter o.l. inntekter av obligasjoner	5.036	5.290	5.036
Andre renteinntekter og lignende inntekter	10	0	10
Sum renteinntekter og lignende inntekter	239.546	234.920	238.728
Rentekostnader og lignende kostnader			
Renter o.l. kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	3.637	5.451	3.637
Renter o.l. kostnader på innskudd fra kunder	48.908	67.103	48.205
Renter o.l. kostnader på utstedte verdipapirer	50.756	34.294	50.756
Renter o.l. kostnader på ansvarlig lånekapital	2.264	2.781	2.264
Andre rentekostnader	3.718	2.686	3.718
Sum rentekostnader og lignende kostnader	109.282	112.315	108.579
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	130.264	122.605	130.149

6 Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

	2016	2015
Garantiprovisjon	2.834	2.046
Betalingsformidling	10.785	10.378
Provisjon salg av forsikring	9.154	7.698
Verdipapirforvaltning og omsetning	2.447	2.387
Provisjoner fra Eika Boligkreditt	8.484	10.097
Provisjoner Eika Kort/Entercard	932	754
Annet	2.050	1.808
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjeneste	36.686	35.168

Provisjonsinntekter (fra banktjenester) utgjør 21,0% av totale inntekter, mot 22,0% i fjor.

7 Netto gevinst på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultat

	2016	2015
Utbytte	7.077	7.179
Netto gev./verdiendring på aksjer/ekb til vv. over resultat*	290	245
Netto verdiendring/renter på pmf til virkelig verdi over res.	3.503	2.741
Netto gevinster på valuta	774	792
Netto gevinster finansielle derivater	353	-2.192
Gev./tap ved kjøp/salg av aksjer/obligasjoner tilgj. for salg	-55	-139
Nedskrivning av aksjer i datterselskapet	0	-1.200
Nto. gev. på finansielle instr. til virkelig verdi over res.	11.942	7.426

*gjelder aksjer og egenkapitalbevis vurdert etter virkeligverdiopsjon

8 Andre driftsinntekter

	Mor		Konsern
	2016	2015	2016
Salgsinntekter			106.419
Annonseinntekter			21.684
Leieinntekter	933	976	876
Andre driftsinntekter	875	526	6.220
Sum andre driftsinntekter	1.809	1.502	135.199

9 Lønn og administrasjonskostnader

9a Spesifikasjon av lønn og administrasjonskostnader	Mor		Konsern
	2016	2015	2016
Lønn	37.760	35.754	98.694
Pensjonskostnader - innskuddsbasert	4.189	2.920	6.220
AFP/Pensjonskostnader - ytelsesbasert	393	1.308	393
Endring i pensjonsforpliktelse for ytelsesordningen	-5.066	0	-5.066
Sosiale kostnader	7.169	6.607	18.587
Sum lønn og sosiale kostnader	44.446	46.589	118.829
Annonsekostnader			22.484
Honorar eksterne tjenester	2.002	1.628	2.762
Utdanning	602	1.187	1.342
EDB-kostnader	10.548	8.862	15.179
Kontorrekvisita	353	418	782
Porto/telefon	1.677	1.582	3.155
Reisekostnader	610	679	3.018
Salgskostnader	4.898	4.930	8.580
Jubileumskostnader	0	3.342	0
Provisjoner	588	521	588
Sum administrasjonskostnader	21.278	23.149	57.890
Sum lønn og administrasjonskostnader	65.724	69.738	176.719

Det er i år foretatt en tilpasning av den gjenstående ytelsesbaserte pensjonsordningen slik at betingelsene er mer lik bankens øvrige innskuddsordning. Dette har medført en redusasjon i forpliktelsen som er inntektsført.

9b Godtgjørelser	2016	2015
Lønn til banksjef	1.522	1.467
Bonus banksjef	46	61
Godtgjørelse til banksjef	36	75
Pensjonspremie banksjef	683	1.231
Godtgjørelse til styret	664	600
Godtgjørelse til andre tillitsvalgte	109	240
Godtgjørelse til styret Heimdal Eiendomsmegling AS	60	0

Banksjef er med i bankens ordinære innskuddspensjonsordning. Banken har i tillegg en egen innskuddsbasert pensjonsdekning for banksjef som er forventet å gi en dekning av mellomværende inntil 66% av lønn fra fylte 62 år. Banksjef har ingen opsjonsavtale med banken om kjøp eller salg av egenkapitalbevis.

Godtgjørelser til ledelse	År	Lønn**	Bonus**	Pensjon**	Lån/kreditt*
Ragnar Torland	2016	1.558	46	683	2.900
(Banksjef)	2015	1.542	61	1.231	2.923
Jarle Gustad	2016	970	37	107	2.400
Ass. banksjef	2015	961	47	106	1.903
Anne Hakvåg	2016	853	35	79	82
Leder personmarked Melhus	2015	863	45	79	108
Atle Morken	2016	1.004	38	97	2.500
Økonomisjef	2015	1.000	48	94	4.759
Johan Gangstad	2016	915	36	95	0
Leder personmarked Trondheim	2015	894	46	94	0
Kjellaug Krogh Angvik	2016	789	50	70	0
Leder serviceavdelingen	2015	750	41	67	0
Ragnvald Lenes	2016	920	36	94	4.200
Leder bedriftsmarked	2015	896	46	91	3.919

**Godtgjørelser styremedl./
kontrollkomité**

	År	Lønn**	Bonus**	Pensjon**	Honorar Lån/kred.*	
Esten Bollingmo (tillitsvalgt)	2016	667	34	38	75	2.479
<i>Ansattvalgt styremedlem</i>	2015	653	41	37	70	2.625
Mona Berg (tillitsvalgt)	2016	610	31	36	59	632
<i>Ansattvalgt styremedlem</i>	2015	588	39	35	2	686
Bjarne Berg, inkl. nærstående	2016				122	1.000
<i>Styrets leder</i>	2015				128	717
Roar Øverbø, inkl. nærstående	2016				81	10.000
<i>Styremedlem</i>	2015				82	10.000
Bernt Gagnås, inkl. nærstående	2016				82	3.800
<i>Nestleder</i>	2015				84	5.000
Turid Vollan Riset	2016				81	0
<i>Styremedlem</i>	2015				53	0
Jo Temre	2016				81	0
<i>Styremedlem</i>	2015				81	0
Marianne Bringedal	2016				82	0
<i>Styremedlem</i>	2015				84	0
Sum styret	2016	1.277	698	703	663	17.911
Sum styret	2015	1.255	706	702	584	19.028
Frode Kvernørød	2016				0	0
	2015				43	0
Frank Forseth	2016				6	0
	2015				21	0
Kristmar Sunnset	2016				6	0
	2015				23	0
Sum kontrollkomite	2016	0	0	0	12	0
Sum kontrollkomite	2015	0	0	0	87	0

* Rentesubsidierte lån til ansatte ytes med maksimum 3.000 og etter ordinær kredittvurdering. Rentesats på rentesubsidierte lån til ansatte og banksjef er pr. 31.12. på 1,70%. Avdragsplan for lån til banksjef og andre ansatte følger vanlige retningslinjer for banken.

**Lønn er inkl. andre godtgjørelser. Pensjon er innbetalt pensjonspremie. Bonusordningen gjelder alle ansatte.

9c Utlån og garantier til tillitsvalgte og ansatte	2016	2015
Lån til styrets leder	1.000	717
Lån til forstanderskapets leder	1.058	1.118
Rentesubsidierte lån til ansatte	121.886	99.541

9d Antall ansatte

Antall årsverk/sysselsatte i bankvirksomheten er hhv 56 (55) og 59 (58) i 2016 (Tall for 2015 i parentes).

Totalt årsverk/sysselsatte er hhv. 60 (60) og 66 (67).

Totalt antall ansatte i Heimdal Eiendomsmegling AS er 70.

9e Honorar til revisor

	Mor		Konsern
	2016	2015	2016
Lovpålagt revisjon	511	609	681
Andre attestasjonstjenester	69	23	125
Andre tjenester utenfor revisjonen	248	79	248
Sum honorar til revisor	828	711	1.054

10 Andre driftskostnader

	Mor		Konsern
	2016	2015	2016
Driftskostnader faste eiendommer	1.834	1.774	2.691
Leie lokaler	1.898	1.436	7.208
Maskiner/inventar	295	451	1.565
Honorar	615	711	841
Reparasjon og vedlikehold maskiner og inventar	515	558	515
Formueskatt	176	1.190	176
Felleskostnader i Eika-regi	7.483	6.249	7.483
Øvrige driftskostnader	3.063	3.768	3.737
Sum andre driftskostnader	15.879	16.137	24.216

11 Tap og nedskrivninger

11a Konstaterte og anslåtte tap på utlån	2016	2015
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	-3.246	2.929
Periodens endring i nedskrivninger på grupper av utlån	0	0
Periodens konstaterte tap som det tidligere år <u>ikke</u> er foretatt individuelle nedskrivninger for	875	473
Periodens konstaterte tap som det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger for	4.900	1.671
Periodens inngang på tidl. perioders konstaterte tap	-141	-63
Periodens tapskostnader	2.388	5.010

11b Individuelle nedskrivninger	2016	2015
Individuelle nedskrivninger 01.01	5.581	3.156
Periodens konstaterte tap som det tidligere år er foretatt individuelle nedskrivninger for	-4.900	-1.671
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.000	1.848
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	2.022	2.936
Tilbakeføring av individuelle nedskr. i perioden	-1.568	-688
Individuelle nedskrivninger 31.12	2.135	5.581

11c Nedskrivninger på grupper av utlån	2016	2015
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	7.800	7.800
Periodens endring i nedskrivninger på grupper av utlån	0	0
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	7.800	7.800

11d Tapsutvikling	2016	2015
Konstaterte tap	5.775	2.144
Individuelle nedskrivninger på utlån	2.135	5.581
Nedskrivninger på grupper av utlån	7.800	7.800

11e Misligholdte og tapsutsatte lån	2016	2015
Misligholdte engasjement 3-6 mnd.	5.125	7.681
Misligholdte engasjement 6-12 mnd.	18.887	15.163
Misligholdte engasjement over 1 år	17.062	6.332
Sum brutto misligholdte engasjement over 90 dager	41.074	29.176
Individuelle nedskrivninger	2.135	5.581
Sum netto misligholdte engasjement over 90 dager	38.939	23.595

Misligholdte engasjement 1-3 mnd.	16.388	96.624
Sum brutto misligholdte engasjement over 30 dager	57.462	125.800

Ihht. Finanstilsynets retningslinjer rapporteres engasjement når kunden ikke har betalt innen 30 dager etter forfall. Misligholdte lån anses etter bankens retningslinjer som mislighold når kunden ikke har innen 90 dager etter forfall.

11f Utlån og garantier fordelt etter bransje

	Brutto utlån		Garantier	
	2016	2015	2016	2015
Personmarked	4.859.192	4.122.826	4.804	9.486
Jordbruk	129.960	124.672	404	384
Eiendomsdrift	1.217.929	1.235.429	41.107	68.529
Annen næring	780.072	840.146	213.365	105.247
Sum brutto utlån	6.987.153	6.323.073	259.680	183.646

Nedskrivninger på utlån etter bransje	Individuelle nedskr.	
	2016	2015
Personmarked	187	1.130
Jordbruk	0	0
Eiendomsdrift	500	450
Annen næring	1.448	4.001
Sum	2.135	5.581

Garantier annen næring inkluderer garantier stillet overfor Eika Boligkreditt på 124.459 pr. 31.12.16 mot 19.900 pr. 31.12.15.

11g Misligholdte og tapsutsatte engasjement etter sektor

	Misligholdte		Tapsutsatte	
	2016	2015	2016	2015
Personmarked	17.867	11.823	0	0
Jordbruk	1.500	0	0	0
Eiendomsdrift	15.802	12.816	0	0
Annen næring	5.905	4.537	14.147	0
Sum	41.074	29.176	14.147	0

Tapsutsatte engasjement er ikke misligholdte engasjement, men engasjement som det er foretatt nedskrivninger på etter en individuell vurdering. Det må foreligge objektive kriterier for å foreta en slik nedskrivning.

12 Betalbar skatt / Utsatt skatt

	Mor		Konsern
	2016	2015	2016
Resultat og skattepliktig inntekt			
Resultat før skatter	102.657	67.932	115.045
Renter tilordnet fondsobligasjonsinvestorer	-2.674	-2.560	-2.674
Ikke fradragsberettigede kostnader/ sk.pl. innt.	256	1.291	559
Permanente forskjeller verdipapir/fin. derivater	-20.353	-10.404	-20.353
Sum	79.886	56.259	92.577
Endringer midlertidige forskjeller	-5.488	3.298	-6.003
Endring i forskjeller som ikke inngår i utsatt skatt	340	720	340
Endringer midlertidige forskjeller ført mot utvidet resultat	-736	771	-736
Foreslått konsernbidrag	0	-3.158	0
Skattepliktig inntekt	74.002	57.890	86.178
Beregnet betalbar skatt (25%)	18.501	15.630	21.545
Endring utsatt skattefordel	1.371	264	1.500
Endring utsatt skattefordel ført mot utvidet resultat	-461	881	-461
Avvik skatt forrige år (+ for lite / - for mye)	19	762	27
Årets skattekostnad	19.430	17.537	22.611
<i>Effektiv skattesats</i>	<i>19 %</i>	<i>26 %</i>	<i>20 %</i>
Betalbar skatt i balansen			
Betalbar skatt i skattekostnaden	18.501	15.630	21.545
Skattevirkning av emisjonskostnader	-840	0	-840
Formuesskatt	700	1.190	700
Betalbar skatt i balansen	18.361	16.820	21.405

Formuesskatt er i klassifisert som annen driftskostnad.

Beregning utsatt skatt

Ved utgangen av regnskapsåret eksisterer det midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Det er beregnet utsatt skatt/skattefordel på grunnlag av disse forskjellene. Utsatt skatt og utsatt skattefordel føres netto pr. juridisk enhet. Disse reverseres i hovedsak over en periode på mer enn 1 år.

	Mor		Konsern	
	2016	2015	2016	2015
Utsatte skattefordeler				
Pensjonsforpliktelse	-93	-5.987	-93	-5.987
Finansielle derivater	-4.748	-5.101	-4.748	-5.101
Andre verdipapirer enn aksjer	-88	-2.667	-88	-2.667
Skattereduserende midl. forskj. anleggsmidler	-1.171	-423	-1.283	-1.050
Underkurs obligasjoner	-2.931		-2.931	
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-9.031	-14.178	-9.143	-14.805
Andre verdipapirer enn aksjer				
Foreslått konsernbidrag		3.158		3.158
Netto skattereduserende midl. forskjeller	-9.031	-11.020	-9.143	-11.647
Balansført utsatt skattefordel	2.258	2.755	2.286	2.912
Skattesats	25%	25%	25%	25%

2.805 i konsern gjelder utsatt skatt på identifiserte immaterielle eiendeler som reduseres i takt med avskrivningene.

	2016	2015
Skattekostnad på poster i utvidet resultat		
Endring i verdi aksjer ført mot utvidet resultat	7.968	4.054
Endring i verdi pengemarkedsfond/obligasjoner ført mot utvidet res.	2.579	-3.263
Pensjonskostnad, actuarielt gevinst/tap ført mot utvidet resultat	-735	563
Utvidet resultat før skatt	9.812	1.354
Skattekostnad	-462	-810
Utvidet resultat etter skatt	9.350	2.164

13 Resultat pr. egenkapitalbevis

	Mor	
	2016	2015
Resultat	80.552	47.835
Egenkapitalbeviserne andel av resultatet	37,5 %	35,5 %
Resultat pr. egenkapitalbevis pr. 31.12.	13,09	11,12
Resultat pr. gj.snittlig antall egenkapitalbevis	14,73	11,12
Utvannet resultat pr. gj.snittlig antall egenkapitalbevis	8,50	11,12
Foreslått utbytte pr. egenkapitalbevis	8,50	8,50

Forslag til utbytte for 2016 er kroner 8,50 pr. egenkapitalbevis. Utbytte for 2016 blir da totalt 19,6 mill. kr. og er ihht. IFRS ikke definert som gjeld på årsavslutningstidspunktet, men inngår i bankens egenkapital pr. 31.12.16. Forslaget gir en overføring til utjevningsfond på kroner 4,59 pr. egenkapitalbevis, totalt 10,6 mill. kr. Utbytte utbetales av egenkapitaleierne andel av overskuddet, og blir delt på eiere av egenkapitalbevis pr. 09.03.2017 (ved fastsettelse av regnskapet).

Utbytte for 2015 på kr 8,50 pr. egenkapitalbevis ble vedtatt i forstanderskapet 15.03.16 og utbetalt 31.03.16. Utbetalt utbytte i 2015, for regnskapsåret 2014, var kr. 9,0 pr. egenkapitalbevis, totalt 13,7 mill. Årets gaveavsetning er foreslått til 850 som i fjor.

14 Fordringer på sentralbanker og andre

kredittinstitusjoner	2016	2015
Fordring på Norges Bank	59.952	55.172
Utlån til og fordringer på andre banker	53.431	37.490

Datterselskapet oppbevarer 161,5 mill. kr. i klientmidler pr. 31.12.2016. Beløpet fremkommer ikke i datterselskapets balanse, men er innestående som innskudd i morbanken.

15 Segmenter - Mor

	2016				
	PM	BM	Andre	Ufordelt	Sum
Renteinntekter og lignende inntekter	131.397	100.497		7.652	239.546
Rentekostnader og lignende kostnader	75.000	34.282			109.282
I Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	56.397	66.215	0	7.652	130.264
<i>Rentenetto i forhold til utlån</i>	<i>1,24 %</i>	<i>2,91 %</i>			<i>1,91 %</i>
Provisjonsinnt. og inntekter fra banktjenester	8.484	2.834	19.416		30.734
Andre driftsinntekter				13.751	13.751
II SUM netto driftsinntekter	64.881	69.049	19.416	21.403	174.749
Lønn og generelle administrasjonskostnader	9.165	4.860	8.297	43.402	65.724
Andre driftskostnader				19.803	19.803
III Sum driftskostnader	9.165	4.860	8.297	63.204	85.527
Tap på utlån og garantier	283	2.105			2.388
<i>Tap i prosent</i>	<i>0,01 %</i>	<i>0,10 %</i>			<i>0,04 %</i>
Andel av resultat tilknyttet selskap				15.823	15.823
IV Driftsresultat før skatt	55.433	62.084	11.119	-25.978	102.657
Skatt på ordinært resultat				19.431	19.431
V Resultat av ordinær drift etter skatt	55.433	62.084	11.119	-45.409	83.226

	2015				
	PM	BM	Andre	Ufordelt	Sum
Renteinntekter og lignende inntekter	135.102	92.859		6.959	234.920
Rentekostnader og lignende kostnader	74.787	37.528			112.315
I Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	60.315	55.331	0	6.959	122.605
<i>Rentenetto i forhold til utlån</i>	<i>1,51 %</i>	<i>2,70 %</i>			<i>2,03 %</i>
Provisjonsinnt. og inntekter fra banktjenester	10.097	2.046	17.861		30.004
Andre driftsinntekter				8.928	8.928
II SUM netto driftsinntekter	70.412	57.377	17.861	15.887	161.537
Lønn og generelle administrasjonskostnader	7.725	5.110	8.694	48.209	69.738
Andre driftskostnader				19.857	19.857
III Sum driftskostnader	7.725	5.110	8.694	68.066	89.595
Tap på utlån og garantier	846	4.164			5.010
<i>Tap i prosent</i>	<i>0,02 %</i>	<i>0,20 %</i>			<i>0,08 %</i>
Andel av resultat tilknyttet selskap				1.000	1.000
IV Driftsresultat før skatt	61.841	48.103	9.167	-51.179	67.932
Skatt på ordinært resultat				17.537	17.537
V Resultat av ordinær drift etter skatt	61.841	48.103	9.167	-68.716	50.395

Utlån og fordringer på kunder	Privatmarked		Bedriftsmarked		Totalt	
	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015
Kasse-/drifts- og brukskreditter	1.107.444	978.431	130.420	127.714	1.237.864	1.106.145
Byggelån	88.852	30.913	282.937	226.896	371.788	257.809
Nedbetalingslån	3.662.896	3.200.999	1.714.605	1.758.120	5.377.501	4.959.119
Sum brutto utlån og fordringer på kunder	4.859.192	4.210.343	2.127.962	2.112.730	6.987.153	6.323.073
-Individuelle nedskrivninger	186	1.130	1.949	4.451	2.135	5.581
-Nedskrivninger grupper av utlån	799	799	7.001	7.001	7.800	7.800
Sum netto utlån og fordringer på kunder	4.858.207	4.208.414	2.119.012	2.101.278	6.977.218	6.309.692
Utlån formidlet til Eika Boligkreditt	1.607.526	1.171.736	0	59.114	1.607.526	1.230.850
Sum netto utlån inkl. Eika Boligkreditt	6.465.733	5.380.150	2.119.012	2.160.392	8.584.744	7.540.542

15a Innskudd etter type	Privatmarked		Bedriftsmarked		Totalt	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Innsk. fra og gjeld til kunder u/ avtalt løpetid	1.723.538	1.638.389	754.814	676.201	2.478.352	2.314.590
Innskudd på skattetrekkskonti	3.294	2.971	36.201	34.950	39.495	37.921
Innskudd BSU	111.673	100.803	0	0	111.673	100.803
Andre innsk. m/ avtalt løpetid	1.692.025	1.355.521	382.509	245.207	2.074.534	1.600.728
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	3.530.530	3.097.684	1.173.524	956.358	4.704.054	4.054.042

15b Geografisk fordeling	Innskudd		Brutto utlån	
	2016	2015	2016	2015
Melhus	2.282.950	2.081.590	2.143.434	1.976.515
Trondheim	1.718.031	1.447.198	3.656.434	3.298.389
Region	223.894	246.320	842.560	689.558
Andre utenfor regionen	479.179	278.934	344.725	358.611
Sum	4.704.054	4.054.042	6.987.153	6.323.073

16 Bankens beholdning av aksjer

16a Spesifikasjon av aksjer, fond og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat pr. 31.12.16

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	Antall	Ansk. kost	Balanseført verdi
Aksjer og egenkapitalbevis			
The Scottish	200		2
Kvinesdal Sparebank	14.776	1.478	1.034
Sum aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat		1.478	1.036
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat			
Eika Likviditet		15.000	15.348
Holberg OMF		40.000	40.518
Pluss Likviditet		50.000	50.682
Pluss Likviditet II		50.000	50.603
Forte pengemarked		30.000	34.307
Sum pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat		185.000	191.458

Spesifikasjon av aksjer, fond og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat pr. 31.12.15

Aksjer, egenkapitalbevis og andeler	Antall	Ansk. kost	Balanseført verdi
Egenkapitalbevis			
Kvinesdal Sparebank	14.776	1.478	1.034
Sum aksjer og egenkapitalbevis		1.478	1.034
Aksjefond			
Eika Global	587	688	759
Forte Norge	12.429	1.000	1.372
Forte Global	10.881	1.000	1.708
Sum aksjefond		2.688	3.839
Sum aksjer, ek-bevis og aksjefond til virkelig verdi over resultat		4.166	4.874
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat			
Forte pengemarked		30.000	33.472
Sum pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat		30.000	33.472

Anskaffelseskost er vår opprinnelige investerte beløp, og eksklusive utdelte og mottatte nye andeler i fondene

16b Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg pr. 31.12.16

Aksjer og egenkapitalbevis:	Antall	Eierandel	Ansk. kost	Balanseført verdi
Unoterte aksjer				
HEM Ansatte	400	0,250 %	15	15
SDC	5.452		2.464	2.464
Bøndernes Hus AS	80	0,794 %	4	1.437
Spama AS	150	0,333 %	15	134
Eiendomskreditt AS	32.500	1,250 %	3.325	4.062
Eika-Gruppen AS	505.488	2,270 %	38.720	68.241
Eika Boligkreditt AS	17.749.654	2,300 %	74.062	77.497
North Bridge Nordic Property 2 AS	16.857	1,075 %	355	710
North Bridge Nordic Property AS	16.857	1,075 %	61	349
Sum aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			119.021	154.909

Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg pr. 31.12.15

Aksjer og egenkapitalbevis:	Antall	Eierandel	Ansk. kost	Balansført verdi
Unoterte aksjer				
SDC	1.819		759	759
Bøndernes Hus AS	80	0,794 %	4	1.437
Melhus Tomteselskap AS	27	2,000 %	261	460
Spama AS	150	0,333 %	15	138
Eiendomskreditt AS	32.500	1,250 %	3.325	4.431
Eika-Gruppen AS	505.488	2,270 %	38.720	60.103
Eika Boligkreditt AS	17.102.181	2,300 %	71.152	74.163
North Bridge Nordic Property 2 AS	16.857	1,075 %	355	704
North Bridge Nordic Property AS	16.857	1,075 %	296	610
Sum aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			114.887	142.806

16c Investeringer i aksjer, egenkapitalbevis og aksjefond	2016	2015
<i>Aksjer, fond og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat</i>		
Aksjer og egenkapitalbevis	1.036	1.034
Aksjefond	0	3.839
Pengemarkedsfond	191.458	33.472
<i>Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg</i>		
Unoterte aksjer	154.909	142.806
Sum investeringer i aksjer, andeler og egenkapitalbevis	347.404	181.152

Endring i virkelig verdi på finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat inngår i posten netto gevinst/tap finansielle instrumenter. Sammen med gevinst/tap ved realisasjon utgjør dette 290 for 2016, mot 245 for 2015. Verdiendring på aksjer tilgjengelig for salg på 3.065 og 4.054 for hhv. 2016 og 2015, er ført mot utvidet resultat. Verdiendringen er i hovedsak knyttet til aksjene i Eika Gruppen og Eika Boligkreditt AS for begge de siste årene.

16d Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	2016	2015
Balansført verdi 01.01.	469.364	395.546
Verdiendringer over utvidet resultat i løpet av året	10.554	790
Skatteeffekt av ovenstående	-644	881
Netto tilgang/avgang	184.581	72.248
Realiserte gevinster/tap som er resirkulert i resultatet	-77	-139
Skatteeffekt av ovenstående	69	38
Balansført verdi 31.12.	663.847	469.364

17. Obligasjoner

Obligasjoner, klass. som tilgjengelig for salg	2016			2015		
	Pålydende	Ansk. kost	Bal.ført v.	Pålydende	Ansk. kost	Bal.ført v.
Børsnoterte:						
Stat/Statsgarantert	276.000	276.847	277.294	7.000	6.958	7.008
Kommune/fylke				18.000	18.002	17.969
Obligasjoner med fortrinnsrett	131.000	131.463	131.460	131.000	131.463	130.439
Norske banker/kredittforetak	63.000	63.251	63.101	92.500	93.022	92.105
Pengemarkedsfond				15.102	15.282	15.100
Unoterte:						
Kommune/fylke	27.000	26.863	27.007	43.000	42.799	42.927
Norske banker/kredittforetak	10.000	10.045	10.075	21.000	21.346	21.010
Sum	507.000	508.469	508.937	327.602	328.872	326.558

Bankens obligasjonsbeholdning er bokført til markedsverdi pr. 31.12. Banken eier ingen egne obligasjoner, og alle obligasjoner er i NOK. Gjennomsnittlig effektiv rente i 2016 var 1,22% mot 1,83% i 2015. Renterisiko ved en renteendring på 1% er for hele obligasjonsbeholdningen beregnet til 916 pr. 31.12.16 mot 467 pr. 31.12.15. Endring i virkelig verdi på obligasjoner tilgjengelig for salg utgjør 2.579 for 2016, mot -3.263 for 2015. Realisert tap utgjør 276 for 2016 og mot 139 i 2015. Total avkastning på porteføljen utgjør 2,01% i 2016, mot 0,62% i 2015, hensyntatt verdiendringene ført mot utvidet resultat.

18. Eierinteresser i datter- og tilknyttede selskap

	Aksjekap.	Eier-/ stemme- andel	Ansk. kost	Bokf. verdi	Bokf. verdi
				31.12.16	31.12.15
Melhus Regnskap AS	803	34,0 %	3.978	4.431	4.284
Sum tilknyttede selskap			3.978	4.431	4.284
Heimdal Eiendomsmegling AS	2.100	51,0 %	56.100	53.050	10.091
Sum datterselskap			56.100	53.050	10.091

Heimdal Eiendomsmegling AS driver eiendomsmegling og har hovedkontor på Rosten i Trondheim. I tillegg er de etablert sammen med banken på Bassengbakken på Solsiden i Trondheim, på Heimdal og på Melhus. Heimdal Eiendomsmegling AS har en egenkapital pr. 31.12.16 er på 34,4 mill. kr. Resultatet for 2016 er 9,2 mill. kr. etter skatt, der 4,6 mill. kr. tilfaller ikke-kontrollerende eiere.

Investeringen i Heimdal Eiendomsmegling AS ble gjort 1. januar 2010, og hadde en anskaffelseskost på NOK 8 millioner. Banken økte sin eierandel i Heimdal Eiendomsmegling AS til 51 % i januar 2016. Heimdal Eiendomsmegling AS har gått fra et tilknyttet selskap med eierandel på 20%, til å være et datterselskap. Dette medfører en realisasjon av de gamle aksjene banken eide i Heimdal Eiendomsmegling AS (20%) og som har gitt en gevinst på til sammen 11,9 mill. kr. som inntektsføres i 2016 under "Gevinst salg av aksjer".

I starten av 2015 foretok banken et oppkjøp av 34% av aksjene i Melhus Regnskap AS. Bokført verdi av selskapets egenkapital var 1.593, resterene verdi ved oppkjøpet er vurdert å være goodwill.

	31.12.16	31.12.15
Balanseført verdi 1.1 / Kostpris	14.375	10.397
Tilgang/avgang	-10.091	3.978
Utbetalt utbytte	-168	-1.000
Andel resultat	315	1.620
Avskrivning merverdi	0	-620
Balanseført verdi tilknyttet selskap	4.431	14.375

Bankens heleide datterselskap, Melhus Sparebank Eiendom AS er avviklet i 2016.

Heimdal Eiendomsmegling AS eier 100% av Trygg Eiendomsmegling AS, med bokført verdi på 28. Dette er et selskap uten aktivitet.

19 Nærstående parter

Innskudd og utlån, samt transaksjoner mellom nærstående har samme betingelser som overfor ekstern tredjepart. Balanse- og resultatposter banken har til datterselskap som er eliminert i konsernregnskapet

	Datterselskap		Tilknyttet selskap	
	31.12.16	31.12.15	31.12.16	31.12.15
Leieinntekter	609	0	0	510
Renteinntekter	762	86	51	374
Provisjonskostnader	400	0	0	0
Rentekostnader	2.062	0	12	3.833
<i>Balanseposter ved årsslutt</i>				
	Datterselskap		Tilknyttet selskap	
	31.12.16	31.12.15	31.12.16	31.12.15
<i>Eiendeler:</i>				
Utlån	0	153	777	4.578
Ubenyttet kreditt	20.000	0	800	0
Garantier	1.246	0	0	0
<i>Gjeld:</i>				
Innskudd fra kunder	7.710	80	2.188	129.439
Kortsiktig gjeld	500	0	0	0

Det ble vedtatt og utbetalt 6,0 MNOK i utbytte fra Heimdal Eiendomsmegling AS i 1. kvartal og som er bokført som fradrag i investeringen. I tillegg har Heimdal Eiendomsmegling AS 161,5 MNOK i klientmidler i banken som ikke balanseføres i datterselskapet.

20 Immaterielle eiendeler

	Mor		
	Goodwill	Immaterielle eiendeler	Sum
Bokført verdi pr 31.12.14	1.060	779	1.840
Anskaffelseskost 01.01	3.755	10.332	14.087
Tilgang/avgang	0	1.102	1.102
Nedskrivninger	-720	0	-720
Akk. avskrivninger 01.01	-2.695	-9.553	-12.248
Bokført verdi pr 31.12.15	340	1.881	2.222
Anskaffelseskost 01.01	3.755	11.434	15.189
Tilgang/avgang	0	1.127	1.127
Nedskrivninger/avskrivninger	-340	-325	-665
Akk. avskrivninger 01.01	-3.415	-9.553	-12.968
Bokført verdi pr. 31.12.16	0	2.684	2.684

Immaterielle eiendeler som gjelder kostnader i forbindelse med etablering av verdipapirkonsepsjonen avskrives ikke. Goodwill oppstod opprinnelig gjennom overtakelse av Finans Rådgivning AS. Tidligere ble goodwill i konsernet målt opp mot forventet total inntjening i Finans Rådgivning AS. Fusjon av selskapet ble ført til konsernkontinuitet. Etter fusjonen ble goodwill reallokert til å måles mot selskapets tidligere vesentligste inntektskilde som er videreført i banken. Det vil årlig bli vurdert om det foreligger nedskrivningsbehov på bokført goodwill, og er i år nedskrevet forholdsmessig med reduksjonen av EBK-portefølje oppbygd av det tidligere datterselskapet.

	Konsern		
	Goodwill	Immaterielle eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 01.01	3.755	14.654	18.409
Tilgang/avgang	31.721	12.888	44.609
Nedskrivninger/avskrivninger	-340	-1.294	-1.634
Akk. avskrivninger 01.01	-3.415	-11.835	-15.250
Bokført verdi pr. 31.12.16	31.721	14.413	46.134

Det ble foretatt en merverdianalyse ved oppkjøp av aksjene i Heimdal Eiendomsmegling AS. Identifiserte immaterielle eiendeler ved konserndannelsen består av merkenavn, kunderelasjoner og ordreservert, resten betraktes som goodwill.

21 Spesifikasjon av varige driftsmidler

	Mor		Sum	Konsern
	Tomt og bygning	Inventar og utstyr		Sum
Bokført verdi pr. 31.12.14	25.612	2.678	28.290	28.290
Anskaffelseskost 01.01	35.984	15.770	51.754	51.754
Utrangering	0	-5.055	-5.055	-5.055
Tilgang/avgang	3.419	4.566	7.985	7.985
Årets avskrivninger	-1.593	-1.407	-3.000	-3.000
Akk. avskrivninger 01.01	-8.850	-8.036	-16.886	-16.886
Bokført verdi pr. 31.12.15	28.960	5.838	34.798	34.798
Anskaffelseskost 01.01	39.403	15.281	54.684	64.466
Utrangering	0	-1.641	-1.641	-1.641
Tilgang/avgang	33	1.678	1.711	3.717
Årets avskrivninger	-1.445	-1.814	-3.259	-4.237
Akk. avskrivninger 01.01	-10.443	-7.802	-18.245	-24.848
Bokført verdi pr. 31.12.16	27.548	5.702	33.250	37.457

22 Finansielle instrumenter

22a Finansielle derivater

	31.12.16		31.12.15	
	Eiendeler	Forpl.	Eiendeler	Forpl.
Renteswapper	0	4.748	1.853	6.954
Periodiserte renter swapper	0	178	-358	0
Derivater – virkelig verdi	0	4.926	1.495	6.954

Derivater er klassifisert som holdt for handelsformål til virkelig verdi over resultat.

Nominelle beløp på swapavtalene	31.12.16	31.12.15
Rentebytteavtale fastrente-utlån	79.081	86.293
Rentebytteavtale obligasjonslån	0	150.000
Sum rentebytteavtaler	79.081	236.293

Nominelt beløp tilsvarer det referansebeløp (hovedstol) som er avtalt i bytteavtalen og som er grunnlag for beregning av rente og avkastning.

Netto oppgjør finansielle instrumenter

Eiendeler 31.12.16	Beløp i balansen	Beløp som er gjenstand for nettoppgjør	Beløp etter mulig nettoppgjør
Derivater	0	0	0
Sum	0	0	0

Forpliktelser 31.12.16	Beløp i balansen	Beløp som er gjenstand for nettoppgjør	Beløp etter mulig nettoppgjør
Derivater	4.926	0	4.926
Sum	4.926	0	4.926

Eiendeler 31.12.15	Beløp i balansen	Beløp som er gjenstand for nettoppgjør	Beløp etter mulig nettoppgjør
Derivater	1.495	1.355	140
Sum	1.495	1.355	140

Forpliktelser 31.12.15	Beløp i balansen	Beløp som er gjenstand for nettoppgjør	Beløp etter mulig nettoppgjør
Derivater	6.954	1.355	5.599
Sum	6.954	1.355	5.599

Det foreligger ikke tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA) mot noen av partene.

22b Balanseført verdi av finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler pr. kategori	Kategori 2016			Kategori 2015		
	Virkelig verdi over resultat	Lån og fordringer	Tilgjengelig for salg	Virkelig verdi over resultat	Lån og fordringer	Tilgj. for salg
Kontanter og fordringer på sentralbanken		69.947			64.704	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		53.431			37.490	
Netto utlån til kunder		6.977.218			6.309.692	
Aksjer og ek. bevis til virkelig verdi over res.	1.036			4.874		
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.	191.458			33.472		
Sertifikater og obl. tilgjengelig for salg			508.937			326.558
Finansielle derivater	0			1.495		
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			154.909			142.806
Sum finansielle eiendeler	192.494	7.100.596	663.847	39.841	6.411.886	469.364

Finansielle gjeld pr. kategori	Virkelig verdi over resultat	Andre finansielle forplikt.	Virkelig verdi over resultat	Andre finansielle forplikt.
Innskudd fra og gjeld til kunder		4.704.054		4.054.042
Gjeld til kredittinstitusjoner		150.709		150.671
Sertifikat- og obligasjonsgjeld		2.267.735		1.998.674
Finansielle derivater	4.926		6.954	
Ansvarlig lånekapital		80.009		79.976
Sum finansiell gjeld	4.926	7.202.507	6.954	6.283.363

Aksjer, egenkapitalbevis og pengemarkedsfond til virkelig verdi over resultat er frivillig valgt å klassifisere i denne kategorien, se forøvrig note 2.7.

Virkelig verdi av finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler pr. kategori	Kategori 2016			Kategori 2015		
	Virkelig verdi over resultat	Lån og fordringer	Tilgjengelig for salg	Virkelig verdi over resultat	Lån og fordringer	Tilgj. for salg
Kontanter og fordringer på sentralbanken		69.947			64.704	
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		53.431			37.490	
Netto utlån til kunder		6.979.063			6.313.907	
Aksjer og ek. bevis til virkelig verdi over res.	1.036			4.874		
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.	191.458			33.472		
Sertifikater og obl. tilgjengelig for salg			508.937			326.558
Finansielle derivater	0			1.495		
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			154.909			142.806
Sum finansielle eiendeler	192.494	7.102.441	663.847	39.841	6.416.101	469.364

Finansielle gjeld pr. kategori	Virkelig verdi over resultat	Andre finansielle forplikt.	Virkelig verdi over resultat	Andre finansielle forplikt.
Innskudd fra og gjeld til kunder		4.704.054		4.054.042
Gjeld til kredittinstitusjoner		150.709		150.671
Sertifikat- og obligasjonsgjeld		2.247.430		1.984.605
Finansielle derivater	4.926		6.954	
Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån		78.696		78.696
Sum finansiell gjeld	4.926	7.180.889	6.954	6.268.014

Virkelig verdi av fastrente utlån er beregnet som diskontert verdi på fremtidige kontantstrømmer på det enkelte fastrenteutlån. Virkelig verdi på sertifikat- og obligasjonsgjeld, samt ansvarlig lånekapital og fondsobligasjonslån er ut fra kurser i VPS.

22c Vurdering av virkelig verdi

Eiendeler	2016			2015		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
<i>Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultat</i>						
Finansielle derivater		0			1.495	
Aksjer og ek. bevis til virkelig verdi over res.	2	1.034		3.840	1.034	
Pengemarkedsfond til virkelig verdi over res.	191.458			33.472		
<i>Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg</i>						
Sertifikater og obligasjoner tilgjengelig for salg	508.937			326.558		
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg			154.909			142.806
Sum eiendeler	700.397	1.034	154.909	363.870	2.529	142.806
Forpliktelser	2016			2015		
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
<i>Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet</i>						
Finansielle derivater		4.926			6.954	
Sum forpliktelser	0	4.926	0	0	6.954	0

Resterende er til amortisert kost med flytende rente. Balanseført verdi er tilnærmet virkelig verdi. Ingen finansielle instrumenter er flyttet fra et nivå til et annet i løpet av rapporteringsperioden. Det foreligger ingen avtaler om sikkerhetsstillelse for finansielle instrumenter.

Følgende tabell presenterer endringene i instrumenter klassifisert i nivå 3 pr. 31.12.:

	2016	2015
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg 01.01.	142.806	129.469
Tilgang	7.738	12.716
Avgang/nedskrivning	-3.802	-3.539
Endring i verdi ført mot utvidet resultat	8.167	4.054
Gevinst/tap ved realisasjon ført mot ordinært resultat	0	106
Aksjer og egenkapitalbevis tilgjengelig for salg 31.12.	154.909	142.806

Verdivurdering

Det har ikke vært endring i verdsettelsesmetoder i løpet av rapporteringsperioden.

Nivå 1

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er basert på omsetningskurs på balansedagen. Omsetningskursen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs; for finansielle forpliktelser benyttes gjeldende salgskurs.

Kursene hentes fra Oslo Børs.

Nivå 2

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked bestemmes ved bruk av verdsettelsesmetoder. Disse metodene maksimerer bruken av observerbare markedsdata der det er tilgjengelig og baserer seg i minst mulig grad av bankens egne estimater. Disse finansielle instrumentene inngår i nivå 2. Virkelig verdi på finansielle instrumenter tilgjengelig for salg, fastsettes for obligasjoner av Eika Kapitalforvaltning.

Nivå 3

Banken bruker ulike metoder og gjør forutsetninger basert på markedsforholdene som eksisterer på hver balansedag. For langsiktige forpliktelser benyttes omsetningskurs for det aktuelle instrument eller for et lignende instrument. Andre teknikker, slik som diskontert verdi på fremtidige kontantstrømmer benyttes for å fastsette virkelig verdi for øvrige finansielle instrumenter. Dersom en eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert i nivå 3. For aksjer som ikke handles på regulert marked benyttes siste omsatte kurs, evt. bokført verdi av egenkapital. Verdien på aksjene i Eika Gruppen er vurdert ut fra verdsettelse av analytikere i Eika. Det benyttes anerkjente metoder for verdsettelse av denne type aksjer. Verdien er på 135 pr. aksje og synes rimelig i forhold til siste emisjonskurs foretatt i 2015, samt etterfølgende utvikling i selskapet. EBK-aksjene er vurdert til 4,4 pr. aksje på bakgrunn av emisjon i november 2016.

Sensitivitetsanalyse nivå 3

En negativ endring i verdifastsettelsen for aksjer i Eika Gruppen AS og EBK på 10% ville medført en verdiendring på til sammen 14,6 mill., 10,3 mill av nedskrivningen ville blitt ført over utvidet resultat, resterende nedskrivning ville påvirket ordinært resultat. Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, verdsettes til amortisert kost.

Finansielle derivater

Banken har finansielle derivater for å sikre seg mot rente- og valutarisiko. Ved første gangs innregning måles derivater til virkelig verdi. Virkelig verdi på derivater beregnes som nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer. Dette beregnes av eksternt finansiell institusjon. Vi har ikke derivater som inngår i en regnskapsmessig sikring. Endringer i virkelig verdi på derivater resultatføres under netto gevinst på finansielle instrumenter til virkelig verdi.

23. Andre eiendeler

	Mor		Konsern
	2016	2015	2016
Opptjent inntekt bruktomsetning			18.060
Opptjent inntekt prosjektomsetning			25.325
Utlagte kostnader prosjekter/klienter			6.271
Periodiseringer/diverse fordringer	7.340	5.231	13.028
Sum andre eiendeler	7.340	5.231	62.684

24. Sertifikatlån/Obligasjonslån/Gjeld til kredittinstitusjoner pr. 31.12.16

Sertifikat/Obligasjonslån	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO 0010763808	25.04.16	15.02.17	fast	3M NIBOR	Sertifikat	30.000
ISIN NO 0010778160	10.11.16	10.06.21	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010768088	22.06.16	22.02.21	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010703424	21.02.14	21.11.18	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	300.000
ISIN NO 0010733405	23.03.15	23.03.18	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	150.000
ISIN NO 0010741051	01.07.15	01.10.19	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	300.000
ISIN NO 0010712623	13.06.14	28.02.19	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	300.000
ISIN NO 0010758964	08.03.16	09.03.20	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010672686	04.03.13	03.03.17	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	118.000
ISIN NO 0010764657	09.05.16	02.06.20	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	260.000
ISIN NO 0010690845	10.10.13	08.09.17	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	212.000
Sum pålydende						2.270.000
Underkurser						-6.910
Periodiserte renter						4.645
Sum bokførte sertifikat og obligasjonsgjeld						2.267.735

Gjeld til kredittinstitusjoner	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Lånesum
Kredittforeningen for Sparebanker	27.11.13	27.02.18	flytende	3M NIBOR	150.000
Sum pålydende					150.000
Periodiserte renter og mer-/mindre verdi					709
Sum innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid					150.709

Ansvarlig låne kapital/fondsobligasjonslån	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO 0010718786	15.09.14	evig	flytende	3M NIBOR	Ansvarlig lån	80.000
Sum pålydende						80.000
Underkurser						-88
Periodiserte renter						97
Sum bokført ansvarlig låne kapital						80.009

Det har ikke forekommet brudd på lånebetingelsene i perioden.

Sertifikatlån/Obligasjonslån/Gjeld til kredittinstitusjoner pr. 31.12.15

Sertifikat/Obligasjonslån	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO 0010754377	11.12.15	11.05.16	fast	1,88 %	Sertifikat	75.000
ISIN NO 0010754385	11.12.15	12.09.15	fast	1,90 %	Sertifikat	75.000
ISIN NO 0010754914	29.12.15	23.05.16	fast	1,80 %	Sertifikat	50.000
ISIN NO 0010754922	29.12.15	28.10.16	fast	1,83 %	Sertifikat	50.000
ISIN NO 0010662604	26.11.12	25.11.16	fast	3,55 %	Åpent obl. lån	150.000
ISIN NO 0010703424	21.02.14	21.11.18	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010733405	23.03.15	23.03.18	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	150.000
ISIN NO 0010741051	01.07.15	01.10.19	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	300.000
ISIN NO 0010712623	13.06.14	28.02.19	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	150.000
ISIN NO 0010675861	07.05.13	07.03.16	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010672686	04.03.13	03.03.17	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	200.000
ISIN NO 0010690837	26.09.13	19.06.16	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	100.000
ISIN NO 0010690845	10.10.13	08.09.17	flytende	3M NIBOR	Åpent obl. lån	300.000
Sum pålydende						2.000.000
Underkurser						-5.157
Periodiserte renter						3.831
Sum bokførte sertifikat og obligasjonsgjeld						1.998.674

Gjeld til kredittinstitusjoner	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Lånesum
Kredittforeningen for Sparebanker	27.11.13	27.02.18	flytende	3M NIBOR	150.000
Sum pålydende					150.000
Periodiserte renter og mer-/mindreverdi					671
Sum innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid					150.671

Ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån	Lånedato	Forfall	Rente	Grunnlag	Klausuler	Lånesum
ISIN NO 0010718786	15.09.14	evig	flytende	3M NIBOR	Ansvarlig lån	80.000
Sum pålydende						80.000
Underkurser						-120
Periodiserte renter						96
Sum bokført ansvarlig lånekapital						79.976

25 Finansiell gjeld	2016	2015
Finansiell gjeld pr. 01.01	2.229.321	1.789.555
Opptak i perioden	1.210.000	750.000
Nedbetaling i perioden	-940.000	-325.000
Endring påløpte renter	-868	14.766
Finansiell gjeld pr. 31.12.	2.498.453	2.229.321

Inkluderer gjeld til kredittinstitusjoner og obligasjonsgjeld, samt ansvarlig lånekapital.

26 Fondsobligasjonslån/ansvarlig lån

Fondsobligasjonslånet ble det tatt opp 04.02.15 på 60 mill som er godkjent etter nytt kapitalkravsregelverk. Lånet forrentes til Nibor + 3,25 prosentpoeng. Rente er for tiden 4,34%. Lånet er klassifisert under egenkapital. Renter behandles som utdeling av utbytte på fondsobligasjonsandeler.

Banken tok den 15.09.14 opp et evigvarende ansvarlig lån på 80 mill. for å optimalisere kapitalstrukturen i banken. Lånet forrentes til Nibor + 1,60 prosentpoeng. Rente er for tiden 2,73%.

27 Påløpte kostnader og forskuddsbet. inntekter

	Mor		Konsern
	2016	2015	2016
Påløpte feriepenge og aga av feriepenge	4.023	4.461	10.241
Arbeidsgiveravgift	2.058	1.322	3.562
Resultatlønn/bonus	2.501	2.314	10.989
Periodiseringer	6.300	3.977	5.800
Sum påløpte kostn. og forskuddsbet. innt.	14.882	12.074	30.592

28 Annen gjeld

	Mor		Konsern
	2016	2015	2016
Leverandørgjeld	1.980	1.578	7.975
Skattetrekk	2.379	2.443	5.362
Bankremisser	1.139	1.123	1.139
Merverdiavgift	352	294	5.291
Periodiseringer	10.604	5.185	10.789
Sum annen gjeld	16.454	10.623	30.556

29 Kapitaldekning

	2016	2015
Innskutt kapital	247.936	166.726
Opptjent kapital, ekskl. foreslått utbytte	476.043	406.593
Fradrag immaterielle eiendeler	-2.013	-1.667
Fradrag "prudent valuation"	-698	-357
Fradrag for ansvarlig kapital andre finansinstitusjoner, ikke vesentlig eierandel < 10%	-85.610	-87.859
Overgangsbestemmelser vedr. fradrag for ikke vesentlige eierandeler	34.244	52.715
Ren kjernekapital	669.902	536.151
Fondsobligasjoner	60.303	60.301
Overgangsbestemmelser vedr. fradrag for ikke vesentlige eierandeler	-17.122	-26.358
Kjernekapital	713.083	570.094
Ansvarlig kapital	80.009	79.976
Overgangsbestemmelser vedr. fradrag for ikke vesentlige eierandeler	-17.122	-26.358
Ansvarlig kapital	775.970	623.712

Eksponeringskategori/beregningsgrunnlag

<i>Lokale og regionale myndigheter</i>	18.607	12.175
<i>Offentlige foretak</i>	0	0
<i>Institusjoner</i>	18.720	23.740
<i>Foretak</i>	453.353	460.668
<i>Massemarkedsengasjementer</i>	358.449	186.069
<i>Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom</i>	2.602.989	2.369.200
<i>Forfalte engasjementer</i>	31.147	15.795
<i>Obligasjoner med fortrinnsrett</i>	13.122	13.044
<i>Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating</i>	21.621	6.965
<i>Andeler i verdipapirfond</i>	33.865	13.552
<i>Egenkapitalposisjoner</i>	208.971	57.128
<i>Øvrige engasjementer</i>	193.145	158.558
Beregningsgrunnlag kredittrisiko	3.953.989	3.316.894
Beregningsgrunnlag operasjonell risiko	275.498	248.485
Beregningsgrunnlag CVA-risiko	2.963	4.188
Samlet beregningsgrunnlag	4.232.450	3.569.567

Beregningsgrunnlag i % av forv.kap. 50,82 % 51,12 %

Kapitaldekning	18,33 %	17,47 %
Kjernekapitaldekning	16,85 %	15,97 %
Ren kjernekapitaldekning	15,83 %	15,02 %

Uten gjeldende overgangsbestemmelser i kapitaldekningsforskriften er ren kjernekapitaldekning på 15,02%. Banken har som langsiktig mål om å ha en kapitaldekning på over 19,5%. Mål for ren kjernekapitaldekning er på 16% ved de to neste årsskiftene, hensyntatt bortfall av overgangsbestemmelser og innføring av konsolideringsplikt. Finanstilsynet har fastsatt et Pilar-2 krav til banken på 3,3%, som også hensyntas i bankens kapitalmål sammen med nye krav til motsyklisk buffer.

30 Pensjonsforpliktelser

Banken hadde i 2016 en ytelsesbasert og en innskuddsbasert pensjonsordning dekket gjennom DnB Livsforsikring. I alt 61 ansatte er med i den innskuddsbaserte ordningen i 2016 og innbetalt premie i år er 2.939 mot 2.920 i fjor. Forpliktelser overfor pensjonister i den ytelsesbaserte ordningen er i 2016 utbetalt. Det står derfor nå igjen 7 ansatte i den ytelsesbaserte ordningen. Årlig forventet regulering av pensjoner er endret og tilpasset de betingelser som er i bankens innskuddsordning. Dette har medført en større nedgang i bankens pensjonsforpliktelse.

Ved beregning av de framtidige pensjoner er

følgende forutsetninger lagt til grunn:	31.12.16	31.12.15
Diskonteringsrente	2,1 %	2,5 %
Lønnsregulering	2,1 %	2,5 %
Årlig forventet G- regulering	2,3 %	2,3 %
Pensjonsregulering	2,0 %	2,3 %
Arbeidsgiveravgift/finansskatt	19,1 %	14,1 %
Dødelighetstabell	K2013 BE	K2013 BE
Uføretabell	IR02	IR02

Årets pensjonskostnad fremkommer slik:

	31.12.16	31.12.15
Servicekost og andre kostnader/(inntekter)	-5.435	68
Årets pensjonsopptjening (Service cost)	0	0
Renter på service cost	0	0
Arbeidsgiveravgift (aga)	0	0
Service cost inkl. renter og aga	0	0
Administrasjonskostnader	61	60
Arbeidsgiveravgift (aga)	9	8
Administrasjonskostnader inkl. aga	70	68
Planendringer i perioden	0	0
Avkorting/oppgjør på DBO	-13.703	0
Oppgjør pensjonsmidler	9.081	0
Netto planendringer, avkorting, oppgjør	-4.622	0
Arbeidsgiveravgift	-883	0
Netto planendringer, avkorting, oppgjør, inkl. aga	-5.505	0

Finans kostnad / (inntekt)

Rentekostnad / (inntekt) på netto forpliktelser	117	154
Arbeidsgiveravgift (aga)	17	22
Netto rentekostnader (inntekter)	134	176
Periodens netto pensjonskostnad / (inntekt)	-5.301	244

Finanskostnad er også klassifisert i regnskapet som pensjonskostnad.

Pensjonskostnad ført over utvidet resultat

Estimatavvik tap (gevinst) - endring diskonteringsrente	191	-388
Estimatavvik tap (gevinst) - endring i de andre økonomiske forutsetningene	-250	-413
Estimatavvik tap (gevinst) - endring i dødelighetstabell	0	0
Estimatavvik tap (gevinst) - endring i andre demografiske forutsetninger	0	0
Estimatavvik tap (gevinst) - Endring i andre forhold DBO	696	-359
Estimatavvik tap (gevinst) - Endring i andre forhold pensjonsmidler	-57	15
Fonds- og rentegaranti kostnader	155	374
Tap (gevinst) i perioden ført over utvidet resultat	735	-771

Endring i ytelsesbasert forpliktelse	2016	2015
Pensjonsforpliktelse 01.01	17.543	19.525
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	0	-152
Rentekostnad	432	448
Overtagelse/ oppkjøp/ flytting av medlemmer	-14.586	0
Aktuarielle tap/(gevinster)	638	-1.161
Utbetalte ytelser	-1.200	-1.117
Pensjonsforpliktelse 31.12 inkl. aga	2.827	17.543

Endring i pensjonsmidlenes virkelige verdi	2016	2015
Virkelig verdi pensjonsmidler 01.01	11.556	11.243
Forventet avkastning på pensjonsmidler	229	204
Overtagelse/ oppkjøp/ flytting av medlemmer	-9.081	0
Aktuarielle (gevinster)/tap	-97	-389
Bidrag fra arbeidsgiver	822	1.075
Utbetalte ytelser	-695	-577
Virkelig verdi pensjonsmidler 31.12	2.734	11.556

Faktisk avkastning på pensjonsmidlene var 228 i 2016, 204 i 2015, 1137 i 2014, 918 i 2013 og 372 i 2012.

	2016	2015	2014	2013	2012
Nåverdien av den ytelsesbaserte pens. forpl.	2.827	17.543	19.525	51.651	47.279
Virkelig verdi av pensjonsmidlene	2.734	11.556	11.243	27.063	23.576
Underskudd/(overskudd)	93	5.987	8.282	24.588	23.703
Erfarte justeringer på pensjonsforpliktelsene	637	-1.160	-2.853	1.683	2.470
Erfarte justeringer på pensjonsmidlene	98	389	-1.344	1.122	686

31 Egenkapitalbevisiere

Banken har etter årets emisjon nå utstedt 2.306.140 stk egenkapitalbevis pålydende kr 100.

Egenkapitalbevisierens rettigheter følger forskrift om egenkapitalbevis i sparebank.

20 største egenkapitalbevisiere pr 31.12.16:	Antall	Andel
Forsvarets Personellservice	191.300	8,30 %
Berg Invest Holding AS	183.681	7,96 %
MP Pensjon	106.925	4,64 %
Verdipapirfondet Eika Utbytte	90.239	3,91 %
Thore Hyggen	59.302	2,57 %
Kjell Petter Johansen	55.400	2,40 %
Rakon Eiendom AS	52.790	2,29 %
Schlösser-Møller Gruppen AS	48.500	2,10 %
Thorbjørn Grunnan	46.360	2,01 %
Forte Trønder	42.300	1,83 %
Unne Invest AS	42.235	1,83 %
Sparebankstiftelsen DnB Nor	38.000	1,65 %
Lega AS	37.350	1,62 %
Sifo Invest AS	35.626	1,54 %
Trønder Økonomi AS	34.470	1,49 %
Gunnar Horten	33.722	1,46 %
Ola Løkbakks fond	27.850	1,21 %
Universal Presentkort AS	25.700	1,11 %
Erlend Klefstad	25.000	1,08 %
Ragnar Wehn	24.226	1,05 %
Øvrige	1.105.164	47,92 %
Totalt utstedte egenkapitalbevis	2.306.140	100,00 %
Totalt antall egenkapitalbevisiere	697	

Egenkapitalbevisbrøk	2016	2015
Eierandelskapital	230.614	152.727
Beholdning av egne egenkapitalbevis	-7	-2
Overkursfond	17.330	14.008
Utjevningsfond, ekskl. avsatt utbytte	27.864	16.964
A. Sum egenkapitalbeviserernes kapital	275.802	183.697
Grunnfondskapital	403.790	333.634
B. Sum grunnfondskapital ekskl. FUG/utbytte	403.790	333.634
Annen egenkapital, ikke resultatført	26.459	13.661
Egenkapital 01.01. ekskl. utbytte/gaver	706.051	530.992
Egenkapitalbevisbrøk A/(A+B)	39,6 %	35,5 %

Brøken beregnes i utgangspunktet på grunnlag av egenkapital ved begynnelsen av året, fratrukket foreslått utbytte/gaver. I tillegg medregnes i eierbrøken en andel av emisjonsbeløpene tilsvarende antall dager etter registrering i Foretaksregisteret. Årets emisjon gjør at den beregnes ut fra gjennomsnittlig andel gjennom året og avviker noe ved utdeling ved årets slutt, jfr. note 13. Fond for urealiserte gevinster holdes utenfor da de fordeles forholdsmessig.

Egenkapitalbevis eid av tillitsvalgte:

	Antall*
Styremedlemmer:	
Roar Øverbø*	16.700
Jan Erik Helgemo, varamedlem	15.166
Marianne Bringdal *	10.211
Ståle Vandvik (ansattevalgt vara)	4.442
Esten Bollingmo, ansattvalgt	1.821
Bernt Gagnås, nestleder	1.050
Mona Berg Valseth, ansattvalgt	711

Forstanderskapsmedlemmer 2016:

Pål Berg* (repr. Berg Invest Holding AS)	183.681
Erik Schløsser Møller* (repr. Schløsser Møller Gruppen AS/Athos Holding AS)	68.539
Leidulf Gravråk*	51.350
Frank G. Forseth *	34.470
Anna E. Rathe	19.000
Anders Storhaugen (varamedlem)	13.626
Jørgen Tøndel * (varamedlem)	8.297
Kåre Skånøy (varamedlem)	7.902
Mildrid Akselsen	5.800
Atle Hagen	5.000
May-Liss Langørgen	4.010
Anders Losen	3.610
Else Løhre (varamedlem)	3.000
Jørn Wangberg (varamedlem)	2.150
Berit Johanne Holthe*	2.000
Terje Tyskø	1.809
Odd Jarle Brodal	1.369
Anne Gaustad (varamedlem)	1.323
Kristmar Sunnset	1.300
Hilde Meland	1.139
Henrik Rødde	1.100
Mai Kristin Søtvik	936
Inger Anita Fremo (varamedlem)	598
Marianne Eidsmo(varamedlem)	418
Stig Langseth	342
Ane E. Meistad	182
Petra Løvseth	150

*) Egenkapitalbevis eid av nærstående er inkludert.

32 Garantiansvar og pantstillelser

Garantiansvar	2016	2015
Betalingsgarantier Eika Boligkreditt	124.459	19.900
Betalingsgarantier øvrige	32.596	63.791
Kontraktsgarantier	102.625	99.955
Sparebankenes Sikringsfond	0	0
Sum garantiansvar	259.680	183.646

Ingen del av garantiansvaret er kontraktsgarantert av andre kredittinstitusjoner. Se også note 11g.

Pantstillelser og lignende	2016	2015
Obligasjoner stillet som sikkerhet for lån i Norges Bank, bokf. verdi	176.959	175.671
Sum pantstillelser	176.959	175.671

Banken stiller garanti for lån som er formidlet til Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriteriet at lånet er innenfor 60% av panteobjekt. Betalingsgarantiene overfor EBK består av 1.010 avtaler mot 835 i fjor. Garantibeløpet er tredelt jfr. egen note om Eika Boligkreditt. Årlige garantiprovisjoner utgjør ca. 0,05 mill. kr.

Banken har pr. i dag ikke systemer som kan beregne eksakt nåverdi av den fremtidige provisjonsinntekten på hver enkelt garantiavtale. Nåverdi av den fremtidige årlige innbetalingen er beregnet til ca. 3,5 mill.kr. lik fjoråret, dette ut i fra en gjennomsnittlig garantitid på 4 år. Det er benyttet en forenklet metode for å beregne nåverdien av denne eiendelen og forpliktelsen. Eiendelen og forpliktelsen er pga. usikkerheten i beregningen og at den ikke utgjør noen resultat effekt, ikke medtatt i regnskapet som eiendel eller forpliktelse.

Det har ikke vært foretatt utbetalinger på garantier i 2016 eller 2015. Banken stiller samme krav til sikkerheter på garantier som for øvrig kredittgivning, jfr. note 3.

Finansielle garantier skal innregnes etter reglene i IAS 39.14 og måles etter reglene i IAS 39.43 og IAS 39.47 jfr IAS 39.AG4 med mindre reglene i IAS 39.29-37 jfr IAS 39.AG47-AG52 kommer til anvendelse. Det finnes ikke unntak fra dette. Innregningen gjøres ved at garantiforpliktelsen vises som en gjeldspost, og en tilhørende fordring på garantiprovisjoner. Så lenge garantiforpliktelsen ikke er påvirket av IAS 37 (jf. IAS 39.47(c)(i)), vil balanseføringen av garantiforpliktelsen ikke ha resultatmessig effekt. Vår vurdering har derfor vært at de finansielle garantiene ikke er vesentlige for bankens regnskap, og at inntil vi har systemer for å gjennomføre nøyaktige beregninger kan en balanseføring utelates, med referanse til IASBs rammeverk paragraf 30. De finansielle garantiene er pr. i dag ikke balanseført, og det gjøres en løpende inntektsføring av garantiprovisjoner.

33 Sparebankenes Sikringsfond

Avgift til Sparebankenes Sikringsfond er kostnadsført med 3,4 mill mot 2,7 mill i fjor.

34 Leieavtaler

Bankens avdelingskontorer på Ler og Korsvegen holder til i leide lokaler. Leieavtalene utgår i 2018 og 2020 for hhv. Korsvegen og Ler med oppsjon på forlengelse. Årlig leie for lokaler til filialene er 139 mot 140 i fjor. Banken har inngått ny leieavtale fra april 2015 i nye lokaler på Bassengbakken på Solsiden i Trondheim . Leiekostnadene i 2016 var 1.400. I tillegg har banken leid kontorer til avdeling på Vestre Rosten til 317 i 2016.

35 Hendelser etter balanse dagen

Styrets forslag til utbytte er på 19,6 MNOK for 2016. Endelig vedtak foretas i generalforsamling 9. mars 2017, jfr. note 13.

Til generalforsamlingen i Melhus Sparebank

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Melhus Sparebanks årsregnskap som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Melhus Sparebank per 31. desember 2016 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.
- gir konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Melhus Sparebank per 31. desember 2016 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2016. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

PricewaterhouseCoopers AS, Brattørkaia 17 B, Postboks 6365 Sluppen, NO-7492 Trondheim

T: 02316, org.no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Sentrale forhold ved revisjonen

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Verdsettelse av utlån til kunder

Vi har fokusert på dette området fordi ledelsen i stor grad benytter skjønn i vurderingen av nedskrivningsbehov for utlån. I tillegg utgjør utlån en betydelig andel av verdien av eiendeler i balansen.

Bankens rutiner og systemer for oppfølging av utlån og identifisering av utlån med nedskrivningsbehov samt vurderingen av disse utlånene er sentrale. Bruken av skjønn kan påvirke årets regnskapsmessige resultat og ha betydning for overholdelse av kapitaldekningsregelverket som følge av risikoklassifisering av utlån.

Etter regnskapsreglene skal banken på slutten av hver rapporteringsperiode vurdere om det finnes objektive indikasjoner på at et utlån har falt i verdi. Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall på utlån har inntruffet, skal nedskrivningsbeløpet beregnes som forskjellen mellom utlånets balanseførte verdi og nåverdien av fremtidige kontantstrømmer. Begge vurderingene involverer stor grad av skjønn.

Vi har i revisjonen særlig fokusert på:

- Ledelsens prosess for identifisering av utlån med objektive indikasjoner på verdifall
- De forutsetninger ledelsen legger til grunn ved beregning av nedskrivningsbeløp for utlån som har objektive indikasjoner på verdifall

Se note 3, note 11 og note 15 til årsregnskapet for en beskrivelse av konsernets kredittrisiko og nedskrivning av utlån til kunder.

Vi har vurdert utformingen og testet effektiviteten av etablerte kontroller over verdsettelse av utlån til kunder. Dette er kontroller som er rettet mot identifisering av utlån til kunder der det foreligger objektive indikasjoner på verdifall og kontroller rettet mot beregning av nedskrivningsbeløpet og for å vurdere overholdelsen av deler av kapitaldekningsregelverket. Vi konkluderte med at vi kunne basere oss på disse kontrollene i vår revisjon.

Vi har testet et utvalg utlån til kunder for å gjøre oss opp vår egen oppfatning av hvorvidt disse utlånene hadde objektive indikasjoner på verdifall og sammenlignet med ledelsens konklusjon. Vi fant at ledelsens konklusjoner knyttet til disse lånene var rimelige.

For utlån der nedskrivningsbeløp var individuelt beregnet testet vi et utvalg ved å vurdere realisasjonsverdien som ledelsen hadde lagt til grunn for å underbygge beregningen av nedskrivningsbeløpet. Vi utfordret de vurderinger ledelsen hadde gjort ved å intervju kredittmedarbeidere og ledelsen. Vi sammenlignet realisasjonsverdien med ekstern dokumentasjon der dette var tilgjengelig. Resultatet av denne testingen av individuelle nedskrivninger viste at ledelsen hadde benyttet rimelige forutsetninger i beregningen av nedskrivningsbeløpene.

Der nedskrivningsbeløp var beregnet kollektivt for grupper av utlån testet vi de data og forutsetninger som ble benyttet for et utvalg grupper, samt kontrollerte at modellen beregnet nedskrivningsbeløp matematisk korrekt. Resultatet av denne testingen viste at forutsetninger benyttet ved beregningen av nedskrivningsbeløpene var rimelige og at nedskrivningsbeløpene var riktig beregnet.

Allokering av merverdier ved oppkjøp og verdsettelse av goodwill

Banken ervervet i januar 2016 et antall aksjer i Heimdal Eiendomsmegling AS slik at banken nå eier 51 % av selskapet.

Av merverdianalysen fremgår den metodikk og resultatet av det arbeidet ekspertene har utført. Etter vår vurdering er fremgangsmåten som er benyttet i

(2)

Heimdal Eiendomsmegling AS konsolideres derfor inn i bankens konsernregnskap.

Oppkjøpet og allokering av kjøpsprisen har betydning for bankens kapitaldekning. Allokeringen ved første gangs konsolidering og påfølgende vurdering av nedskrivningsbehov på identifiserte merverdier og goodwill er gjenstand for skjønn. Grunnlagsmaterialet for allokeringen og beregningene er omfattende. Selv små avvik i grunnlagsmaterialet kan gi betydelige utslag i allokeringen. Vi har fokusert på ledelsens bruk av skjønn og presisjonen i de dataene som inngår i grunnlagsmaterialet.

Bankens ledelse har engasjert eksterne rådgivere til å bistå i arbeidet med å allokere kjøpspris til identifiserbare netto eiendeler og goodwill. Resultatet av ekspertens arbeid er lagt til grunn for ledelsens allokering.

Vi har innhentet og vurdert merverdianalysen. Gjennom diskusjoner med eksperten og andre som har benyttet ekspertens arbeid og gjennomgang av avtalen dannet vi oss et bilde av ekspertens kompetanse knyttet til allokering av kostpris i oppkjøpssituasjoner og ekspertens uavhengighet.

Se note 18 til årsregnskapet for en beskrivelse av oppkjøpet.

IT-systemer

Vi har fokusert på dette området fordi bankens finansielle rapporteringssystemer og virksomhet er avhengig av komplekse IT-systemer. Eventuelle svakheter i automatiserte prosesser og tilhørende IT-avhengige manuelle kontroller kan medføre problemer knyttet til den løpende driften av IT-systemene og risiko for feil.

Banken benytter eksterne serviceleverandører for å drifte enkelte sentrale IT-systemer. Revisor hos de

tråd med hva vi ofte ser i denne typen situasjoner og tar hensyn til de kravene som stilles i IFRS. Våre kontroller har rettet seg mot at tallmaterialet som er benyttet i beregningene var hentet fra kilder i den oppkjøpte virksomhetens regnskaper.

Det vesentlige av merverdien i kjøpsprisen ble allokert til goodwill. Vi har gjennomgått bankens nedskrivningsvurdering av goodwill ved å sammenholde forutsetningene i analysen med historiske og forventede kontantstrømmer fra den oppkjøpte virksomheten. Gjennom diskusjoner med ledelsen og den kunnskap vi har opparbeidet oss gjennom revisjonen forsikret vi oss om at det ikke hadde skjedd noe som tilsa at forutsetningene fra oppkjøpsanalysen ikke fortsatt var relevante ved årsskiftet. Resultatet av våre kontroller viser at bankens nedskrivningsvurdering er basert på relevante forutsetninger, og en metodikk som er vanlig for denne type vurderinger.

PwC har gjennomgått tilsendte rapporter og har vurdert mulige avvik og tiltak. Vi har også gjennomført testing av tilgangskontroller til IT-systemer og arbeidsdeling der det var nødvendig av hensyn til vår revisjon.

Resultatet av våre kontroller viser at vi kan bygge på de av bankens IT-systemer og betalingsformidling som er relevante for vår revisjon.

(3)

relevante serviceorganisasjonene er benyttet til å evaluere design og effektivitet av og teste etablerte kontroller som skal sikre integriteten av IT-systemene som er relevante for finansiell rapportering.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

(4)

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvise bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir styret en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

(5)

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Trondheim, 8. februar 2017
PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Tore Helgesen', written over a light blue horizontal line.

Tore Helgesen
Statsautorisert revisor

HOVEDTALL MELHUSBANKEN

Beløp i tusen kroner og i % av midlere forvaltning

Resultat	2016		2015	
Renteinntekter	239.546	3,01 %	234.920	3,48 %
Rentekostnader	109.282	1,37 %	112.315	1,66 %
Rentenetto	130.264	1,64 %	122.605	1,82 %
Netto andre driftsinntekter	44.485	0,56 %	38.932	0,58 %
SUM driftsinntekter	174.749	2,20 %	161.537	2,39 %
Personalkostnader	44.446	0,56 %	46.589	0,69 %
Andre driftskostnader	41.081	0,52 %	43.006	0,64 %
SUM driftskostnader	85.527	1,08 %	89.595	1,33 %
Driftsresultat før tap	89.222	1,12 %	71.942	1,07 %
Tap på utlån	2.388	0,03 %	5.010	0,07 %
Andel av resultat tilknyttet selskap	15.823	0,20 %	1000	0,01 %
Driftsresultat før skatt	102.657	1,29 %	67.932	1,01 %
Skatt	19.431	0,24 %	17.537	0,26 %
Resultat	83.226	1,05 %	50.395	0,75 %

Nøkkel tall	2016	2015
Fra balansen		
Forvaltningskapital, inkl. EBK	9.668.660	8.213.272
Midlere forvaltningskapital	7.952.911	6.747.376
Utlån til kunder	6.987.153	6.323.073
Utlån privatmarked	4.849.617	4.210.343
Utlån til Eika Boligkreditt	1.607.526	1.230.850
Innskudd fra kunder	4.704.054	4.054.042
Gj.snitlig Egenkapital fra 01.01	658.025	561.305
Rentabilitet m.v.		
Driftskostnader i % av driftsinntekter	44,88 %	55,12 %
Driftsk. i % av driftsinnt. ekskl. kursgev.*	48,85 %	55,23 %
Resultat i % av midl. Forvaltningskap.	1,05 %	0,75 %
Resultat i % av gj.snitlig Egenkapital	12,65 %	8,98 %
Resultat før skatt i % av midl. Forvaltningskap.	1,29 %	1,01 %
Provisjonsinnt. (banktj.) i % av totale innt.	20,99 %	22,12 %
Antall årsverk	56	55
Antall bankkontor	5	6
Midlere forvaltningskapital pr. årsverk	142.016	122.680
Soliditet		
Ansvarlig kapital	775.970	632.712
Kapitaldekning	18,33 %	17,47 %
Kjernekapitalprosent	16,85 %	15,97 %
Ren kjernekapital	15,83 %	15,02 %
Bokførte tap i % av utlån pr. 1.1	0,04 %	0,09 %
Nedskr. utlån. i % av brutto utlån	0,14 %	0,21 %
Finansiering - likviditet		
Innskudd i % av utlån	67,42 %	64,25 %
Økning forv.kapital i % av forv. pr. 1.1.	15,45 %	8,84 %
Økning utlån i % av utlån pr. 1.1.	10,50 %	10,38 %
Utlånsvekst siste 12 mnd. inkl. EBK	13,78 %	8,79 %
Andel private utlån i Eika Boligkreditt AS	24,90 %	22,62 %
Økning innskudd i % av innskudd pr. 1.1.	16,03 %	0,93 %
Liquidity Coverage Ratio (LCR)	163,00 %	78,00 %

Egenkapitalbevis (EKB)

Egenkapitalbevisbrøk (gj.snitt)	37,5 %	35,5 %
Antall utstedte bevis	2.306.140	1.527.272
Børskurs	125	125,5
Børsverdi	288.268	191.673
Bokf. egenkapital per EKB (inkl. utbytte)	129	130
Resultat per EKB	14,73	11,12
Utbytte per EKB	8,5	8,5
Pris / Resultat per EKB	8,49	11,28
Pris / Bokført egenkapital	0,97	0,96

*) ekskl. gevinster/tap på aksjer og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultat

GENERALFORSAMLING

Innskytervalgte

Eid, Bodil Ingrid
Holthe, Berit J.
Løvseth, Petra
Mørkved, Siv
Sunnset, Kristmar
Senneset, Gunnar Nyvang

Kommunevalgte

Gimse-Syrstad, Einar
Gråbak, Sigmund
Jagtøyen, Jorid O
Løfaldli, Guro

Ansattevalgte

Brodal, Odd Jarle
Meistad, Ane E.
Langseth, Stig
Langørgen, May-Liss
Søtvik, Mai Kristin
Tyskø, Terje

Egenkapitalbevisiere

Berg, Pål*
Forseth, Frank
Gravrák, Leidulf (leder)
Hagen, Atle
Helgemo, Jan Erik
Losen, Anders J.
Meland, Hilde
Rathe, Anna E.
Erik Schløsser Møller**

Varamedlemmer

Lomheim, Ingar
Løhre, Else
Reitan, Ketil

Varamedlemmer

Moum, Merethe
Holm, Anna Lina Mørreaunet

Varamedlemmer

Eidsmo, Marianne
Gautstad, Anne
Fremo, Inger Anita

Varamedlemmer

Skånøy, Kåre
Storhaugen, Anders
Tøndel, Jørgen
Wangberg, Jørn

Styremedlemmer

Berg, Bjarne (leder)
Berg, Mona Valseth (ansattevalgt)
Bollingmo, Esten (ansattevalgt)
Bringedal, Marianne
Gagnås, Bernt (nestleder)
Riset, Turid
Temre, Jo Stein
Øverbø, Roar

Varamedlemmer

Helgemo, Jan Erik
Myhr, Ann-Sølvi Valås
Vandvik, Ståle

* Representerer Berg Invest Holding AS

** Representerer Schløsser Møller Gruppen AS og Athos Holding AS

